

PLAN UPRAVLJANJA DESTINACIJOM
ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA

Projekt: Plan upravljanja destinacijom
Šibensko-kninska županija

Naručitelj: Turistička zajednica
Šibensko-kninske županije

Izvršitelj: Institut za turizam, Zagreb

Autori: dr. sc. Ivo Beroš
dr. sc. Snježana Boranić Živoder
dr. sc. Izidora Marković Vukadin
dr. sc. Luka Valožić
dr.sc. Zoran Klarić
mr.sc. Neda Telišman.Košuta
dr. sc. Ivan Kožić
dr. sc. Mira Zovko

Mjesto i datum: Zagreb, prosinac 2025.

Vanjska suradnja:

Mr. sc. Neda Telišman-Košuta, STHS d.o.o.
Sanja Turk, dipl. ing. arh., PLANOPOLIS d.o.o.

Sadržaj:

1.	POLAZIŠTE	5
2.	PROFIL DESTINACIJE.....	7
3.	ANALIZA STANJA	10
3.1.	Turistička kretanja	10
3.2.	Gospodarstvo	26
3.3.	Resursna i atrakcijska osnova.....	28
3.4.	Javna turistička infrastruktura i turističke usluge.....	43
3.5.	Komunalna infrastruktura i promet	44
3.6.	Prostorno-planska obilježja.....	47
3.7.	Analiza digitalizacije.....	49
3.8.	Analiza stanja pristupačnosti osobama s invaliditetom.....	50
3.9.	Analiza stanja i potreba ljudskih potencijala	51
3.10.	Analiza komunikacijskih aktivnosti.....	52
3.11.	Pregled tržišnih trendova	54
4.	MARKETING DESTINACIJE	56
4.1.	Koncept brenda i turistički proizvodi	56
4.2.	Prostorna i programska koncepcija razvoja.....	58
5.	POKAZATELJI ODRŽIVOSTI TURIZMA	60
5.1.	Obvezni pokazatelji održivosti.....	60
5.2.	Specifični pokazatelji održivosti.....	65
6.	SWOT analiza	69
7.	STRATEŠKI OKVIR	74
7.1.	Načela i vizija razvoja turizma	74
7.2.	Ciljevi razvoja turizma	76
7.3.	Strateški prioriteti.....	81
7.4.	Mjere i aktivnosti.....	83
8.	SMJERNICE I PREPORUKE	95
8.1.	Smjernice i preporuke za dionike	95
8.2.	Smjernice za praćenje pokazatelja održivosti	97
9.	PROJEKTI	98

9.1. Projekti koji pridonose provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	100
9.2. Projekti od posebnog značaja za razvoj destinacije	106
10. MJERENJE NAPRETKA I IZVJEŠTAVANJE O PROVEDBI	132
Prilog 1. Zaštićena područja i popis kulturnih dobara u Šibensko-kninskoj županiji	133

1. POLAZIŠTE

Razvoj turizma na različite načine utječe i mijenja destinacije – njihova prostorna obilježja, vizure i sadržaje, prirodne i kulturne resurse, život lokalnog stanovništva. S ciljem održivosti i dostupnosti destinacija i budućim generacijama važno je planski upravljati razvojem turizma. To, među ostalim, znači osigurati praćenje i reagiranje na promjene koje se događaju u iznimno kompleksom i fragmentiranom sustavu u kojem se klasični modeli upravljanja teško primjenjuju. S druge strane, stihijski razvoj turizma može donijeti niz negativnih posljedica i neravnotežu između zadovoljstva lokalnog stanovništva, turista, investitora i drugih dionika, što može imati dugoročne posljedice za cijelu destinaciju.

Plan upravljanja predstavlja temeljni dokument koji omogućuje razvoj destinacije u smjeru održivosti. U njemu se najprije analizira trenutno stanje, definiraju se vizija i ciljevi te se određuju konkretne mjere, aktivnosti projekti koje je potrebno provesti u sljedećem četverogodišnjem razdoblju. Pri tome se uzimaju u obzir svi relevantni planski dokumenti kao i Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine koja predstavlja akt strateškog planiranja Republike Hrvatske usklađen s europskim politikama vezanim za turizam i gospodarski razvoj.

Uz Zakon o turizmu¹ koji je odredio upravljanje razvojem turizma i alate za upravljanje razvojem turizma donesen je i niz pripadajućih pravilnika za upravljanje destinacijom kao i smjernica i uputa kojim se dionici služe u izradi plana, provedbi primarnih istraživanja i izračuna pokazatelja održivosti.²

Postupak izrade i usvajanja plana upravljanja destinacijom sastoji se od više koraka koje treba slijediti. Nakon izrade prijedloga plana i provedenoga javnog savjetovanja plan se usvaja na predstavničkom tijelu jedinice područne (regionalne) samouprave, plan se objavljuje na mrežnim stranicama Šibensko-kninske županije i Turističke zajednice Šibensko-kninske županije. Odluka o usvajanju na predstavničkom tijelu jedinice područne (regionalne) samouprave ima zakonsko uporište te s tim, obvezujući učinak, odnosno, omogućene su primjena i implementacija plana.

Prema Pravilniku o metodologiji izrade plana upravljanja destinacijom (NN 112/2024) podaci i drugi elementi potrebni za izradu analize stanja destinacije mogu se preuzeti iz važećih strateških i planskih dokumenta (Članak 10).³ Stoga su pojedini dijelovi ovog dokumenta prikazani sažeto te se detaljnije informacije i tekstovi nalaze u Strategiji turizma Šibensko-kninske županije do 2034. godine.

Provedbu plana potrebno je pratiti i o tome se svake godine izvještava na sjednicama Županijskog poglavarstva. Naime, različiti izazovi koje proizlaze iz dinamičnih promjena u društvu, politici, gospodarstvu, klimi i drugim faktorima koji utječu na destinaciju i koji su danas teško sagledivi mogu zahtijevati određene korekcije i nadopune ovog plana. Zakon je predvidio pa se u takvim slučajevima rade izmjene i nadopune ovog plana.

¹ NN (156/2023). https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2023_12_156_2382.html

² MINT. <https://mints.gov.hr/pristup-informacijama/propisi/propisi-iz-turizma/107>

³ NN (112/2024). https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2024_09_112_1890.html

Budući da je ovo prvi plan upravljanja destinacijom za Šibensko-kninsku županiju i pokazatelji održivosti koji su ovdje prikazani predstavljaju tek početak njihova praćenja tek će se narednim planovima pratiti njihov trend. Time će se dobiti informacijska podloga za poduzimanje aktivnosti kojima će se reagirati na potencijalne probleme koje nosi razvoj turizma i stvarati ravnoteža između društvenih, okolišnih i ekonomskih aspekata održivosti.

2. PROFIL DESTINACIJE

ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA	
Lokacija	Šibensko-kninska županija zauzima središnji dio obale hrvatskog Jadrana u Dalmaciji, a čini je 5 gradova i 15 općina. Površinom iznosi 2.984 km ² a karakterizira je velika razvedenost obale, koja je duga 806 kilometara i obuhvaća 285 otoka. Morskom granicom na 12 nautičkih milja od kopna, akvatorij Šibensko-kninske županije zauzima površinu od 2.686 km ² , što je gotovo jednako njenoj kopnenoj površini.
Geografska obilježja destinacije	U Šibensko-kninskoj županiji nalaze se dva nacionalna parka i dijelovi triju parkova prirode, što je najviše u Hrvatskoj. Obalni dio čini iznimna razvedenost otoka, dok se u unutrašnjosti nalazi mnoštvo krških fenomena te najviši vrh cijele Hrvatske, Sinjal na Dinari, visok 1.831 m/nm, kao i cijelo Dinarsko gorje u sjevernom dijelu županije. Rijeka Krka s atraktivnim slapovima i dubokim kanjonima pruža se središnjim dijelom Županije.
Broj stanovnika	U Šibensko-kninskoj županiji živi 99.633 stanovnika (2021. godina).
Klimatska obilježja	Prevladava topla sredozemna klima s prosječnom godišnjom temperaturom od 15° C i s oko 110 vedrih dana u godini, a količina oborina iznosi oko 700-800 milimetara, uglavnom u jesen i zimu. Prosječna temperatura, osim u siječnju, ne pada ispod 5 °C, dok u najtoplijim mjesecima srpnju i kolovozu u prosjeku iznosi oko 26 °C. Postoje određene razlike u klimi između priobalnog područja i unutrašnjosti, posebice u kopno najdublje uvučene kninske kotline.
Prometna povezanost	Cestovni promet u Šibensko-kninskoj županiji je dobro riješen. Županijom prolazi autocesta A1 Dalmatina, koja je povezuje s drugim dijelovima Hrvatske i Europe. Od ukupne duljine autoceste A1 (480 kilometara), na Šibensko-kninsku županiju odnosi se 43 kilometra. Veliku prometnu važnost ima i državna cesta D33 Strmica (granica BiH) - Knin - Drniš - Šibenik duga 72 kilometra. Županija ima dva željeznička čvorišta u Dalmaciji, Knin i Perković, a Šibenik je od svih gradova u Dalmaciji željezničkim putem najbliži Zagrebu. Pomorske veze odnose se na lokalno povezivanje (brodom ili trajektom) Šibenika i Vodica s otocima Zlarinom, Kaprijem, Žirjem i Prvićem. Razvijen je izletnički promet brodovima, osobito u Kanalu sv. Ante, zatim na relaciji od Skradina do Skradinskog buka, a mnogo izletničkih brodova vozi i prema Kornatima iz Murtera, Vodica, Šibenika i drugih obalnih mjesta. Zračna povezanost je razmjerno dobra, zahvaljujući blizini zračnih luka Split i Zadar.
Broj noćenja i dolazaka turista	Noćenja turista u 2024. godini: 5.144.282 Dolasci turista u 2024. godini: 934.345
Turistički kapaciteti	Ukupan broj kreveta u 2024. godini: 81.990
Ugostiteljski sadržaji	– Kornati: 20-ak restorana – Knin: Interpretacijski centar s vinotekom, restoran

	<ul style="list-style-type: none"> - Drniš: 10-ak restorana - Skradin: 20-ak restorana - Pirovac: 15-ak restorana - Tisno: 12-ak restorana - Tribunj: 15-ak restorana - Vodice: 60-ak restorana (konoba Tri piruna Michelin preporuka) - Šibenik: oko 35 restorana, konoba i <i>pizzerija</i> (restoran Pelegrini, Michelin zvjezdica) - Primošten: 40-ak restorana, konoba i <i>pizzerija</i> - Rogoznica: 15-ak restorana i konoba, sushi-bar - Otok Murter: 30-ak restorana, konoba i <i>pizzerija</i> (konoba Boba, Michelin preporuka) - Otok Prvić: 10-ak restorana, konoba i <i>pizzerija</i> - Otok Zlarin: 4 konobe, restorana i <i>pizzerija</i> - Otok Kaprij: nekoliko restorana (u uvalama, do nekih pristup samo brodom) - Otok Žirje: nekoliko restorana (u uvalama, do nekih pristup samo brodom) - Otok Obonjan: nekoliko restorana i barova - Otok Krapanj: nekoliko restorana, konoba, <i>pizzerija</i>
Glavne turističke atrakcije	<p>Nacionalni park Krka Nacionalni park Kornati Katedrala sv. Jakova, Šibenik Povijesna jezgra Šibenika s fortifikacijskim sustavom Tvrđava sv. Nikole Fortifikacijski sustav, Šibenik Naselja i zaštićene kulturno povijesne cjeline: Skradin, Primošten, Tribunj, Vodice, Pirovac, Knin, Drniš, Tisno, Rogoznica Otoci i naselja: Murter, Prvić, Zlarin, Kaprije, Žirje, Krapanj, Obonjan Međunarodni dječji festival Kultura života i rada</p>
Glavni turistički proizvodi	<ul style="list-style-type: none"> - Opuštanje: sunce i more / ruralni turizam, agroturizam - Aktivni/avanturistički odmor: pješačenje, planinarenje, biciklizam, slobodno penjanje, ronjenje, kajaking, <i>wind-surfing</i>, ribolov (<i>deep sea fishing</i>) / ekstremni sportovi, lov - Kultura: gradski turizam, turizam baštine, enogastronomija, festivali i događanja - Nautika: jahting, krstarenja malim brodovima - <i>Wellness</i>: <i>wellbeing retreats</i> / talasoterapija - Edukacije: dječji ljetni kampovi / studentski programi - Posao: mali skupovi, <i>teambuilding</i>, insentive
Turistička infrastruktura	<p>Kongresni centar Centar za posjetitelje Interpretacijski centar Odmorište – vidikovac Kamp-odmorište Plaža Biciklistička ruta Planinarska infrastruktura</p>

Pješačke staze
Tematske staze
Biciklistička ruta
Planinarska infrastruktura
Pješačke staze
Tematske staze
Šetnice
Stajalište uz more, jezero i sl.
Vozila / plovila za prijevoz turista
Penjališta
Info-ploče, turistička signalizacija
Dvorci, kurije, utvrde
Sportski objekti
Rodne kuće poznatih osoba
Parkirališta
Arheološka nalazišta
Povijesni spomenici
Javni sanitarni čvorovi

3. ANALIZA STANJA

3.1. Turistička kretanja

Analiza turističke ponude (komercijalnih smještajnih kapaciteta) i turističke potražnje na prostoru Šibensko-kninske županije napravljena je temeljem podataka dostupnih iz sustava *eVisitor*. Smještajni objekti u sustavu *eVisitor* razvrstani su prema obilježjima *Vrsta objekta* i *Podvrsta objekta*, a u skladu sa Zakonom o ugostiteljskoj djelatnosti⁴ i pripadajućim važećim pravilnicima o razvrstavanju i kategorizaciji ugostiteljskih objekata⁵. Za potrebe ove analize, smještajni objekti su razvrstani u manji broj grupa. Kriterij definiranja grupe je bila važnost vrste/podvrste objekta (broj objekata, ostvareni turistički promet) unutar turističkih kapaciteta Šibensko-kninske županije te mogućnost povezivanja s drugim sličnim vrstama/podvrstama.

Pregled grupa, kao i njihova definicija prikazan je u tablici 3.1.1.

Tablica 3.1.1. Definicija grupa smještajnih objekata

Grupa	Vrsta objekta (<i>eVisitor</i>)	Podvrsta objekta (<i>eVisitor</i>)
Kampovi	Kampovi	Sve podvrste
Objekti na OPG-u	Objekti na OPG-u (seljačkom domaćinstvu)	Sve podvrste
Kamp u domaćinstvu	Objekti u domaćinstvu	Kamp u domaćinstvu
Objekti u domaćinstvu	Objekti u domaćinstvu	Objekti u domaćinstvu
Hosteli	Ostali ugostiteljski objekti za smještaj (Druge vrste - skupina kampovi)	Hostel
Apartmani	Ostali ugostiteljski objekti za smještaj (Druge vrste - skupina kampovi)	Apartman, Studio apartman
Kuće za odmor	Ostali ugostiteljski objekti za smještaj (Druge vrste - skupina kampovi)	Kuće za odmor
Sobe za iznajmljivanje	Ostali ugostiteljski objekti za smještaj (Druge vrste - skupina kampovi)	Soba za iznajmljivanje,
Ostalo	ugostiteljski objekti za smještaj (Druge vrste - skupina kampovi)	Objekt za robinzonski smještaj, Odmaralište za djecu, Prenočište, Gostionica

Kriterij definiranja grupe je bila važnost vrste/podvrste objekta (broj objekata, ostvareni turistički promet) te mogućnost povezivanja s drugim sličnim podvrstama.

⁴ NN 85/15, 121/16, 99/18, 25/19, 98/19, 32/20, 42/20 i 126/21

⁵ Pravilnik o razvrstavanju, kategorizaciji i posebnim standardima ugostiteljskih objekata iz skupine Hoteli (NN 56/16), Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji ugostiteljskih objekata iz skupine Kampovi (NN 54/16), Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji objekata u kojima se pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu (NN 9/16), Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji objekata u kojima se pružaju ugostiteljske usluge na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu (NN 54/16) i Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji ugostiteljskih objekata iz skupine Ostali ugostiteljski objekti za smještaj (NN 54/16)

Analiza turističke ponude i potražnje napravljena je za 2019., 2022., 2023. i 2024. godini. Godine 2020. i 2021. nisu relevantne za usporedbu zbog krize nastale kao posljedica pandemije uzrokovane virusom COVID-19 i stoga su izostavljene iz ove analize. Analiza turističke ponude temelji se na broju stalnih kreveta u komercijalnim smještajnim kapacitetima, ne uzimajući u obzir pomoćne krevete. Obzirom da se broj registriranih objekata mijenja na dnevnoj bazi, u analizu stanja u pojedinoj godini su uključeni svi oni objekti koji su u toj godini ostvarili barem jedno noćenje⁶.

TURISTIČKA PONUDA

Struktura smještajnih kapaciteta tijekom promatranog razdoblja⁷ se nije značajnije mijenjala. Najveći udio u smještajnim kapacitetima Šibensko-kninske županije imaju objekti u domaćinstvu, a slijede ih kampovi i hoteli (Tablica 3.1.2). Navedene vrste smještaja čine oko 90% svih smještajnih kapaciteta u Šibensko-kninskoj županiji (Tablica 3.1.3). Među ostalim vrstama smještaja najvažniji su apartmani i kampovi u domaćinstvu, dok je udio kreveta u vrstama smještaj Objekti na OPG-u i Ostalo manji od 1%.

Tablica 3.1.2. Broj registriranih kreveta u Šibensko-kninskoj županiji u promatranom razdoblju prema vrstama smještajnih kapaciteta. U posljednja dva stupca prikazana je promjena broja kreveta u 2024. u odnosu na 2019. (stupac Δ 24/19), odnosno 2023. godinu (stupac Δ 24/23).

Vrsta	2019.	2022.	2023.	2024.	Δ 24/19	Δ 24/23
Hoteli	8.311	8.912	8.682	8.824	6,2%	1,6%
Kampovi	14.415	13.444	14.829	12.999	-9,8%	-12,3%
Objekti na OPG-u	131	288	283	230	75,6%	-18,7%
Kamp u domaćinstvu	1.325	2.046	2.088	2.162	63,2%	3,5%
Objekti u domaćinstvu	53.552	50.296	51.030	51.224	-4,3%	0,4%
Hosteli	734	761	1.055	971	32,3%	-8,0%
Apartmani	2.770	2.539	2.690	2.935	6,0%	9,1%
Kuće za odmor	427	635	767	907	112,4%	18,3%
Sobe za iznajmljivanje	1.632	1.241	1.614	1.520	-6,9%	-5,8%
Ostalo	347	294	294	218	-37,2%	-25,9%
Ukupno kreveta	83.644	80.456	83.332	81.990	-2,0%	-1,6%

Izvor: baza eVisitor, obrada Instituta za turizam

Gledano u odnosu na 2019., u 2024. je na području Šibensko-kninske županije bilo registrirano 2,0 % kreveta manje. U glavnoj vrsti smještaja, Objekti u domaćinstvu, zabilježen je pad od 4,3 %, dok je u kampovima zabilježen pad od 9,8 %, a kod hotela je zabilježen rast broja kreveta za 6,2%. Kod ostalih vrsta smještaja, broj kreveta u kućama za odmor se udvostručio, a značajno je porastao i broj mjesta u kampovima u domaćinstvu te objektima na OPG-u.

Gledano u odnosu na 2023. godinu, u 2024. je na području Šibensko-kninske županije bilo registrirano 1,6 % kreveta manje. Broj kreveta u objektima u domaćinstvu i hotelima je blago porastao (za 0,4 %, odnosno 1,6 %), dok se broj kreveta u kampovima smanjio za 12,3 %. U

⁶ Sustav eVisitor točno bilježi noćenja i dolaske, no problem predstavljaju kapaciteti, pogotovo u slučajevima kada dolazi do promjene vlasništva nad objektom i sl. U tom slučaju se isti objekt pojavljuje kao dva (ili više zapisa) u istoj kalendarskoj godini, broj noćenja i dolazaka je dobro izračunat, ali je moguće da se kapaciteti prikazuju dvostruko.

⁷ Pod pojmom *promatrano razdoblje* podrazumijevaju se godine 2019., 2022., 2023. i 2024.

ostalim vrstama smještaja zabilježen je značajan rast broja kreveta u kućama za odmor (18,3 %) i apartmanima (9,1 %), dok se broj kreveta u objektima na OPG-u, hostelima i sobama za iznajmljivanje smanjio.

Tablica 3.1.3. Broj registriranih kreveta i objekata u Šibensko-kninskoj županiji u 2024. godini prema vrsti smještajnog kapaciteta. Prikazan je broj kreveta, udjel u ukupnom broju kreveta, broj objekata te promjena broja objekata u odnosu na 2019. godinu (stupac Δ 24/19) i 2023. godinu (stupac Δ 24/23).

Vrsta	Kreveta	Udjel	Objekata	Δ 24/19	Δ 24/23
Hoteli	8.824	10,8 %	54	-3	3
Kampovi	12.999	15,9 %	35	-4	2
Objekti na OPG-u	230	0,3 %	20	3	-3
Kamp u domaćinstvu	2.162	2,6 %	107	43	89
Objekti u domaćinstvu	51.224	62,5 %	8.301	-264	4
Hosteli	971	1,2 %	16	-1	11
Apartmani	2.935	3,6 %	263	-13	5
Kuće za odmor	907	1,1 %	111	56	17
Sobe za iznajmljivanje	1.520	1,9 %	52	-6	0
Ostalo	218	0,3 %	7	-2	-1
Ukupno kreveta	81.990	100,0 %	8.966	-191	127

Izvor: baza eVisitor, obrada Instituta za turizam

U tablici 3.1.3 je osim broja kreveta i udjela pojedine vrste smještaja prikazan i broj objekata te promjena broja objekata u odnosu na 2019., odnosno 2023. godinu. Najveći broj komercijalnih smještajnih objekata je registriran kao objekti za domaćinstvo. Gledano u odnosu na 2019. godinu, u 2024. je bilo više kuća za odmor, kampova u domaćinstvu te objekata na OPG-u. Ipak, u odnosu na 2023., u 2024. se povećao broj objekata u svim važnim vrstama smještaja.

Dosadašnji razvoj turizma Šibensko-kninske županije najvećim je dijelom bio usmjeren na uski obalni pojas o čemu govori podatak da se tek 3,6 % od ukupnih kapaciteta nalazi u općinama u unutrašnjosti Županije. U Šibeniku i Vodicama koncentrirano je skoro polovica (46,9 %) od ukupnog broja kreveta u Županiji. S nešto više od 10 % u ukupnim kapacitetima slijede: Tisno, Primošten i Rogoznica te Murter-Kornati s udjelom 6,6 %, Pirovac s 4,6 % i Tribunj s 3,1 %. U ostalim jedinicama lokalne samouprave je registrirano po manje od tisuću kreveta.

Tablica 3.1.4. Broj registriranih kreveta u 2024. godini po gradovima i općinama te udjeli u ukupnom broju kreveta.

Grad/općina	Kreveta	Udjel	Grad/općina	Kreveta	Udjel
Šibenik	21.448	26,2 %	Drniš	569	0,7 %
Vodice	16.990	20,7 %	Knin	283	0,3 %
Tisno	10.646	13,0 %	Promina	129	0,2 %
Rogoznica	9.709	11,8 %	Unešić	122	0,1 %
Primošten	8.464	10,3 %	Ružić	75	0,1 %
Murter-Kornati	5.394	6,6 %	Kistanje	35	0,0 %
Pirovac	3.805	4,6 %	Kijevo	31	0,0 %
Tribunj	2.576	3,1 %	Civljane	12	0,0 %
Skradin	952	1,2 %	Ervenik	8	0,0 %
Bilice	740	0,9 %	Biskupija	2	0,0 %

Izvor: baza eVisitor, obrada Instituta za turizam

Gledano prema vrstama smještaja, u Šibeniku se nalazi više od polovice smještajnih kapaciteta u hotelima, dok se nešto više od četvrtine hotelskih kapaciteta nalazi u Vodicama (tablica 3.1.5). Značajniji hotelski kapaciteti se nalaze još u Primoštenu i Tisnom, dok je u ostatku Županije tek nešto više od 5 % hotelskih kapaciteta.

Tablica 3.1.5. Broj registriranih kreveta u 2024. godini po gradovima i općinama te udjeli u ukupnom broju kreveta za po pet jedinica lokalne samouprave za najvažnije vrste smještaja.

Hoteli			Kampovi			Objekti u domaćinstvu		
Grad/općina	Kreveta	Udjel	Grad/općina	Kreveta	Udjel	Grad/općina	Kreveta	Udjel
Šibenik	4.466	50,6 %	Tisno	4.311	33,2 %	Vodice	12.215	23,8 %
Vodice	2.347	26,6 %	Šibenik	4.062	31,2 %	Šibenik	10.816	21,1 %
Primošten	824	9,3 %	Primošten	1.680	12,9 %	Rogoznica	8.601	16,8 %
Tisno	722	8,2 %	Murter-Kornati	1.230	9,5 %	Primošten	5.354	10,5 %
Rogoznica	162	1,8 %	Pirovac	1.035	8,0 %	Tisno	4.695	9,2 %
Ostali	303	3,4 %	Ostali	681	5,3 %	Ostali	9.543	18,6 %
Ukupno	8.824	100,0 %	Ukupno	12.999	100,0 %	Ukupno	51.224	100,0 %

Izvor: baza eVisitor, obrada Instituta za turizam

Kod kampova, približno trećina svih kapaciteta Županije je locirana u Tisnom i Šibeniku, a značajniji kapaciteti (više od 1.000 mjesta) su registrirani i u Primoštenu, općini Murter-Kornati i Pirovcu.

Najveća disperzija kapaciteta je u objektima u domaćinstvu. Najveći udio kreveta u objektima u domaćinstvu je u Vodicama i Šibeniku (više od 20 %), a slijede Rogoznica, Primošten i Tisno. Značajni kapaciteti su i u općinama Murter-Kornati, Tribunj i Pirovac (više od 2.000 kreveta). U svim ostalim gradovima i općinama u Županiji registrirano je nešto više od 2.000 kreveta u objektima u domaćinstvu (4,0 % svih kreveta).

Gledajući sve smještajne kapacitete glavnina kreveta (64,5 %) kategorizirana je s 3*, a nešto više od petine (22,2 %) kreveta je u kategoriji od 4* (tablica 3.1.6). Smještajnih kapaciteta visoke kategorije (5*) ima manje od 1 %, i, za sada, je to tek nešto malo objekata u domaćinstvu, kuća za odmor i apartmana (sveukupno 572 kreveta).

Tablica 3.1.6. Broj registriranih kreveta u Šibensko-kninskoj županiji u 2024. godini prema vrsti smještajnog kapaciteta i kategoriji smještaja.

Vrsta	5*	4*	3*	2*	1*	Komfor	Nema	Ukupno
Hoteli		5.486	2.500	292		492	54	8.824
Kampovi		3.837	5.253	2.100		30	1.779	12.999
Objekti na OPG-u		78	86	60	2		4	230
Kamp u domaćinstvu			374	1.414	261		113	2.162
Objekti u domaćinstvu	346	7.217	41.601	1.507	266		287	51.224
Hosteli			76				895	971
Apartmani	26	718	2.061	130				2.935
Kuće za odmor	200	504	203					907
Sobe za iznajmljivanje		340	701	169	270	30	10	1.520
Ostalo						4	214	218
Ukupno kreveta	572	18.180	52.855	5.672	799	556	3.356	81.990

Izvor: baza eVisitor, obrada Instituta za turizam

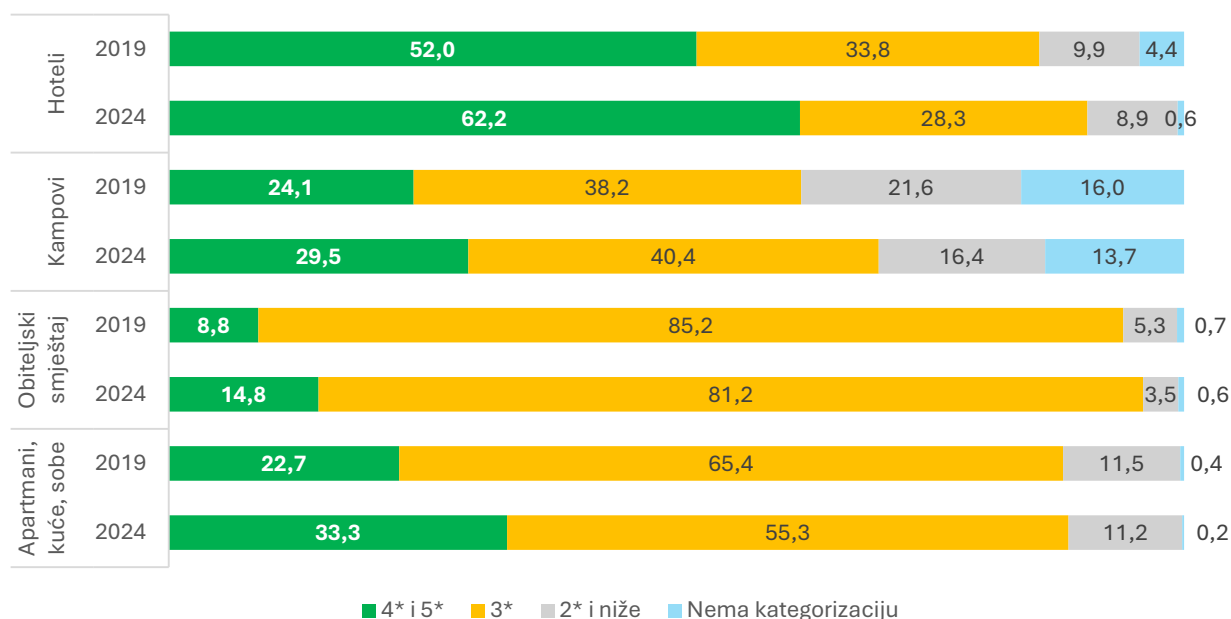
Na slici 3.1.1. prikazana je struktura smještajnih kapaciteta Županije prema kategoriji⁸ i vrsti smještajnih kapaciteta u 2019. i 2024. godini. Struktura je prikazana za glavne vrste smještajnih kapaciteta (objekti u domaćinstvu, hoteli i kampovi) te objedinjeno za apartmane, kuće za odmor i sobe za iznajmljivanje (ukupno oko 6,5% svih kapaciteta).

U hotelskom smještaju udio kreveta u objektima s 4* i 5* se povećao za više od deset postotnih poena, s 52,0 % na 62,2 %, dok se smanjio udio kreveta u objektima bez kategorizacije i s 3*. Kod kampova su se povećali udjeli kampova s 4* i 5* (za više od 5 postotnih poena) i 3* (za više od 2 postotna poena), ali se smanjio udjel kampova s 2* i niže, odnosno bez kategorizacije. Inače je u kampovima udio kreveta u objektima koji nemaju kategorizaciju značajno veći u odnosu na druge promatrane vrste smještaja i iznosi više od 10 %. I u objektima u domaćinstvu se povećao udio kreveta u objektima s 4* i 5* (za 6 postotnih poena), dok su se smanjili udjeli kreveta u objektima s 3* (za 4 postotna poena) i 2* i niže (za oko 2 postotna poena). Gledano zajedno, u apartmanima, kućama za odmor i sobama za iznajmljivanje došlo je do rasta udjela kreveta u objektima s 4* i 5* za više od 10 postotnih poena, dok se za isti udio smanjio broj kreveta u objektima s 3*.

Generalno, može se reći da je u 2024., u odnosu na 2019. godinu, u svim vrstama smještaja zabilježen rast udjela kreveta u objektima s 4* i 5*. Udio kreveta u objektima s 4* i 5* u svim krevetima je u 2019. bio 16,3 %, da bi u 2024. narastao na 22,9 %, dok je broj kreveta porastao za 37,2%. U hotelskom smještaju je broj kreveta u objektima s 4* i 5* porastao za 26,9 %, kod kampova za 10,4 %, dok je u objektima u domaćinstvu te apartmanima, kućama za odmor i sobama za iznajmljivanje porastao za više od 60 %.

⁸ Radi jednostavnosti prikaza kategorije 4* i 5* promatraju se zajedno, a isto tako su u grupu 2* i niže spojene kategorije 2*, 1* i Komfor.

Slika 3.1.1. Struktura smještajnih kapaciteta u Šibensko-kninskoj županiji prema kategoriji i vrsti smještajnih kapaciteta u 2019. i 2024. godini. Vrijednosti su prikazane u postocima.

Izvor: Izvor: baza eVisitor, obrada Instituta za turizam

Iskorištenost smještajnih kapaciteta u Županiji u 2024. godini mjerena brojem ostvarenih noćenja po krevetu je prikazana u Tablici 3.1.7.

Tablica 3.1.7. Iskorištenost smještajnih kapaciteta u Šibensko-kninskoj županiji u 2024. godini prema vrsti smještajnog kapaciteta i kategoriji smještaja.

Vrsta	5*	4*	3*	2*	1*	Komfor	Nema	Ukupno
Hoteli		124,9	111,2	72,0		83,3	76,6	116,6
Kampovi		57,7	80,4	50,8		18,5	29,4	61,8
Objekti na OPG-u		60,2	41,4	1,0	237,0		40,8	38,9
Kamp u domaćinstvu			45,3	33,5	79,4		30,3	40,9
Objekti u domaćinstvu	51,1	55,3	56,5	46,9	45,5		65,9	56,0
Hosteli			21,2				31,5	30,7
Apartmani	178,3	62,2	55,2	84,5				59,3
Kuće za odmor	48,1	39,1	42,7					41,9
Sobe za iznajmljivanje		66,3	80,5	17,7	29,4	95,2	57,7	61,4
Ostalo						30,0	40,5	40,3

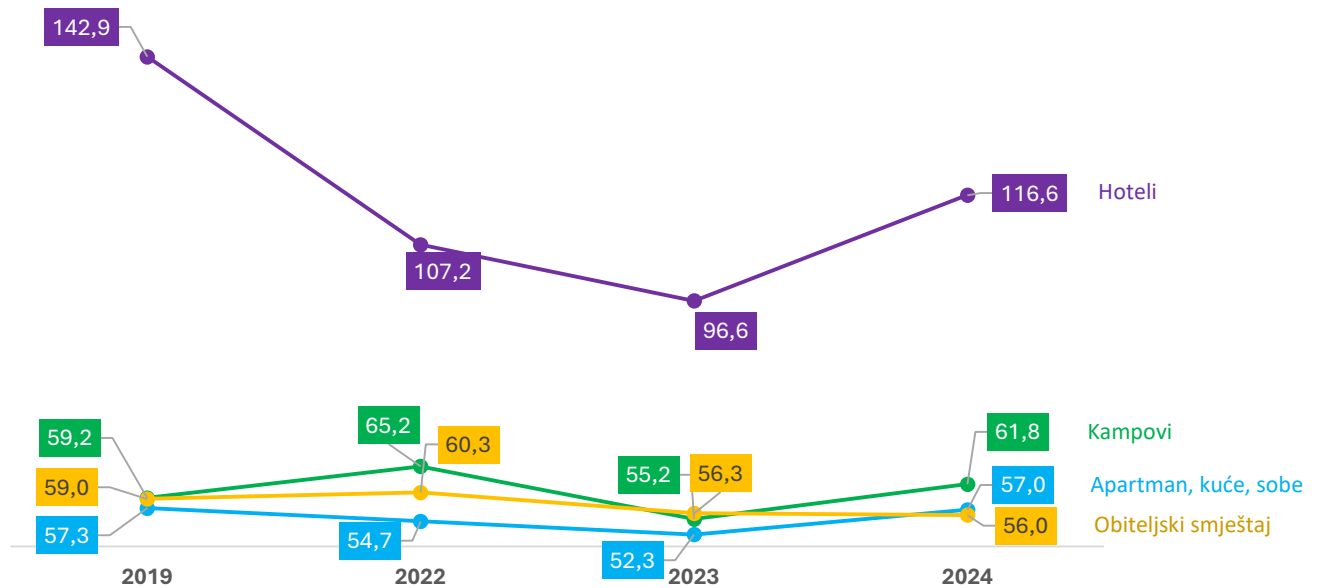
Izvor: baza eVisitor, obrada Instituta za turizam

Najveća je iskorištenost u hotelima (116,6), dok je u ostalim vrstama smještaja iskorištenost bitno manja. U objektima u domaćinstvu iskorištenost je manja od 60 noćenja, dok je kod kampova tek nešto veća. Apartmani i sobe za iznajmljivanje imaju iskorištenost oko 60 noćenja, dok je iskorištenost u kućama za odmor 41,9 noćenja.

Gledano prema kategoriji, kod hotela je najveća iskorištenost u hotelima s 4*, a slijede hoteli s 3*, dok je iskorištenost u ostalim hotelima značajno manja. Kod kampova najveću iskorištenost imaju kampovi s 3*, a slijede kampovi s 4* i 2*. Kampovi koji nemaju kategorizaciju (13,7 % svih kapaciteta) imaju iskorištenost manju od 30 noćenja. Kod objekata u domaćinstvu nema neke

velike razlike u iskorištenosti kod objekta s kategorijom 3* ili više. Kod apartmana se vidi značajna razlika u iskorištenosti kod apartmana u kategoriji 5*, ali tu je riječ o malom broju kreveta.

Slika 3.1.2 Prikaz iskorištenosti smještajnih kapaciteta (broj noćenja po krevetu) u Šibensko-kninskoj županiji u razdoblju od 2019. do 2024. godine.

Napomena: smještajni kapaciteti u apartmanima, kućama za odmor i sobama za iznajmljivanje objedinjeni su u grupu Apartmani, kuće, sobe.

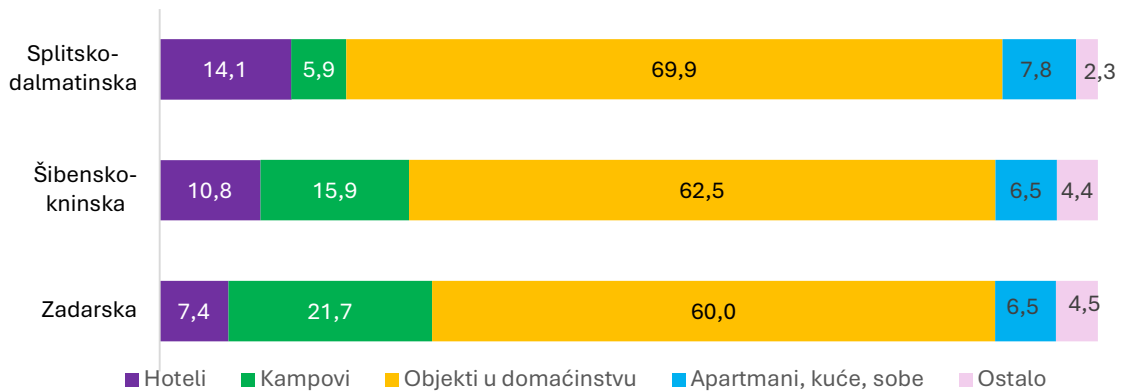
Izvor: baza eVisitor, obrada Instituta za turizam

U 2024. najveća iskorištenost je bila u hotelima, ali u 2019. je iskorištenost hotela bila 142,9 noćenja (slika 3.1.2). Također, vidi se da je iskorištenost hotela u 2024. bila veća u usporedbi s iskorištenosti hotela u 2022. i 2023. godini. Sa slike 3.1.2 se može očitati da nema velike razlike u iskorištenosti između kampova, objekata u domaćinstvu te apartmana, kuća za odmor i soba za iznajmljivanje.

USPOREDBA SA SUSJEDNIM ŽUPANIJAMA: Zanimljivo je usporediti smještajne kapacitete u Šibensko-kninskoj županiji sa smještajnim kapacitetima u susjednim županijama, Zadarskom županijom i Splitsko-dalmatinskom županijom. Usporedba je napravljena na strukturi smještaja (slika 3.2.3), noćenja (slika 3.2.4), iskorištenosti kapaciteta (slika 3.2.5) i udjelu broja kreveta u objektima s 4* i 5* u ukupnom broju kreveta (slika 3.2.6). Da bi olakšali analizu, smještajni kapaciteti su grupirani u pet grupa:

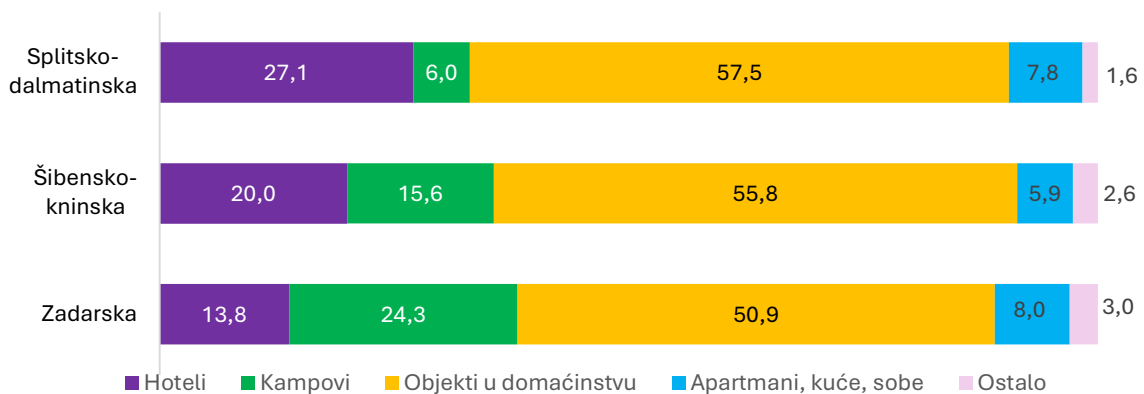
- hoteli
- kampovi
- objekti u domaćinstvu
- apartmani, kuće za odmor i stanovi (na slikama se koristi oznaka Apartmani, kuće, sobe)
- ostale vrste smještajnih kapaciteta.

Slika 3.1.3. Struktura smještajnih kapaciteta prema vrstama smještaja u 2024. godini u Šibensko-kninskoj županiji te Splitsko-dalmatinskoj i Zadarskoj županiji. Vrijednosti su prikazane u postocima.

Izvor: baza eVisitor, obrada Instituta za turizam

Slika 3.1.4. Struktura noćenja prema vrstama smještaja u 2024. godini u Šibensko-kninskoj županiji te Splitsko-dalmatinskoj i Zadarskoj županiji. Vrijednosti su prikazane u postocima.

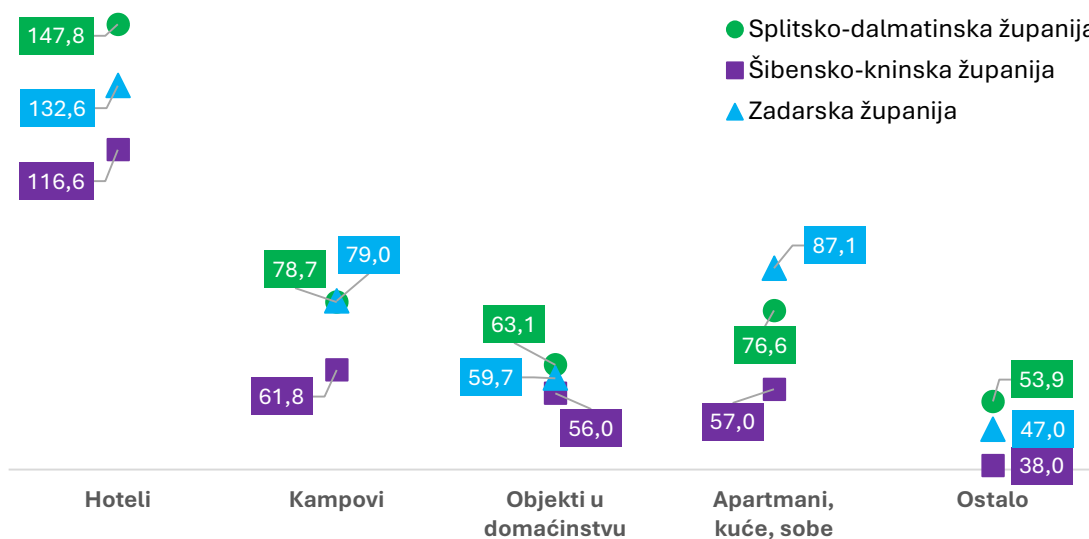

Izvor: baza eVisitor, obrada Instituta za turizam

Objekti u domaćinstvu dominantni su oblici smještaja u sve tri županije, pri čemu je u svakoj županiji više od 60,0 % kapaciteta u objektima u domaćinstvu (slika 3.1.3). Najveći udjel u strukturi smještaja objekti u domaćinstvu imaju u Splitsko-dalmatinskoj županiji. Udio hotela u ukupnim smještajima u Šibensko-kninskoj županiji je nešto veći od Zadarske, ali manji od Splitsko-dalmatinske. Zadarska (s 21,7 %) i potom Šibensko-kninska (sa 15,9 %) imaju značajno veći udio kampova u smještaju u odnosu na Splitsko-dalmatinsku županiju u kojoj je taj udio tek oko 6,0 %.

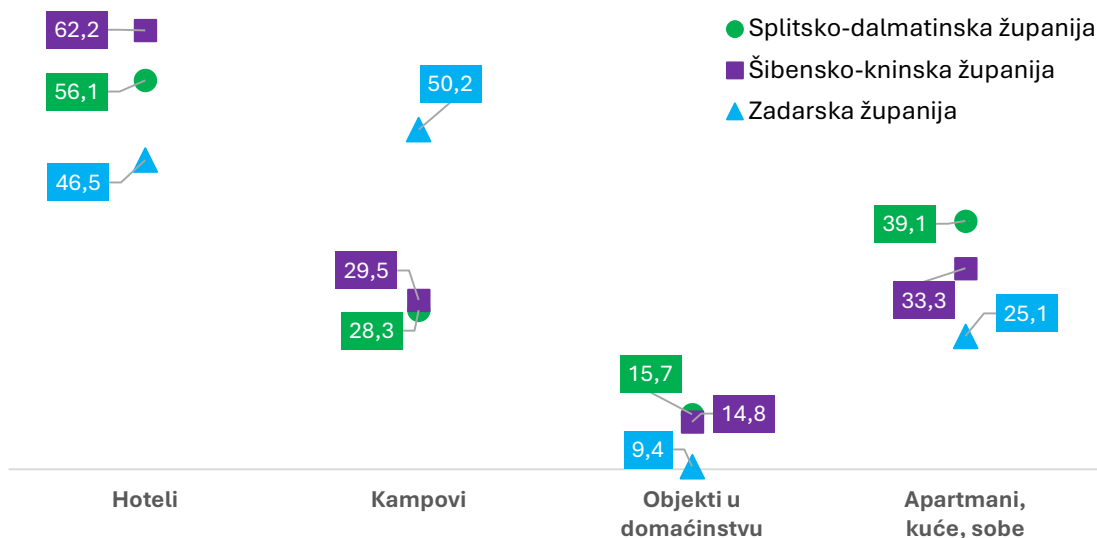
Struktura noćenja u svim županijama (slika 3.1.4) prati isti obrazac: udjel noćenja u hotelima je otprilike dvostruko veći od udjela hotelskih kapaciteta što sugerira bolju iskorištenost kreveta u hotelskom smještaju. Udjel noćenja u kampovima je približno jednak udjelu smještajnih kapaciteta u kampovima, dok je udjel noćenja u objektima u domaćinstvu za nekoliko postotnih poena manji u odnosu na udjel objekata u domaćinstvu u smještajnim kapacitetima. Razlika je najmanja u Šibensko-kninskoj županiji (6,7 postotnih poena), a najveća u Splitsko-dalmatinskoj županiji (12,4 postotna poena).

Slika 3.1.5. Prikaz iskorištenosti smještajnih kapaciteta (broj noćenja po krevetu) u Šibensko-kninskoj županiji te Splitsko-dalmatinskoj i Zadarskoj županiji u 2024. godini prema vrstama smještajnih kapaciteta.

Izvor: baza eVisitor, obrada Instituta za turizam

Slika 3.1.6. Prikaz udjela kreveta u objektima 4* i 5* u Šibensko-kninskoj županiji te Splitsko-dalmatinskoj i Zadarskoj županiji u 2024. godini prema vrstama smještajnih kapaciteta. Prikazane vrijednosti su u postocima.

Izvor: baza eVisitor, obrada Instituta za turizam

Po pitanju iskorištenosti smještajnih kapaciteta (slika 3.1.5), u Šibensko-kninskoj županiji je ona manja u odnosu na susjedne županije. U hotelskom smještaju, iskorištenost kreveta u Splitsko-dalmatinskoj županiji je 147,8, dok je u Šibensko-kninskoj 116,8 noćenja po krevetu. U kampovima je najveća iskorištenost u Zadarskoj županiji, 79,0 noćenja, a u Šibensko-kninskoj je 61,8 noćenja. U objektima u domaćinstvu je razlika najmanja: u Splitsko-dalmatinskoj županiji je iskorištenost 63,1 noćenja, dok je u Šibensko-kninskoj 56,0 noćenja.

Prema udjelu kreveta u objektima s 4* i 5*, Šibensko-kninska županija ni u jednoj vrsti smještaja nije na zadnjem mjestu u usporedbi sa susjednim županijama. U hotelskom smještaju udio kreveta s 4* i 5* je najveći u Šibensko-kninskoj županiji (62,2 %), a najmanji u Zadarskoj (46,5 %). U kampovima, najveći udio mjesta u kampovima s 4* i 5* ima Zadarska županija, nešto više od polovina, a slijedi je Šibensko-kninska s udjelom od 29,5 %. U objektima u domaćinstvu, najveći

udio kreveta u objektima s 4* i 5* ima Splitsko-dalmatinska županija (15,7 %), dok Šibensko-kninska ima udjel 14,8 %, što je znatno bolje od Zadarske županije, koja nema niti 10 % kreveta u objektima u domaćinstvu koji se nalaze u objektima s 4* i 5*.

LUKE NAUTIČKOG TURIZMA: Na području Šibensko-kninske županije poslovalo je tijekom 2024. godine 58 luka nautičkog turizma. Usluge od najma stalnog veza koristilo je 3.422 plovila, dok je 53.954 plovila koristilo uslugu tranzitnog veza. Ostvareni prihodi u lukama nautičkog turizma na području Šibensko-kninske županije u 2024. godini dostigli su 45,0 milijuna eura.

Tablica 3.1.8. Značajke poslovanja u nautičkom turizmu na području ŠKŽ, 2015. – 2023.

Pokazatelji	2015.	2019.	2021.	2022.	2023.	2024.
Broj luka	17	30	44	48	54	58
Broj plovila na stalnom vezu	2.656	3.117	3.242	3.242	3.422	3.932
Broj plovila u tranzitu	43.719	51.804	55.063	56.297	50.858	53.954
Ostvareni prihod (tisuća €)	25.878	30.919	33.207	36.615	39.647	45.034

Izvor: Državni zavod za statistiku

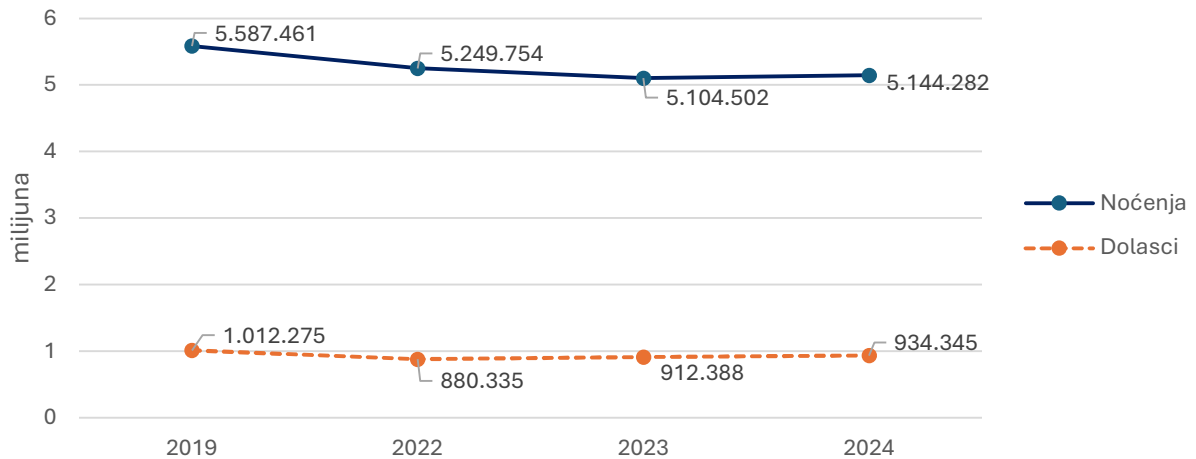
U usporedbi s drugim priobalnim županijama RH, valja naglasiti sljedeće:

- prema broju luka nautičkog turizma u 2024. godini, Šibensko-kninska županija dijeli prvo mjesto sa Zadarskom županijom
- prema broju plovila na stalnom vezu u 2024. godini, Šibensko-kninska županiji se nalazila na prvom mjestu (3.932 plovila ili 23,3 %) od svih županija u RH
- prema broju plovila u tranzitu u 2024. godini, Šibensko-Kninska županija je na drugom mjestu (53.954 plovila ili 25,0 %), odmah iza Splitsko-dalmatinske
- prema visini prihoda u lukama nautičkog turizma tijekom 2024. godine, Šibensko-kninska županija nalazila se na prvom mjestu (45,0 milijuna eura ili 25,0 %) od svih županija u RH.

TURISTIČKA POTRAŽNJA

Broj noćenja i dolazaka u Šibensko-kninsku županiju prikazan je slici 3.1.7. Kako se može vidjeti sa slike, broj noćenja i dolazaka u 2024. nije dosegnuo vrijednosti iz 2019., posljednje godine prije pandemije uzrokovane virusom COVID-19. Broj noćenja u 2024. je za 0,8 % veći u odnosu na 2023. godinu, ali u odnosu na 2022., u 2024. je zabilježeno 2,0 % manje noćenja, dok smanjenje u odnosu na 2019. iznosi 7,9 %. U 2024. je zabilježen rast dolazaka u odnosu na 2023. za 2,4 %, a u odnosu na 2022. za 6,1 %, što ukazuje na trend smanjenja duljine boravka turista: u 2024. je bila 5,5 noćenja, kao i 2019. godine, ali je manja u odnosu na 2022. (duljina boravka 6,0 noćenja) i 2023. godinu (duljina boravka 5,6 noćenja).

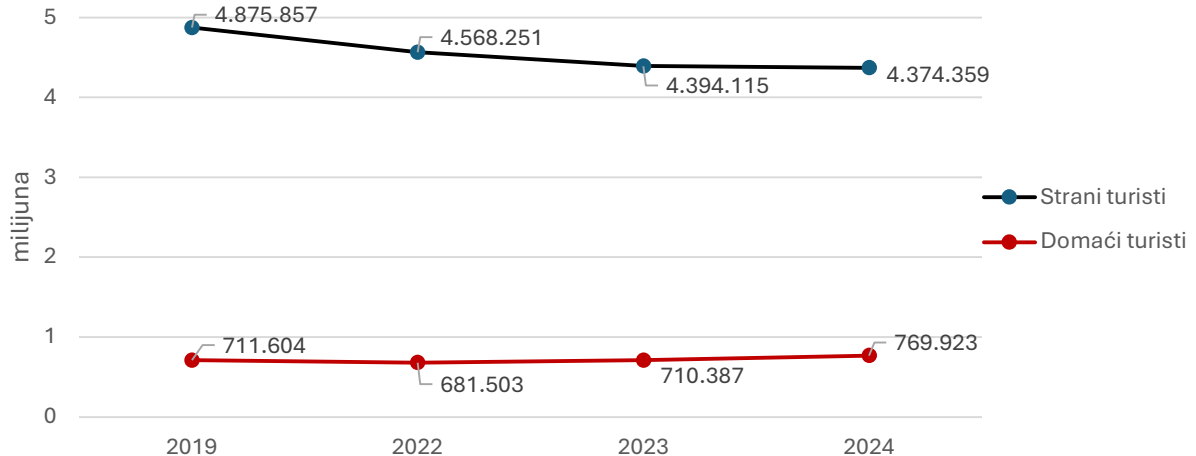
Slika 3.1.7. Broj noćenja i dolazaka u Šibensko-kninsku županiju u promatranom razdoblju.

Izvor: baza eVisitor, obrada Instituta za turizam

Na slici 3.1.8 prikazan je broj noćenja domaćih i stranih turista u promatranom razdoblju. Kod domaćih turista, nakon pada broja noćenja u pandemijskim godinama, od 2022. godine se bilježi stalni rast broja noćenja. Tako je u 2024. zabilježeno 8,4 % više noćenja domaćih turista u odnosu na 2023., dok je u odnosu na 2019. zabilježen rast od 8,2 %. S druge strane, broj noćenja stranih turista je u negativnom trendu. Nakon što je u 2022. godini zabilježen rast broja noćenja u odnosu na 2021., i u 2023. i u 2024. godini bilježi se pad broja noćenja stranih turista. U 2024. godini je zabilježeno 0,4 % manje noćenja u odnosu na 2023. godinu, dok je u odnosu na 2019. zabilježen pad broja noćenja za 10,3 %.

Slika 3.1.8. Broj noćenja domaćih i stranih turista u Šibensko-kninsku županiju u promatranom razdoblju.

Izvor: baza eVisitor, obrada Instituta za turizam

Obzirom da broj noćenja stranih turista pada, a domaćih raste, raste i udjel noćenja domaćih turista u svim noćenjima: u 2019. je bio 12,7 %, u 2022. 13,0 %, da bi u 2024. godini dosegnuo 15,0 %.

U tablici 3.1.9 prikazan je broj i struktura noćenja/dolazaka u Šibensko-kninsku županiju u 2024. godini prema vrstama smještajnih kapaciteta, kao i duljina boravka te promjena u odnosu na 2019., odnosno 2024. godinu.

Tablica 3.1.9. Broj i struktura noćenja i dolazaka te duljina boravka u Šibensko-kninsku županiju u 2024. godini prema vrstama smještajnih kapaciteta. U posljednja dva stupca nalazi se promjena broja noćenja/dolazaka u 2024. u odnosu na 2019. godinu (stupac Δ 24/19) i 2023. godinu (stupac Δ 24/23).

Vrsta smještaja		Broj	Udjel	Duljina boravka	Δ 24/19	Δ 24/23
Hoteli	N	1.029.102	20,0 %	3,4	-13,4%	10,5%
	D	301.598	32,3 %		-13,2%	8,0%
Kampovi	N	803.354	15,6 %	6,3	-5,8%	-5,1%
	D	127.245	13,6 %		-2,0%	-5,6%
Objekti na OPG-u	N	8.946	0,2 %	4,8	16,5%	-7,5%
	D	1.860	0,2 %		2,1%	-13,1%
Kamp u domaćinstvu	N	87.447	1,7 %	6,5	46,0%	-0,8%
	D	13.469	1,4 %		43,0%	1,7%
Objekti u domaćinstvu	N	2.868.810	55,8 %	6,8	-9,2%	-1,5%
	D	419.448	44,9 %		-9,1%	0,4%
Hosteli	N	29.824	0,6 %	2,9	27,3%	14,5%
	D	10.195	1,1 %		24,5%	2,3%
Apartmani	N	174.460	3,4 %	5,8	3,5%	13,6%
	D	29.824	3,2 %		9,9%	17,4%
Kuće za odmor	N	37.972	0,7 %	7,1	68,5%	12,5%
	D	5.365	0,6 %		68,7%	10,7%
Sobe za iznajmljivanje	N	93.305	1,8 %	3,9	9,9%	6,8%
	D	23.889	2,6 %		13,6%	4,5%
Ostalo	N	11.062	0,2 %	7,6	-40,2%	-33,7%
	D	1.452	0,2 %		-43,4%	-33,1%
Ukupno	N	5.144.282	100,0 %	5,5	-7,9%	0,8%
	D	934.345	100,0 %		-7,7%	2,4%

Izvor: baza eVisitor, obrada Instituta za turizam

Najveći broj noćenja se ostvaruje u objektima u domaćinstvu (55,8 %), a slijede hoteli, u kojima se ostvaruje 20,0 % noćenja, i kampovi s 15,6 % noćenja. U preostalim vrstama smještaja jedino apartmani, sobe za iznajmljivanje i kampovi u domaćinstvu imaju udjel veći od 1 %.

Slična je struktura i kod dolazaka, s time da je razlika između udjela broja dolazaka u objektima u domaćinstvu i u hotelima bitno manja (44,9 % u objektima u domaćinstvu, 32,3 % u hotelima). U kampovima se ostvaruje 13,6 % dolazaka.

Duljina boravka u hotelima je 3,4 noćenja, dok je u kampovima i objektima u domaćinstvu približno jednaka (6,3, odnosno 6,5 noćenja). Među preostalim vrstama smještaja, najkraći je boravak u hostelima (2,9 noćenja), a najdulji u vrsti Ostalo i u kućama za odmor (više od sedam noćenja).

U usporedbi s 2019. godinom, u 2024. je u svim glavnim vrstama smještaja zabilježen pad broja noćenja i dolazaka. Značajan rast noćenja zabilježen je u kućama za odmor i u kampovima u domaćinstvu, ali je njihov udio u noćenjima i dolascima mali. U odnosu na 2023., porastao je broj noćenja i dolazaka u hotelima, u kampovima je zabilježen pad broja noćenja i dolazaka, dok je u objektima u domaćinstvu registriran rast broja dolazaka i smanjenje broja noćenja. Među ostalim vrstama smještaja, rast broja noćenja veći od 10% je zabilježen kod hostela, apartmana i kuća za odmor.

Tablica 3.1.10. Broj noćenja u 2024. godini po gradovima i općinama Šibensko-kninske županije te udjeli u ukupnom broju noćenja.

Grad/općina	Noćenja	Udjel	Grad/općina	Noćenja	Udjel
Šibenik	1.405.865	27,3%	Drniš	25.923	0,5%
Vodice	1.185.472	23,0%	Knin	10.120	0,2%
Tisno	643.772	12,5%	Promina	6.201	0,1%
Rogoznica	575.358	11,2%	Unešić	5.792	0,1%
Primošten	574.170	11,2%	Ružić	2.299	0,0%
Murter-Kornati	290.361	5,6%	Kijevo	2.054	0,0%
Pirovac	181.858	3,5%	Kistanje	1.436	0,0%
Tribunj	147.440	2,9%	Civljane	198	0,0%
Skradin	48.512	0,9%	Ervenik	154	0,0%
Bilice	37.203	0,7%	Biskupija	94	0,0%

Izvor: baza eVisitor, obrada Instituta za turizam

Struktura noćenja po jedinicama lokalne samouprave (Tablica 3.1.10) prati strukturu smještajnih kapaciteta. U Šibeniku i Vodicama se ostvaruje više od polovine svih noćenja, slijede Tisno, Rogoznica i Primošten s približno jednakim udjelima, a više od 100 tisuća noćenja ostvaruje se još u općinama Murter-Kornati, Pirovac i Tribunj. U odnosu na 2019., u 2024. je u svim glavnim turističkim odredištima u Županiji je došlo do pada broja noćenja, s izuzetkom Tisnog, a u odnosu na 2023., Šibenik, Vodice i Rogoznica bilježe blagi rast.

Gledano prema vrstama smještaja (Tablica 3.1.11), u Šibeniku i Vodicama se ostvarilo 86,1 % noćenja u hotelima. Više od 50 tisuća noćenja je ostvareno u Primoštenu i Tisnom, dok je u ostatku Županije ostvareno tek 3,5 % noćenja u hotelima.

Tablica 3.1.11. Broj noćenja u 2024. godini po gradovima i općinama te udjeli u ukupnom broju noćenja za po pet jedinica lokalne samouprave za najvažnije vrste smještaja.

Hoteli			Kampovi			Objekti u domaćinstvu		
Grad/općina	Noćenja	Udjel	Grad/općina	Noćenja	Udjel	Grad/općina	Noćenja	Udjel
Šibenik	502.614	48,8 %	Tisno	314.267	39,1 %	Vodice	670.338	23,4 %
Vodice	383.710	37,3 %	Šibenik	223.918	27,9 %	Šibenik	585.681	20,4 %
Primošten	55.502	5,4 %	Primošten	147.659	18,4 %	Rogoznica	500.369	17,4 %
Tisno	51.683	5,0 %	Murter-Kornati	56.065	7,0 %	Primošten	330.516	11,5 %
Rogoznica	16.368	1,6 %	Pirovac	28.898	3,6 %	Tisno	242.847	8,5 %
Ostali	19.256	1,9 %	Ostali	32.547	4,1 %	Ostali	538.129	18,8 %
Ukupno	1.029.102	100,0 %	Ukupno	803.354	100,0 %	Ukupno	2.868.810	100,0 %

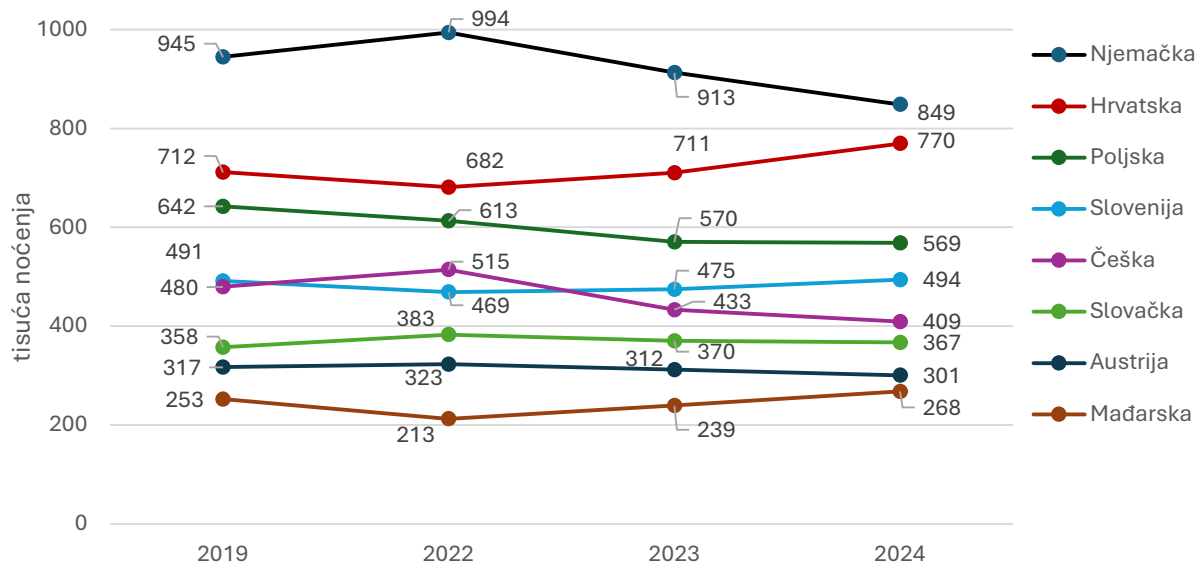
Izvor: baza eVisitor, obrada Instituta za turizam

Kod kampova, 39,1 % noćenja se ostvarilo u Tisnom, u Šibeniku je ostvareno 27,9 % noćenja, a više od 100 tisuća noćenja u kampovima je ostvareno još i u Primoštenu.

Kod objekata u domaćinstvu, više od 100 tisuća noćenja je ostvareno u svim glavnim turističkim odredištima Županije. Više od pola milijuna noćenja ostvareno je u Vodicama, Šibeniku i Rogoznici. Izvan glavnih turističkih odredišta Županije ostvareno je 3,7 % noćenja.

Gledajući po zemljama porijekla, u 2024. godini najveći broj stranih gostiju došao je iz Njemačke (16,5 % u ukupnom broju noćenja), potom Poljske (11,1 %), Slovenije (9,6 %), Češke (8,0 %), Slovačke (7,1 %), Austrije (5,9 %) i Mađarske (5,2 %). Gosti s ostalih tržišta sudjelovali su s manje od po 5 % u noćenjima u 2024. godini. Na slici 3.1.9. prikazan je broj noćenja turista s glavnih emitivnih tržišta u promatranom razdoblju.

Slika 3.1.9. Noćenja turista s glavnih emitivnih tržišta u Šibensko-kninskoj županiji u promatranom razdoblju.

Izvor: baza eVisitor, obrada Instituta za turizam

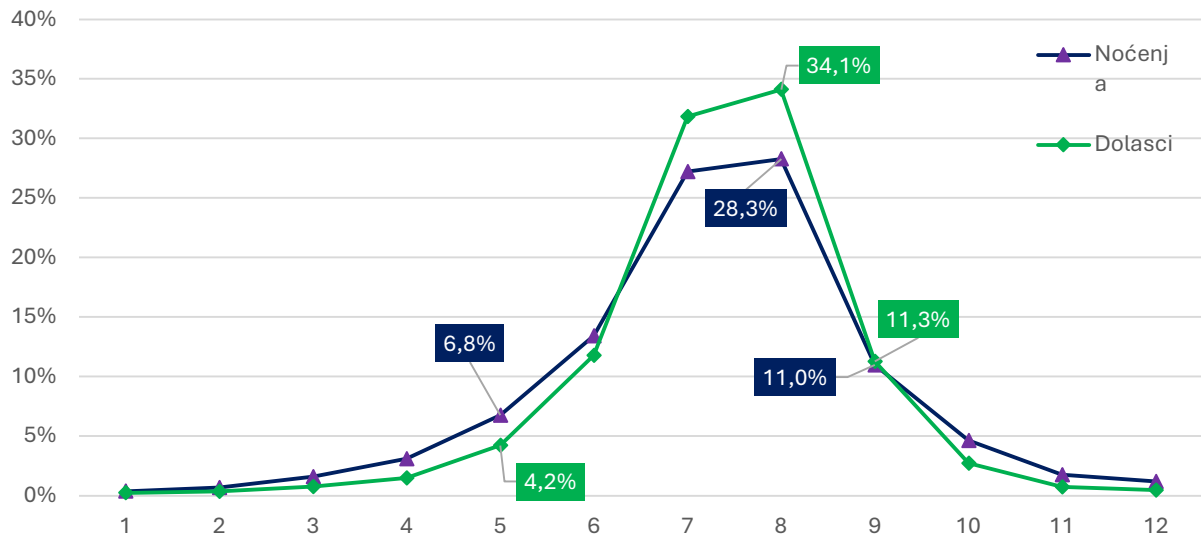
Prema podacima sa slike 3.1.9., mogu se primijetiti neki zanimljivi fenomeni.

- Zemlje koje su imale pad dvije godine zaredom: Broj noćenja turista iz Njemačke, Češke, Slovačke i Austrije je bio najveći u 2022. godini, ali od tada bilježi pad: i u 2023. u odnosu na 2022. te u 2024. u odnosu na 2023. godinu. Broj noćenja turista iz Njemačke je u 2024. bio za oko 15 % manji nego li u 2022. godini, kod turista iz Češke u 2024. zabilježen pad od 20,0 %, kod turista iz Slovačke 4,2 %, a kod turista iz Austrije pad je 6,9%. Kod turista iz Poljske broj noćenja pada još od 2019.
- Broj noćenja turista iz Hrvatske, Slovenije i Mađarske bilježi obrnuti trend: broj noćenja je bio najmanji u 2022., a od tada raste i kod svih navedenih zemalja je premašio broj noćenja ostvarenih u 2019. godini.

Može se reći da je pad broja noćenja turista iz Njemačke, Poljske, Češke, Slovačke i Austrije posljedica ekonomskih zbivanja i inflacije s kojima se suočava velik dio zemalja Europske unije.

Na slici 3.1.10. prikazana je struktura noćenja u Županiji po mjesecima. Prema očekivanju, najveći broj noćenja i dolazaka se ostvaruje u ljetnim mjesecima.

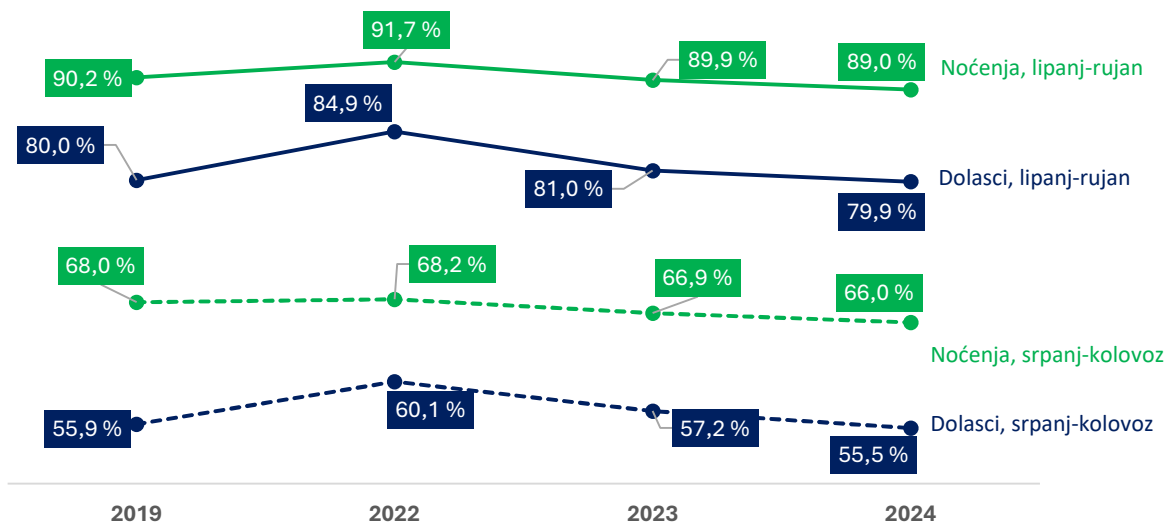
Slika 3.1.10. Udio broja noćenja i dolazaka po mjesecima u ukupnom broju noćenja i dolazaka u Šibensko-kninskoj županiji u 2024. godini.

Izvor: baza eVisitor, obrada Instituta za turizam

Da bi lakše mjerili sezonalnost, uvedene su dvije mjere: Sezonalnost 7-8 i Sezonalnost 6-9. Prva mjera daje udio noćenja u srpnju i kolovozu u ukupnom broju noćenja, dok druga mjera daje udio noćenja u razdoblju od lipnja do rujna u ukupnom broju noćenja. Na analogan način se mjere Sezonalnost 7-8 i Sezonalnost 6-9 definiraju za dolaske. U 2024. godini u Šibensko-kninskoj županiji je u razdoblju od lipnja do rujna ostvareno 89,0 % noćenja i 79,9 % dolazaka, dok je u razdoblju srpanj-kolovoz ostvareno 66,0 % noćenja i 55,5 % dolazaka.

Slika 3.1.11. Prikaz udjela broja dolazaka i noćenja u srpnju i kolovozu (Sezonalnost 7-8), odnosno u razdoblju lipanj-rujan (Sezonalnost 6-9) u svim dolascima/noćenjima u Šibensko-kninskoj županiji u promatranom razdoblju.

Izvor: baza eVisitor, obrada Instituta za turizam

Na slici 3.1.11. prikazane su mjere Sezonalnost 7-8 i Sezonalnost 6-9 za noćenja i dolaske. Očekivano je da je sezonalnost noćenja nešto veća od sezonalnosti dolazaka zbog većeg broja kraćih putovanja van sezone. U promatranom razdoblju najveća sezonalnost je bila u 2022. godini kao posljedica utjecaja pandemije uzrokovane virusom COVID-19 na turizam, a od 2022. je u

blagom padu. Inače, od 2022. godine Šibensko-kninska županija ima najveću sezonalnost među županijama Jadranske Hrvatske.

Tablica 3.1.12. Sezonalnost noćenja i dolazaka u Šibensko-kninskoj županiji u 2024. godini prema vrsti smještajnog kapaciteta

Vrsta smještaja	Noćenja		Dolasci	
	Sezonalnost 6-9	Sezonalnost 7-8	Sezonalnost 6-9	Sezonalnost 7-8
Hoteli	74,8 %	49,2 %	60,9 %	35,0 %
Kampovi	86,1 %	57,6 %	81,2 %	51,5 %
Objekti na OPG-u	85,8 %	67,0 %	80,7 %	58,4 %
Kamp u domaćinstvu	90,5 %	65,3 %	85,8 %	56,7 %
Objekti u domaćinstvu	95,0 %	74,5 %	92,7 %	71,4 %
Hosteli	80,0 %	58,2 %	75,9 %	50,7 %
Apartmani	92,4 %	69,1 %	86,9 %	62,6 %
Kuće za odmor	84,9 %	59,8 %	80,4 %	55,0 %
Sobe za iznajmljivanje	84,4 %	59,5 %	76,7 %	49,0 %

Izvor: baza eVisitor, obrada Instituta za turizam

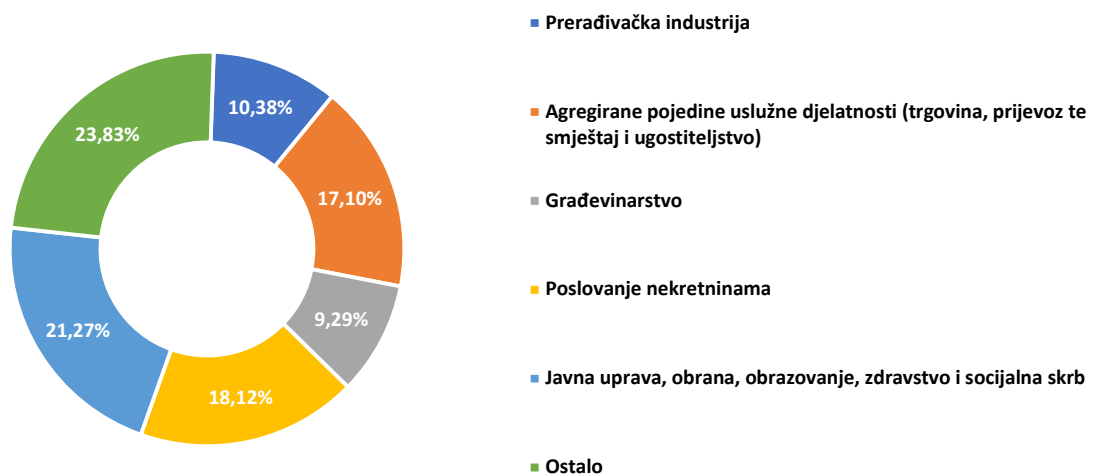
Gledano prema vrsti smještajnih kapaciteta, najmanja sezonalnost je kod hotela, a najveća u objektima u domaćinstvu (Tablica 3.1.12). Zanimljivo je da je sezonalnost u objektima u domaćinstvu veća od sezonalnosti u kampovima, koji zbog svoje prirode imaju visoku sezonalnost. U objektima u domaćinstvu se u srpnju i kolovozu 2024. ostvarilo tri četvrtine, a u razdoblju od lipnja do rujna 95,0 % svih noćenja. U usporedbi s ostalim županijama Jadranske Hrvatske, Šibensko-kninska ima najveću sezonalnost noćenja i dolazaka i u hotelima i u objektima u domaćinstvu, dok je u kampovima na četvrtom mjestu po broju noćenja u razdoblju lipanj-rujan, odnosno na petom mjestu po broju noćenja u srpnju i kolovozu.

3.2. Gospodarstvo

Sukladno izvještaju Financijske agencije FINA-e o poslovanju poduzetnika u 2023. godini, u Šibensko-kninskoj županiji je u 2023. godini poslovalo 3045 trgovačkih društava i obrtnika u sustavu poreza na dobit koji su zajedno ostvarili ukupnu dobit od 88,4 milijuna eura, što je povećanje za približno 18 % u slučaju njihovog broja i čak 228 % u slučaju njihove ostvarene dobiti u odnosu na 2019. godinu, tj. razdoblje prije pandemije bolesti COVID-19.

Od najznačajnijih poduzetnika valja spomenuti tvrtku KNAUF iz Uzdolja, koja predstavlja regionalni centar multinacionalne kompanije za proizvodnju građevinskog materijala i građevinskih sustava, zatim tvrtku IMPOL-TLM iz Šibenika, koja se bavi preradom aluminija, tvrtku JOLLY AUTO LINE iz Šibenika, koja se bavi trgovinom automobilima i motornim vozilima, tvrtku DJELO iz Ljubostina, čija je dominantna djelatnost trgovina te tvrtku SOLARIS iz Šibenika, koja se bavi ugostiteljstvom, odnosno hotelskim poslovanjem. Temeljem prikazanih činjenica, može se zaključiti da gospodarstvom Šibensko-kninske županije dominiraju prerađivačka industrija, trgovina i turizam te građevinarstvo u kombinaciji s poslovanjem nekretninama što potvrđuju i podaci Državnog zavoda za statistiku o ukupnoj ostvarenoj bruto dodanoj vrijednosti⁹ svih poslovnih subjekata na području Šibensko-kninske županije. Struktura ukupno ostvarene bruto dodane vrijednosti Šibensko-kninske županije prikazana je na Slici 3.2.1.

Slika 3.2.1. Struktura bruto dodane vrijednosti Šibensko-kninske županije

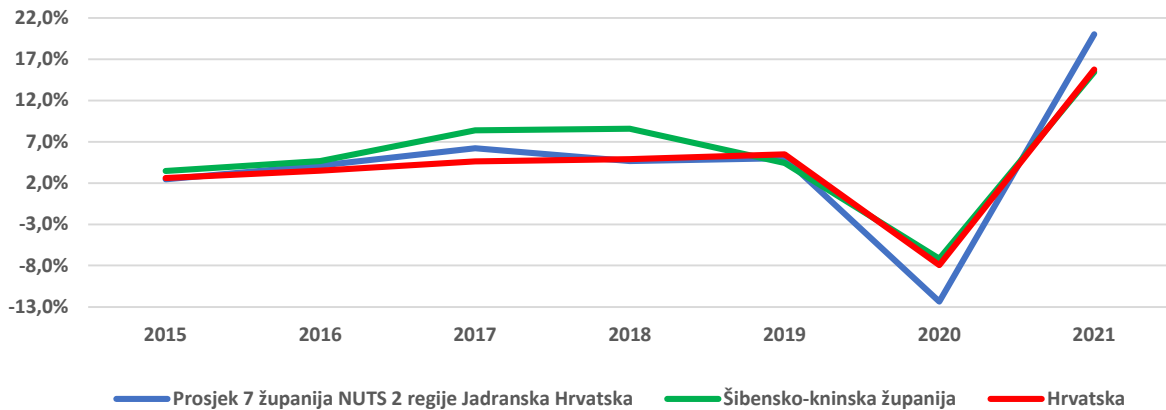
Izvor: Državni zavod za statistiku, obrada Instituta za turizam

Bruto domaći proizvod (BDP) Šibensko-kninske županije je u nekoliko zadnjih godina prije pandemije bolesti COVID-19 rastao po većoj stopi od prosječne stope rasta BDP-a sedam županija NUTS 2 regije Jadranska Hrvatska te je rastao brže i od nacionalnog BDP-a, odnosno BDP-a Republike Hrvatske (Slika 3.2.2.). U 2019. godini su se stope rasta gotovo izjednačile, dok se u prvoj godini pandemije dogodio značajan pad, kako nacionalnog, tako i županijskih bruto domaćih proizvoda. Valja međutim istaknuti da je pad BDP-a u Šibensko-kninskoj županiji bio značajno manji u odnosu na prosjek sedam županija NUTS 2 regije Jadranska Hrvatska, što se svakako može pripisati i relativno manjoj ovisnosti o ugostiteljstvu, odnosno, turizmu koji je u

⁹ Bruto dodana vrijednost je pokazatelj novonastale vrijednosti poslovanja, a predstavlja ukupnu proizvodnju umanjenu za međufaznu potrošnju.

pandemijskom razdoblju zabilježio izuzetno značajan pad aktivnosti. U drugoj godini pandemije je vrlo snažan gospodarski rast u Šibensko-kninskoj županiji kao i u ostatku Hrvatske premašio stopu od 15 %.

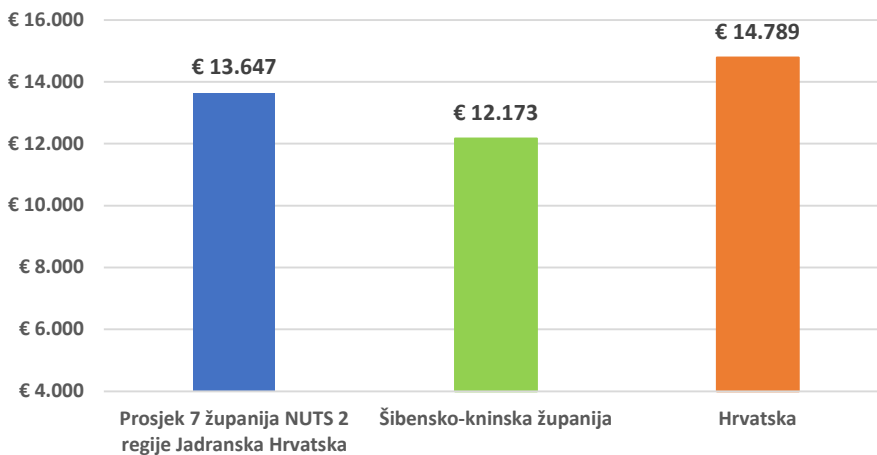
Slika 3.2.2. Kretanje stope rasta BDP-a Šibensko-kninske i komparabilnih županija te Hrvatske

Izvor: Državni zavod za statistiku, obrada Instituta za turizama

Što se tiče temeljnog pokazatelja standarda života i razvitka, odnosno BDP-a po stanovniku, u Šibensko-kninskoj županiji je u 2021. godini iznosio 12.173 eura, što je niže od nacionalnog BDP-a po stanovniku, ali također i nešto niže od prosjeka sedam županija NUTS 2 regije Jadranska Hrvatska (Slika 3.2.4.).

Slika 3.2.4. BDP po stanovniku u Šibensko-kninskoj i komparabilnim županijama te Hrvatskoj

Izvor: Državni zavod za statistiku, obrada Instituta za turizam

Prema pokazatelju društveno-gospodarskog razvitka koji objavljuje Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Šibensko-kninska županija se 2018. godine, odnosno u zadnjoj godini za koju su podaci službeno javno dostupni, nalazila na 12. mjestu među svim hrvatskim županijama, uključujući i Grad Zagreb, što je još uvijek svrstava u drugu razvojnu skupinu, odnosno u skupinu potpomognutih područja. Sukladno metodologiji tog pokazatelja, Šibensko-

kninska županija se nalazi ipak blizu prosjeka Hrvatske po gotovo svim sastavnicama indeksa. Rezultat blago niži od prosjeka bilježi tek u kategoriji općeg kretanja stanovništva, ali znatnije viši od prosjeka, u kategoriji stupnja obrazovanja stanovništva.

Prema Indeksu gospodarske snage županija koji objavljuje Hrvatska gospodarska komora, Šibensko-kninska županija je u vrijeme prije pandemije bolesti COVID-19, odnosno u zadnjem razdoblju za koji su podaci javno dostupni, zauzimala 13. mjesto među svim hrvatskim županijama, uključujući i Grad Zagreb. Slabijem rezultatu su ponajviše pridonijele sastavnice indeksa koje se odnose na poslovne rezultate poduzetnika Šibensko-kninske županije, dok su nešto bolji rezultati zabilježeni u okviru tržišta rada. Unatoč trenutno srednjem stupnju društveno-gospodarske razvijenosti, Šibensko-kninska županija svakako posjeduje dostatne predispozicije za značajan gospodarski razvoj.

3.3. Resursna i atrakcijska osnova

Turistička resursno-atrakcijska osnova temelj je za formiranje turističkih proizvoda i motiviranje posjete mjesta. Šibensko-kninska županija raspolaže izuzetno bogatom resursno-atrakcijskom osnovom, bilo da je riječ o prirodnoj baštini, spomenicima kulture ili i drugim antropogenim sadržajima. U ovom trenutku, uključuje više vrhunskih međunarodnih atrakcija dobro opremljenih za prihvata posjetitelja, kao i značajan broj onih koje su tek djelomično uređene, odnosno, obuhvaća i resurse koji usprkos svom potencijalu nisu u punoj turističkoj funkciji. U nastavku se daje sažeti prikaz turističke resursno-atrakcije osnove Županije:

Prirodna baština			
Domena	Resursi/Atrakcije	Privlačni potencijal	Turistička valorizacija
Krajolik	- Obalni prostor – 35 % površine Županije; izuzetno visoka razvedenost s mnoštvom otoka; ukupna duljina obalne crte je oko 970 km	- Vrlo visok	- Prostor Županije neravnomjerno je turistički valoriziran, od djelomično vrlo visoko, odnosno visoko saturirane obale do sporadično, čak, rijetko korištenog zaleđa
	- Prostor zaleđa – 65 % površine Županije; planinski i brdoviti predjeli; mnoštvo krških fenomena; velika polja (Petrovo polje i Miljevačka zaravan kod Drniša, Kosovo polje kod Knina) i značajne poljoprivredne površine (vino, masline, smokve, povrće, pršut, sir)	- Visok	
Klima	- Topla sredozemna klima, ljeti u prosjeku 26 °C, 100 vedrih dana u godini; na obali za stupanj viša temperatura, manje oborina i 120 vedrih dana godišnje; u unutrašnjosti niže temperature, nešto više oborina, manje od 100 vedrih dana u godini; najviši dijelovi gora, iznad 1.000 m imaju snijega - Područje nije izloženo jakim vjetrovima (za razliku od mnogih dijelova priobalja na Jadranu) - Kninska kotlina specifična po povremenim ekstremnim ljetnim vrućinama	- Vrlo visok	- Vrlo visoka valorizacija tople morske klime u ljetnoj ponudi kupanja i sunčanja - Vrlo niska valorizacija ljekovitih svojstava morske klime za ponudu <i>wellnessa</i> , talasoterapije i sl. - Niska valorizacija svježeg klime u zaleđu, posebice tijekom vrućih ljetnih mjeseci
Obala i otoci	- Obala – visoko razvedena, krškog karaktera, uglavnom kamenita, s brojnim šljunčanim i rijetkim pješćanim plažama; specifičnost je rijasko ušće rijeke Krke u more, odnosno duboko u kopno uvučen morski zaljev nastao potapanjem ušća zbog izdizanja obalne linije; obalna linija visoko je urbanizirana - Otoci – otočno područje uključuje 285 otoka, otočića i hridi, s Kornatima kao najgušćom otočnom skupinom europskog Sredozemlja; naseljeni otoci su Murter, Prvić, Zlarin, Kaprije, Krapanj, Žirje, Kornat; otok Krapanj je specifičan kao najmanji (0,4 km ²) i najniži (manje od 2 m) naseljeni otok na Jadranu; otok Obnjan s očuvanom prirodom; specifičnost je i koraljni greben između Prvića i Zlarina	- Vrlo visok	- Visoka turistička valorizacija naročito obale i bližih otoka u funkciji ljetnoga odmorišnog turizma - Visoka razina turističke izgrađenosti prostora mjestimično umanjuje njegove prirodne vrijednosti i ljepotu - Vrlo visoka sezonska koncentracija turističke aktivnosti mjestimično je u nesrazmjeru s kapacitetima komunalnog sustava
Planine i gorja	- Sjeverni dio Županije – Dinara (najviši planinski vrh u Hrvatskoj, Sinjal, 1.831 m/nm); Poštak (južni obronci planine, 1.251 m/nm); Velebit (krajnji istočni obronci planine, do 1.000 m/nm) - Središnji dio Županije – Svilaja (1.507 m/nm); Promina (1.147 m/nm) - Dio Županije bliži moru – brdovite značajke imaju Mosec (838 m/nm), Boraja (675 m/nm), Trtar (503 m/nm)	- Visok	- Srednja razina turističke valorizacije planinskog prostora za ponudu cijelog spektra sadržaja avanturističkog i aktivnog odmora
Rijeke i jezera	- Krka – teče središnjim dijelom Županije u smjeru sjever-jug (poput kraljeznice) povezujući njena dva najveća grada, od izvora kod Knina do ušća u Jadran kod Šibenika (73 km); ističe se kanjonima, slapovima (Bilušića buk, Brljan, Rošnjak, Manojlovac, Miljacka, Roški slap, Skradinski buk) i jezerima (Prokljansko, Visovačko); voda se iskorištava za hidroenergiju - Čikola, Butižnica, Krčić, Guduča – pritoke rijeke Krke; najdulja među njima je Čikola (46 km)	- Visok	- Visoka turistička valorizacija srednjeg toka rijeke Krke kroz, prije svega, ponudu NP Krka, kanjona rijeke Čikole te Vranskog jezera - Srednja razina turističke valorizacije gornjeg i donjeg toka Krke, uključujući Prokljansko jezero

Domena	Resursi/Atrakcije	Privlačni potencijal	Turistička valorizacija
	<ul style="list-style-type: none"> - Cetina – izvorišni dio (5 km) najdulje dalmatinske rijeke (općina Cijvljane) - Zrmanja – dio toka (24 km), prolazi kroz općinu Ervenik 		<ul style="list-style-type: none"> - Niska razina turističke valorizacije ostalih rijeka i jezera
	<ul style="list-style-type: none"> - Vransko jezero – neposredno uz obalu, najveće prirodno jezero u Hrvatskoj (30,7 km²), manjim dijelom (11 km obale) smješteno i na području ŠKŽ - Prokljansko jezero – u porječju Krke, drugo najveće jezero u Hrvatskoj (11,7 km²) - Visovačko jezero – u porječju Krke (7,9 km²), s otočićem Visovac, jedno od najljepših jezera u Hrvatskoj - Brljansko jezero – na gornjem toku Krke - Šarena jezera – okolica Knina, mijenjaju boju ovisno o poziciji Sunca 		
Zaštićena prirodna baština	<ul style="list-style-type: none"> - Nacionalni park Krka – nalazi se u središnjem dijelu Županije, obuhvaća gornji i srednji tok rijeke Krke (50 km) sa sedrenim slapovima (Bilušića buk, Brljan, Rošnjak, Manojlovac, Miljacka, Roški slap, Skradinski buk) i jezerima (Brljansko, Visovačko) te donji tok rijeke Čikole (3,5 km) s kanjonom i ušćem (109 m²); u sklopu NP-a vrijedna arheološka (Burnum, tvrđave Trošenj i Nečvem, Ključica, Ozidana pećina) i sakralna baština (Franjevački samostan Visovac, Pravoslavni manastir Krka), zanimljivi etnografski (mlinice) i tradicijski gospodarski objekti (hidroelektrana Jaruga); temeljni fenomen rijeke Krke su sedreni slapovi 	<ul style="list-style-type: none"> - Vrlo visok 	<ul style="list-style-type: none"> - Visoka turistička valorizacija srednjeg toka rijeke Krke - Srednja razina turističke valorizacije gornjeg toka Krke i rijeke Čikole - Posjetiteljski centri (Laškovića, Visovačka kuća Kuželj i Eko kampus Puljani) - Rekreacija: biciklističke rute (388 km), pješačke staze (22), vidikovci (5), izleti brodom (3 rute), edukacijske radionice za djecu - Broj prodanih ulaznica: 1.008.842 (2023.), rast oko 37 % u odnosu na 2021.
	<ul style="list-style-type: none"> - Nacionalni park Kornati – dio najgušće otočne skupine na europskom Sredozemlju, 89 otoka, otočića i hridi (217 km²); kopnom dominiraju krške tvorevine poput škrapa, jama i spilja, većinu vanjskih otoka karakteriziraju kornatske 'krune' (litice), dok se more i podmorje posebno ističu značajnim staništima morske cvjetnice, koralja i dobrih dupina; otoci nisu danas stalno naseljeni, prostor je najvećim dijelom u privatnom vlasništvu te se i dalje koristi pretežito u maslinarstvu i ovčarstvu, premrežen suhozidima 	<ul style="list-style-type: none"> - Vrlo visok 	<ul style="list-style-type: none"> - Visoka turistička valorizacija - Rekreacija: ACI marina Piškera, sidrišta na oko 80 bovi, jedrenje, ponuda izleta brodom, ronjenja, pješačkih i poučnih staza - Ugostiteljstvo: 20-ak restorana - Smještaj: 9 iznajmljivača obiteljskog smještaja - Kontrola sidrenja, zbrinjavanje otpadnih voda predstavljaju izazove - Broj posjetitelja: 193.665 (2023.), rast 20 % u odnosu na 2021.; procjenjuje se da je broj posjetitelja veći (oko 300.000 u 2023.)
	<ul style="list-style-type: none"> - Park prirode Velebit – najveće zaštićeno područje u Hrvatskoj (2.200 km²) i UNESCO-ov rezervat Biosfere; mali dio u ŠKŽ, uključujući kanjon Zrmanje 	<ul style="list-style-type: none"> - Visok (Dio u ŠKŽ) 	<ul style="list-style-type: none"> - Niska turistička valorizacija (dio u ŠKŽ)

Domena	Resursi/Atrakcije	Privlačni potencijal	Turistička valorizacija
	– Park prirode Dinara – drugo najveće zaštićeno područje u Hrvatskoj (630 km ²), oko trećina se nalazi na području ŠKŽ, uključujući najviši planinski vrh u Hrvatskoj, Sinjal (1.831 m/nm), izvor rijeke Krke i vrela rijeke Cetine; Dinarski krš je najvrjednija prirodna cjelina krša na svijetu debljine do 8 km	– Visok (Dio u ŠKŽ)	– Niska turistička valorizacija (dio u ŠKŽ) – Rekreacija: ferata i penjalište, planinarenje, dio 'Plave staze' u sklopu međunarodnog planinarsko-pješačkog puta Via Dinarica
	– Park prirode Vransko jezero – najveće prirodno jezero u Hrvatskoj (57 km ²), jedinstveno močvarno područje u priobalju s prostranim tršćacima, važno stanište ptica i dijelom posebni ornitološki rezervat; manjim dijelom u ŠKŽ, uključujući važno močvarno područje i spoj jezera s morem	– Visok (Dio u ŠKŽ)	– Visoka turistička valorizacija (dio u ŠKŽ) – Infocentar Prosika – Rekreacija: poučne staze s interpretacijskim tablama, najam kajaka, ribolov, biciklističke staze (50 km) i najam bicikla, vođeni programi za posjetitelje
	– Značajni krajobraz 'Rijeka Krka – gornji tok' – obuhvaća tok rijeke Krke od izvora u podnožju Dinare do granica NP-a; stanište (ugrožene) vidre	– Visok	– Srednja turistička valorizacija – Rekreacija: pješačenje, brdski i cestovni biciklizam, kajaking
	– Značajni krajobraz 'Vodeni tok i kanjon Čikole' – obuhvaća 13 km kanjona, dubine i do 130 m, kao iznimnog krškog fenomena;	– Visok	– Visoka turistička valorizacija – Rekreacija: <i>zipline</i> poligon, tri zasebne linije povezuju suprotne strane kanjona, dužine 1,4 km; pješačenje, planinarenje, ferata <i>Čikola</i> , penjanje, kanjoniranje, brdski biciklizam
	– Značajni krajobraz 'Rijeka Krka – donji tok' – obuhvaća Prokljansko jezero i Kanal sv. Josipa, ušće Guduče i Skradin; iako Prokljan vizualno izgleda kao jezero, po fizikalno-kemijskim i biološkim karakteristikama to je more	– Visok	– Srednja turistička valorizacija – Rekreacija: pješačenje, plivanje, kajaking, <i>wind-surfing</i> , brdski i cestovni biciklizam
	– Značajni krajobraz 'Gvozdеноvo – Kamenar' – brda u neposrednom zaleđu Šibenika, nekada vinogradi i suhozidi, danas pretežito šuma alepskog bora	– Vrlo visok	– Srednja turistička valorizacija – Rekreacija: poučne staze, pješačenje, biciklizam; brojni vidikovci
	– Značajni krajobraz 'Kanal – Luka' – obuhvaća Šibenski zaljev i Kanal sv. Ante; kanal je prirodni fenomen, s brojnim rtovima i uvalama, dug oko 2,5 km i dubok do 42 m; najveća vrijednost prostora je klisurasta obala i šuma alepskog bora	– Vrlo visok	– Visoka turistička valorizacija – Posjetiteljski centar Kanal sv. Ante – Rekreacija: šetnica duž kanala; pješačenje, trčanje, biciklizam, <i>deep water soloing</i> , kajaking
	– Značajni krajobraz 'Žuško-sitska otočna skupina' – otočna skupina sjeverno od NP Kornata, 43 otoka, otočića i hridi; raskoš krškog reljefa	– Vrlo visok	– Srednja turistička valorizacija – Rekreacija: ACI marina Žut, jedrenje, plivanje, hodanje – Kontrola sidrenja, zbrinjavanje otpadnih voda predstavljaju izazove
	– Spomenik prirode 'Stara straža' – geološki spomenik prirode (dužina oko 30 i visina oko 5 m), s izraženim slojevima Zemljine kore; okolica Knina	– Srednji	– Niska turistička valorizacija

Izvori: www.dalmatiasibenik.hr; www.npkrka.hr; www.np-kornati.hr; www.pp-velebit.hr; www.pp-vransko-jezero.hr; www.priroda-skz.hr; www.parkovihrvatske.hr;

Kulturna baština			
Domena	Resursi/Atrakcije	Privlačni potencijal	Turistička valorizacija
UNESCO-ova baština	<ul style="list-style-type: none"> - Katedrala sv. Jakova, Šibenik – trobrodna bazilika (38x14 m), građena tijekom 105 godina (15. i 16. st.) obuhvaćajući gotički, gotičko-renesansni i renesansni stil; cijela građena od kamena prema principu utorenih ploča, s ikonografskim inovacijama poput friza od 74 glave što je sve čini jedinstvenom u europskim razmjerima; graditelji uključivali Jurja Dalmatinca i Nikolu Firentinca 	- Vrlo visok	<ul style="list-style-type: none"> - Visoka turistička valorizacija - Interpretacijski centar 'Civitas Sacra'; vođene ture
	<ul style="list-style-type: none"> - Tvrđava sv. Nikole, Šibenik – izgrađena u 16. stoljeću, jedna od najvećih pomorskih utvrda na istočnoj obali Jadrana i jedina na moru; dio UNESCO-ove nominacije 'Obrambeni sustavi Republike Venecije 16. i 17. stoljeća' 	- Visok	<ul style="list-style-type: none"> - Srednja turistička valorizacija (u tijeku uređenje/obnova posjetiteljskih i ugostiteljskih sadržaja ispred tvrđave) - Organizirani posjet brodom, razgledavanje uz višejezični mobilni vodič
Zaštićena arheološka baština	<ul style="list-style-type: none"> - Oko 50 zaštićenih arheoloških spomenika, uključujući ostatke pretpovijesnih gradina, antičkih naselja, luka, građevina, ranosrednjovjekovnih crkava, lokacije brodoloma, itd. Od toga se ističu: <ul style="list-style-type: none"> - Bribirska glavica – lokalitet nastanjen od pretpovijesti, preko liburnskog doba, rane i kasne antike, starohrvatske povijesti do srednjeg vijeka; u doba Šubića (13. i 14. st.) egzistira kao središte hrvatske države; okolica Skradina - Danilo – ostaci danilske kulture, iz doba neolitika (5. tisućljeće pr. K.), proširene na istočnoj obali Jadrana i poznate po umijeću oblikovanja glinenih posuda, kao i nalazi iz ilirskog i rimskog doba; okolica Šibenika - Burnum – ostaci rimskog vojnog logora, uključujući jedini očuvani vojni amfiteatar u Hrvatskoj; okolica Knina 	- Srednji	<ul style="list-style-type: none"> - Niska razina turističke valorizacije na/uz lokalitete - Otkriveni predmeti čuvaju se u muzejima i zbirnama
Važnija naselja i zaštićene kulturno-povijesne cjeline: Zaleđe	<ul style="list-style-type: none"> - Knin – smješten u izuzetnom prirodnom okruženju planina i rijeka (uključujući Dinaru i izvore Krke i Cetine), na sjecištu povijesnih putova prema Dalmaciji; jedan od najstarijih gradova u Hrvatskoj, u srednjem vijeku prijestolnica hrvatskih kraljeva i hrvatskog biskupa; simbol oslobođenja Hrvatske u Domovinskom ratu <ul style="list-style-type: none"> - Kninska tvrđava – jedna od najvećih vojnih fortifikacija u Europi, s oko 2 km obrambenih zidova, visine do 20 m; podijeljena u pet dijelova: najstariji Kaštel Knin (9. st.), sjedište starohrvatske države i kraljeva, zatim Kaštel Lab, Garišta, Belveder i Donji grad 	- Visok	<ul style="list-style-type: none"> - Srednja razina turističke valorizacije - Kninska tvrđava uređena za posjećivanje, uključujući Kninski muzej, Interpretacijski centar s vinotekom, restoran - Rekreacija: cestovni i brdski biciklizam, <i>zipline</i>, planinarenje, ribolov, kanuing, jahanje - Kvaliteta smještaja i ugostiteljstva, opća uređenost mjesta predstavljaju izazov

Domena	Resursi/Atrakcije	Privlačni potencijal	Turistička valorizacija
	<ul style="list-style-type: none"> - Drniš – smješten na rijeci Čikoli, između planina Promine i Moseća, nastao kao utvrda u 14. ili 15. st.; poznat kao kraj od kuda potječe kipar Ivan Meštrović dio čije ostavštine prezentiran u Gradu; područje također poznato po proizvodnji drniškog pršuta - Otavice – obiteljska kuća Meštrović - Ružić – crkva Presvetog Otkupitelja / mauzolej obitelji Meštrović; izgrađen prema projektu Ivana Meštrovića, masivan kvadratni kubus građen od autohtone vrste kamena, dominira u vizurama područja 	- Visok	<ul style="list-style-type: none"> - Srednja razina turističke valorizacije - Rekreacija: cestovni i brdski biciklizam, planinarenje, slobodno penjanje, <i>zipline</i> (kanjon Čikole), jahanje - Ponuda drniške gastronomije (pršut, ovčji sir 'iz mišine', arambašiči, jela ispod peke) dostupna u 10-ak restorana, seoskih domaćinstava i izletišta u Drnišu i okolici - Ograničena ponuda smještaja
	<ul style="list-style-type: none"> - Skradin – smješten na obali rijeke Krke, na samom ulazu u NP Krka; jedno od središta rimske provincije Dalmacije; među najstarijim hrvatskim gradovima; posebno obilježen bribirskim knezovima Šubićima; današnji izgled s uskim, kamenim ulicama s prolazima i voltama te šarenim fasadama duguje tipičnome srednjovjekovnom graditeljstvu u dalmatinskim urbanim cjelinama, odnosno utjecajima venecijanskog stila 	- Vrlo visok	<ul style="list-style-type: none"> - Visoka turistička valorizacija - Jedan od dva najvažnija ulaza u Nacionalni park Krka - Rekreacija: ACI marina Skradin; cestovni i brdski biciklizam, pješačenje, kanuing i kajaking, ronjenje, plivanje - Ponuda skradinske gastronomije (skradinski rižot, brudet od jegulja, pržene čokalice, skradinska torta, rakije) u 20-ak restorana i konoba u Skradinu i okolici - Smještaj: hoteli (3), manji kampovi (2), pretežito smještaj u domaćinstvu
Važnija naselja i zaštićene kulturno-povijesne cjeline: Obala	<ul style="list-style-type: none"> - Pirovac – smješten nadomak PP Vransko jezero, u Pirovačkom zaljevu (unutar kojeg je more toplije od prosjeka Jadrana); povijesna jezgra mjesta nastala na umjetnom otočiću nasutom radi obrane od Turaka u srednjem vijeku; posebnost mjesta je dugi niz šljunčanih i pješčanih plaža, također kvalitetan ljekoviti peloid u južnom dijelu zaljeva 	- Visok	<ul style="list-style-type: none"> - Visoka turistička valorizacija - Rekreacija: biciklizam, pješačenje, kupanje, sportovi na vodi, <i>big game fishing</i> - Ugostiteljstvo: 15-ak restorana, konoba, seljačko domaćinstvo; također kušaonica maslinovog ulja, vina - Smještaj: hotel (1), pansioni (2), kampovi (9), pretežito smještaj u domaćinstvu - Visoka turistička izgrađenost obalnog prostora uz depopulaciju povijesne jezgre
	<ul style="list-style-type: none"> - Tisno – smješteno dijelom na otoku Murteru, dijelom na kopnu, s time da je originalno naselje nastalo u srednjem vijeku na otoku kao prebježište od Turaka, a tek se u 18. st. širi na kopno i gradi se most koji spaja dva dijela; povijesna jezgra ima karakteristike ruralnog otočkog naselja, uz nekoliko građanskih vila koje su sagradili doseljenici iz Italije; posebnost mjesta su cjeloljetni festivali u Garden Resortu 	- Visok	<ul style="list-style-type: none"> - Visoka turistička valorizacija - Rekreacija: biciklizam, pješačenje, kupanje, ronjenje (uključujući edukativnu pomorsku stazu za ronjenje na dah), jedrenje - Ugostiteljstvo: 12-ak restorana - Smještaj: hoteli (3), kampovi (3), pretežito smještaj u domaćinstvu

Domena	Resursi/Atrakcije	Privlačni potencijal	Turistička valorizacija
	<ul style="list-style-type: none"> - Tribunj – mjesto se u srednjem vijeku, u vrijeme napada Turaka, proširilo s kopna na otočić s kaštelom opasanim zidinama, a koji danas čini slikovitu povijesnu jezgru zbitih kamenih kuća i uskih ulica; zadnjih desetljeća okrenut turizmu, Tribunj je i dalje prepoznatljiv po ribarstvu i maslinarstvu; specifičnost mjesta je godišnja utrka magaraca te projekt 'Edukacijski centar dalmatinskog magarca' na obližnjem otoku Logorunu 	<ul style="list-style-type: none"> - Vrlo visok 	<ul style="list-style-type: none"> - Visoka turistička izgrađenost obalnog prostora uz depopulaciju povijesne jezgre - Visoka turistička valorizacija - Rekreacija: Marina D-Marin Tribunj, jedrenje, kupanje, biciklizam, pješačenje (u zaleđu staza 'Maslini puti' kroz maslinike i vinograde, sa suhozidima i bunjama) - Ugostiteljstvo: 15-ak restorana, konoba, <i>pizzerija</i> - Smještaj: hoteli (3), kampovi (1), pretežito smještaj u domaćinstvu
	<ul style="list-style-type: none"> - Vodice – smještene u širokom zaljevu, s povijesnom jezgrom vrlo uskih ulica kako bi se lakše branilo od turskih napada te sa zaleđem plodnih polja prirodno dobro opskrbljenih vodom (Vodice su do kraja 19. st. izvozile vodu) gdje su se uzgajale višnje maraske, masline i vinova loza; danas najveće turističko središte Županije i jedno od najpopularnijih ljetovališta u Hrvatskoj; posebno prepoznatljivi po plesnoj klupskoj sceni 	<ul style="list-style-type: none"> - Vrlo visok 	<ul style="list-style-type: none"> - Vrlo visoka razina turističke valorizacije - Rekreacija: ACI marina Vodice, jedrenje, kajaking, ronjenje, kupanje, biciklizam, pješačenje - Zdravstveni turizam: dental (3), <i>wellness-centri</i> (2), zanimljiv besplatan program za '<i>Outdoor spa by Vodice</i>' - Kongresni turizam: kongresi, seminari (4 lokacije), <i>team building</i> - Ugostiteljstvo i klubovi: konoba Tri piruna, Michelin preporuka; 60-ak restorana, konoba, bistroa i <i>pizzerija</i>; kušaonice maslinovog ulja, vina, pršuta, proizvoda lokalnih OPG-ova (med, bademi); gastrodogađanja; klubovi (4) - Smještaj: hoteli (13), kampovi (10), pretežito smještaj u domaćinstvu - Vrlo zanimljiv program podizanja kvalitete ponude: '<i>Inspirirano Faustom</i>' - Visoka turistička izgrađenost obalnog prostora uz depopulaciju povijesne jezgre

<p>- Šibenik – smješten na ušću rijeke Krke u Jadransko more, u izuzetnom prirodnom okruženju što ga tvore Kanal sv. Ante i Šibenski zaljev (zaštićeni kao značajni krajobrazi); najstariji samorodni hrvatski grad na Jadranskoj obali, vezan uz dolazak Hrvata na Jadran u 9. ili 10. st., prvi put se spominje 1066. u ispravi kralja Petra Krešimira; povijesna jezgra ističe se kao primjer srednjovjekovne urbanizacije, tvrđavama (sv. Ivan, sv. Mihovil, Barone) i dvostrukim gradskim bedemom u funkciji obrane od turskih napada, palačama (Biskupska, Kneževa, Velika loža) i plemićkim kućama te brojnim sakralnim objektima, ponajprije katedralom sv. Jakova (UNESCO-ova baština); grad je među rijetkima u svjetskim razmjerima kao baštinik dva UNESCO-ova spomenika (katedrala i tvrđava sv. Nikole)</p>	<p>- Vrlo visok</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Visoka razina turističke valorizacije - Stanovitu atrakciju čine i mjesta koja se nalaze u području grada: Grebaštica, Žaborići, Brodarica, Zablacé, Zaton i Raslina - U smislu razvoja aktivnog turizma i gastronomije značajnu ulogu imaju: Dubrava sa Sokolarskim centrom, Lozovac s ulazom u Nacionalni park Krka, Konjevrate, Danilo i ostala naselja u zaleđu koja administrativno pripadaju Šibeniku, kao i ona na otocima - Ponuda kulture: vođeni obilasci znamenitosti, Interpretacijski centar 'Civitas Sacra', pozornice na tvrđavama sv. Mihovila i Barone, Kuća umjetnosti Arsen - Rekreacija: Marina D-Marin, Mandalina i Marina Solaris, jedrenje, kupanje, ronjenje, kajaking, biciklizam, <i>bungee jumping</i> - Zdravstveni turizam: <i>wellness</i>-centri (2) - Kongresni turizam: Više lokacija - Edukacijski turizam: Kampus u tvrđavi sv. Ivana (kreativna industrija); Trokut NEET (IT) - Ugostiteljstvo: Restoran Pelegrini, Michelin zvjezdica; oko 35 restorana, konoba i <i>pizzerija</i>; 'Alternativni gastrovodič'; Projekt/brend 'Marenda' - Smještaj: hoteli (16), hosteli (10), kampovi (6), pretežito smještaj u domaćinstvu - Proces depopulacije povijesne jezgre
<p>- Primošten – mjesto osnovano krajem 15. st. na otočiću neposredno uz obalu kao sklonište stanovništva obalnih naselja od napada Turaka; do sredine 20. st. poljoprivredna i stočarska zajednica, vinogradarstvo održano, specifično nasadi 'babića' uz more; od 1960-tih počinje nagli razvoj turizma, gradnjom kampa, hotela i marine; s povijesnom jezgrom tradicijskih kamenih kuća i okolnim šljunčanim plažama, jedno je od najslikovitijih turističkih odredišta na Jadranu</p>	<p>- Vrlo visok</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Visoka razina turističke valorizacije - Rekreacija: Marina Kremik, jedrenje, ronjenje, kupanje, biciklizam - Ugostiteljstvo: 40-ak restorana, konoba i <i>pizzerija</i> - Smještaj: hoteli (3), kampovi (3), pretežito smještaj u domaćinstvu (dva glavna hotela su godinama zatvorena i u

<p>– Otok Zlarin – 'otok koralja', koraljarstvo je specifično kulturno nasljeđe otoka; smješten 'ispred' Šibenika, kroz povijest je imao ulogu čuvara ulaza u Kanal sv. Ante i čuvara Šibenika; poznat i kao 'zeleni otok' zbog obilja vegetacije i maslina te zbog zabrane motornih vozila na otoku; otok bez plastike</p>	– Vrlo visok	<ul style="list-style-type: none"> – Srednja turistička valorizacija – Hrvatski centar koralja – Rekreacija: jedrenje, kupanje, kajaking, slobodno penjanje, pješačenje, biciklizam – Ugostiteljstvo: 4 konobe, restorana i <i>pizzerija</i> – Smještaj: isključivo smještaj u domaćinstvu
<p>– Otok Kaprije – 'otok kapara, maslina i vinove loze' (dobio ime po kaparima); smješten u središtu šibenskog arhipelaga, kroz povijest bio u vlasništvu šibenskih plemenitaških obitelji, značajnije naseljavanje potiču izbjeglice s kopna uslijed turskih napada; danas samo jedno naselje; na otoku nema motornih vozila; popularno nautičko odredište</p>	– Visok	<ul style="list-style-type: none"> – Niska turistička valorizacija – Rekreacija: jedrenje, kupanje, pješačenje – Ugostiteljstvo: nekoliko restorana (u uvalama, do nekih pristup samo brodom) – Smještaj: isključivo smještaj u domaćinstvu
<p>– Otok Žirje – jedini trajno naseljen među pučinskim otocima šibenskog arhipelaga; zbog položaja imao je kroz povijest ulogu predstraže, od Bizanta (tvrđave Gradina i Gušterna, 6. st.), preko mletačke i austro-ugarske vlasti, kroz 2. svjetski rat i u Domovinskom ratu (tri napuštene i devastirane vojane); uzgajaju se masline, smokva, vinova loza, ali i šljive i bademi; razvedeni suhozidi istaknuti su pejzažni motiv</p>	– Visok	<ul style="list-style-type: none"> – Niska turistička valorizacija – Rekreacija: jedrenje, kupanje, pješačenje – Ugostiteljstvo: nekoliko restorana (neki u uvalama, pristup samo brodom) – Smještaj: isključivo smještaj u domaćinstvu
<p>– Otok Obonjan – nenastanjeni otok kojeg su 1970.-ih izviđači u omladinskim radnim akcijama pretvorili u otok za ljetovanje; otok na kojem se nalazi <i>glamping</i>-kamp 'Obonjan island resort'</p>	– Visok	<ul style="list-style-type: none"> – Visoka turistička valorizacija – Rekreacija: kupanje, sportovi na vodi, <i>wellness</i>, dječji klub – Ugostiteljstvo: nekoliko restorana i barova – Smještaj: <i>glamping</i> šatori i mobilne kućice
<p>– Krapanj – 'otok spužvi', najniži (do 1,25 m) i najmanji (oko 0,5 km²) naseljeni otok na Jadranu; kroz povijest pripadao je šibenskom Kaptolu, plemićkim obiteljima, franjevcima, dalmatinskoj provinciji sv. Jeronima; veća doseljavanja počinju u srednjem vijeku potaknuta turskim prodorima na kopnu; središte čini naselje pretežiti kamenih kuća i uskih kamenih ulica tipičnih za Dalmaciju, a izdvaja se samostan i crkva sv. Križa okružena stoljetnom borovom šumom; tradicija ronilaštva, spužarstva (pogon za preradu spužve), ribarstva i maslinarstva; na otoku nema motornih vozila</p>	– Visok	<ul style="list-style-type: none"> – Visoka turistička valorizacija – Muzej i uljara sv. Lovre iz 1584. – Muzej ronilaštva (privatna zbirka) – Galerija spužava i suvenirnica (privatna zbirka) – Rekreacija: kupanje, ronjenje, pješačenje, biciklizam – Ugostiteljstvo: nekoliko restorana, konoba, <i>pizzerija</i> – Smještaj: hotel (1), pretežito smještaj u domaćinstvu

Kultura života i rada			
	<ul style="list-style-type: none"> - Gastronomska tradicija - Dvije karakteristične kuhinje - u kontinentalnom dijelu dominiraju jela od mesa (npr. ispod peke, drniški pršut, kobasice, janjetina s ražnja), poznat je sir iz mišine, prepoznatljiva je 'skradinska kuhinja' (npr. skradinski rižot, brudet od jegulja, pržene čokalice, skradinska torta, rakije), lokalna vina su debit i maraština (bijela) i lasina i plavina (crna); na obali i otocima tipična je mediteranska kuhinja temeljena na ribi, školjkama, maslinovom ulju i povrću (npr. riba na gradele, dagnje na buzaru, brudet, rižota s plodovima mora, lokalna vina su pošip (bijelo), babić (crno)) - Značajan broj vinara – 30-ak vinarija; posebice područja Šibenika, Promine, Skradina i Primoštena; primjetan iskorak u kvaliteti vina i prezentacije - Značajan broj OPG-ova – 30-ak proizvođača maslina, povrća, voća, sira i meda; posebice područja Šibenika, Vodica i Drniša; Osnovan 'Ruralni poduzetnički inkubator' (Kistanje), proizvodna oprema za OPG-ove (prerada, hladnjača, pakiranje, kuhinja) - Uzgoj školjki i ribe - 15-ak uzgajivača pretežito dagnji, kamenica, brancina, orada; posebice u Šibenskom kanalu / ušće rijeke Krke 	- Vrlo visok	<ul style="list-style-type: none"> - Srednja razina turističke valorizacije - Visoko razvijena ugostiteljska ponuda na obali (kao 'gastropunktove' moguće izdvojiti Skradin, Šibenik, Murter-Korante), srednje razvijena do nisko razvijena na otocima, u ostalim ruralnim i brdsko/planinskim predjelima - Razina zadovoljstva gostiju s gastroponudom u mjestu: 'vrlo visoka' - Michelin: Pelegrini, Šibenik (1*); Boba, Murter, Tri piruna, Vodice, Konoba Vinko, Konjevrti (preporuka) - Pokrenuti projekti (TZŠKŽ): <ul style="list-style-type: none"> - Tematske turističke rute: Vinska ruta, Ruta maslinovog ulja, Ruta pršuta i sira - <i>Labelling</i> restorana: <i>Dalmatia Šibenik Gourmet</i> i <i>Dalmatia Šibenik Food</i> - Manifestacije: 'Dani otvorenih kušaonica' (vino); 'Marenda'; 'Pidoća i debit se vole' – ponuda marende i vina, radionice, gastroture, 6 puta godišnje - Mogućnost kupnje lokalnih proizvoda je relativno ograničena
	<ul style="list-style-type: none"> - Umijeće suhozidne gradnje – umijeće izrade konstrukcija (ograda, zidova, bunja) od nimalo ili minimalno obrađenog kamena bez upotrebe vezivnog materijala; UNESCO-ova baština; posebno se ističe otočić Bavljenac kod Kaprija s jednom od najvećih koncentracija suhozida u krajoliku na Jadranu 	- Visok	<ul style="list-style-type: none"> - Niska turistička valorizacija - Nedostatak turističke interpretacije
	<ul style="list-style-type: none"> - Umijeće gradnje betinske gajete – čvrsti drveni brod, 5 – 8 m dug i 2 - 2,6 m širok, na latinska jedra; služio za prijevoz tereta na obalu i druge otoke; Udruga betinska gajeta 1740.; tradicija se i dalje prenosi u sklopu srednjoškolskog obrazovanja 	- Visok	<ul style="list-style-type: none"> - Vrlo visoka turistička valorizacija - Muzej betinske drvene brodogradnje, Betina: redovno radno vrijeme (prilagođeno turističkoj sezoni), audiovodič, stručno vodstvo, radionice, plovidba gajetom; dio muzeja na otvorenom - Regata 'Za dušu i tilo' – godišnja regata drvenih brodova; regata 'Latinsko idro' u Murteru
	<ul style="list-style-type: none"> - Umijeće koraljarstva – kulturno nasljeđe i posebnost otoka Zlarina; RH danas ograničava eksploataciju crvenog koralja (uz koncesiju, vrijeme lova), no, vrsta je ugrožena radi ilegalnog izlova 	- Vrlo visok	<ul style="list-style-type: none"> - Visoka turistička valorizacija - Hrvatski centar koralja, Zlarin: redovno radno vrijeme, stručno vodstvo, radionice - Mogućnost kupnje suvenira ili nakita vezanih uz tradiciju koraljarstva (izvan Centra) vrlo je ograničena

- Umijeće sokolarenja – drevna vještina lova sa sokolom	- Visok	<ul style="list-style-type: none"> - Visoka turistička valorizacija - Sokolarski centar, Dubrava pored Šibenika: redovno radno vrijeme, vođeni obilasci za grupe i individualne posjetitelje
- Umijeće spužarstva – kulturno nasljeđe i posebnost otoka Krapnja; tradicija održana do danas, podrazumijeva izvrsne ronilačke vještine	- Srednji	<ul style="list-style-type: none"> - Srednja turistička valorizacija - Muzej ronilaštva: u sklopu hotela izložena stara ronilačka oprema - Galerija spužvi s trgovinom - Mogućnost kupnje spužvi izvan Krapnja je ograničena
- Drniški susak – izrada tradicionalne posude od aromatičnog smrekova drva iz kojeg se nekada pilo vino	- Srednji	- Niska turistička valorizacija
- Vodičke žudije – posebnost obilježavanja Uskrsa – momci odjeveni u odore rimskih vojnika uprizoruju njihovu ulogu u Isusovoj mudri tijekom Velikog tjedna	- Srednji	<ul style="list-style-type: none"> - Srednja turistička valorizacija - Tradicija održavanja više od 100 godina
<ul style="list-style-type: none"> - Umijeće tradicijskog ručnog rada <ul style="list-style-type: none"> - Šibenska kapa – zaštitni znak Šibenika, uz manje promjene izrađuje se od prapovijesnog ilirsko-japodskog razdoblja do danas - Ukrasni vez građa/četverokuka – vezeni ukras ženske i muške nošnje, rasprostranjen na zapadnim Dinaridima, tradicija se čuva kroz radionice muzeja i udruga - Čipka – na području Primoštena i Rogoznice, izrada održana kroz tečajeve 'Udruga primoštenskih čipkarica Pekljica' - Jezerske ogrice – tipično za Jezera (otok Murter), aplikacija od šarenih staklenih perlica kojom se ukrašava ženska košulja, izrada očuvana kroz radionice KUD-a Koledišće u Jezerima - Šibenski botun – nakit koji se izrađuje u tehnici filigrana; jedan od najoriginalnijih hrvatskih suvenira 	- Srednji	<ul style="list-style-type: none"> - Niska turistička valorizacija - S izuzetkom šibenske kape, artefakti uglavnom slabo javno prezentirani, s ograničenom mogućnosti kupnje

	<ul style="list-style-type: none"> - Tradicija glazbe/pjevanja <ul style="list-style-type: none"> - Tradicijski glazbeni izričaji – klapsko pjevanje (tradicijsko višeglasno pjevanje bez pratnje instrumenata duž Jadrana, UNESCO-ova baština); ojkanje (posebni način pjevanja 'iz grla', tradicija Dalmatinskog zaleđa, UNESCO-ova baština); starinsko pjevanje šibenskih otoka i primorja (više varijacija jednoglasnog i dvoglasnog pjevanja) - Zabavna glazba – ikone hrvatske zabavne glazbe rođene u Šibeniku: Vice Vukov, Arsen Dedić i Mišo Kovač - Glazbena produkcija 'u duhu tradicije' – Tjedne klapske večeri (Šibenik), Večeri dalmatinske šansone (Šibenik) - Moderna glazbena produkcija – Seasplash Festival (Šibenik), Seasound Festival (Šibenik), SHIP (Šibenik), Regius Festival (Šibenik), Membrain Festival (Šibenik), Ljetni festivali u Garden Resortu (Tisno), Program Tvrđave kulture, Vodice Jazz & Blues Festival 	<ul style="list-style-type: none"> - Visok 	<ul style="list-style-type: none"> - Visoka turistička valorizacija - Niz glazbenih događanja pretežito tijekom ljeta i na obali, velikim dijelom u Šibeniku i to na 'posebnim' lokacijama poput: tvrđava sv. Mihovila, Azimut, Kuća umjetnosti Arsen, Tunel, Jadrija
<p>Važnije manifestacije</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Međunarodni dječji festival (Šibenik) – jedna od najvećih svjetskih manifestacija namijenjenih djeci; sadrži cijeli niz programa (npr. drama, lutkarstvo, ples, glazba, film) i radionica - Tribunjske magareće trke (Tribunj) – priredba folklornog karaktera, zadatak je oprčati gradsku povijesnu jezgru na magarcu - Festival Papandopulijane (Tribunj) – festival glazbe, kazališta, plesa i filma - Primoštenske užance (Primošten) – kulturna etnomanifestacija - Murterski pir (Murter) – stari svadbeni običaj - Bakanalije (Vodice) – održavaju se dva puta godišnje na arheološkom lokalitetu Velika Mrdakovica - Burnumbske ide (NP Krka) – predstava uprizorenja vladavine rimskim careva - Adventura (Šibenik) – kulturno-zabavni program s brojnim događanjima u vrijeme Adventa - Regata Kornati kup (Murter) – međunarodna jedriličarska regata - Regata Latinsko idro (Murter) – regata u Murteru s ciljem promicanja vrijednosti drvenog broda i tradicionalnih načina plovidbe - Regata Vodice – Jabuka – Vodice – poznata po noćnom startu i dugotrajnom jedrenju - Regata Burtiž (Prvić Šepurine) – posvećena vještini jedrenja latinskim jedrom 	<ul style="list-style-type: none"> - Srednji 	<ul style="list-style-type: none"> - Visoka turistička valorizacija - MDF – 64. (2024.) - Tribunjske magareće trke – 57. (2024.) - Festival Papandopulijane – 12. (2024.) - Regata Kornati kup – tradicija preko 30 godina - Regata Latinsko idro – 27. (2024.) - Razina zadovoljstva gostiju s događanjima i manifestacijama: 'visoka'

Izvori: Internetske stranice sustava turističkih zajednica; Internetske stranice gradova i općina; www.registar.kulturnadobra.hr; www.fortressofknin.hr; www.kucaarsen.hr; www.mc-faustvrancic.com; www.hckz.hr; www.mbdb.hr; www.betinskagajeta1740.hr; www.aquasub.net; www.mdf-sibenik.com; Institut za turizam (2023), *TOMAS Hrvatska 2022/23*, Zagreb

Sportsko-rekreacijski, zabavni, zdravstveni, kongresni sadržaji			
Domena	Resursi/Atrakcije	Privlačni potencijal	Turistička valorizacija
Plaže	<ul style="list-style-type: none"> - Izuzetno razvedena obala; oko 100 plaža, s površinom oko 1,3 milijuna m² - Visoka raznolikost uređenih i prirodnih plaža: kamene, šljunčane, pješčane, betonirane / gradske, uz hotele i kampove, udaljene - Najveća koncentracija plaža na području grada Šibenika, općina Rogoznica i Murter-Kornati, Vodica i Primoštena 	- Vrlo visok	<ul style="list-style-type: none"> - Srednja razina turističke valorizacije - Razina zadovoljstva gostiju s opremljenosti/ uređenosti i čistoćom plaža: 'vrlo visoka' - Prosječno raspoloživ prostor po kupacu na razini Županije: 1m²/kupač (poželjni min. standard za javne plaže: 5m²/kupač) - Plaža s 'Plavom zastavom': manje od 10 - Slabe strane: raspoloživost sadržaja za djecu i sportsko-rekreacijskih sadržaja; mogućnost pristupa za invalide; većina pod kratkoročnim koncesijskim odobrenjima te izostanak značajnijih ulaganja
Marine	<ul style="list-style-type: none"> - Izuzetan morski krajolik s visoko razvedenom obalom, oko 285 otoka, otočića i hridi - NP Kornati s oko 150 otoka, najgušća otočka skupina europskog Sredozemlja 	- Vrlo visok	<ul style="list-style-type: none"> - Visoka razina turističke valorizacije - 12 marina duž obale: ACI Marine (Piškera, Žut, Jezera, Vodice, Skradin), D-Marin (Tribunj, Mandalina-Šibenik), Hramina (Murter), Betina, Solaris (Šibenik), Kremik (Primošten), Frapa (Rogoznica) - Uz marine, oko 80 charter ponuđača/tvrtki
Tematske ceste, rute, staze	<ul style="list-style-type: none"> - Sportsko-rekreacijske rute i staze: <ul style="list-style-type: none"> - 40-ak županijskih pješačkih i planinarskih ruta – pokrivena cijela Županija; linearne i kružne rute; različita težine - Krka Bike – 388 km biciklističkih ruta kroz NP Krka - Krka Hike – više od 20-ak staza kroz NP Krka - Međunarodna planinarska staza Via Dinarica, 'Bijela staza' i Plava staza' – obuhvaća jadransku obalu i otoke, prolazi kroz ŠKŽ - 80-ak županijskih biciklističkih staza - pokrivena cijela Županija; linearne i kružne staze; makadam (MTB) i cestovne staze; različite težine - Europska biciklistička ruta EuroVelo 8, 'Mediteranska' – jedna od najpopularnijih transeuropskih biciklističkih ruta, prolazi kroz ŠKŽ - Državna biciklistička ruta 3, 'Dinarska ruta' – atraktivna duga biciklistička ruta koja dijelom prolazi kroz ŠKŽ - Enogastrorute <ul style="list-style-type: none"> - Vinska ruta, Ruta maslinovog ulja, Ruta pršuta i sira – tematske enogastro rute u pripremi (nositelj TZŠKŽ) 	- Vrlo visok	<ul style="list-style-type: none"> - Sportsko-rekreacijske rute i staze: Visoka turistička valorizacija - Enogastro rute: Niska turistička valorizacija - Županijske pješačke/planinarske rute grupirane prema lokaciji i težini; internetska stranica (www.bikeandhike.hr), dobro organizirana, informativan opis svake staze, GPS pozicija; rute uglavnom nisu markirane - Županijske biciklističke staze grupirane prema lokaciji i težini; zasebna web stranica (www.bikeandhike.hr), dobro organizirana, informativan opis svake staze, GPS pozicija

Domena	Resursi/Atrakcije	Privlačni potencijal	Turistička valorizacija
Avanturistički sportsko-rekreacijski sadržaji	<ul style="list-style-type: none"> - Ronjenje – zanimljiv akvatorij s brojnim jamama, procijepima, špiljama, bogata flora i fauna - Kajaking/kanuing, windsurfing – dinamičan tok rijeka, jezera, more - Slobodno penjanje, deep water soloing, zipline – kanjoni, klifovi - Ribolov/Big game fishing - Jahanje – očuvana priroda unutrašnjeg dijela ŠKŽ 	- Vrlo visok	<ul style="list-style-type: none"> - Razina zadovoljstva gostiju biciklističkim rutama: 'srednja' - Enogastro rute su projekt u tijeku; Odvija se povezana manifestacija 'Dani otvorenih kušaonica' (vino) - Visoka razina turističke valorizacije - 17 ronilačkih centara/klubova, duž obale: otok Murter, NP Kornati, Pirovac, Tisno, Tribunj, Vodice, Šibenik, Primošten, Rogoznica; ronjenje s bocama i na dah - Oko 10 organizatora kajaking/kanuing izleta: Šibenik, Zlarin, Vodice, Skradin; 2 <i>windsurfing</i> škole: Šibenik - Penjališta u Kanalu sv. Ante, kanjon Čikole; <i>zipline</i> u kanjonu Čikole - 6 organizatora/čarter brodova s ponudom <i>big game</i> ribolova: Pirovac, Tisno, Jezera, Šibenik, Primošten, Rogoznica - 3 udruge/kluba s ponudom jahanja (rekreacijsko, terapijsko, višednevni izleti): Knin, Drniš, Šibenik
Zdravstveno-turistički sadržaji	<ul style="list-style-type: none"> - Ljekovita svojstva morske klime - Topla sredozemna klima - Razvijene (obalne) turističke destinacije 	- Vrlo visok	<ul style="list-style-type: none"> - Niska razina turističke valorizacije - 4 hotelska <i>wellness</i>-centra: Vodice, Šibenik - Nekoliko ordinacija dentalne medicine: Vodice - Centar za fizikalnu rehabilitaciju: Murter - Program '<i>Outdoor spa by Vodice</i>'
Kongresni sadržaji	<ul style="list-style-type: none"> - Prirodne i kulturne znamenitosti Županije (NP, UNESCO-ova baština) 	- Visok	<ul style="list-style-type: none"> - Visoka razina turističke valorizacije - 7 hotelskih kongresnih centara: Šibenik, Vodice; Konvencijski centar Amadria Park najveći je u Hrvatskoj - Nekoliko multimedijjskih dvorana: Šibenik, Puljani

Izvori: Internetske stranice sustava turističkih zajednica; www.bikeandhike.hr; FMTU (2014), *Regionalni program uređenja i upravljanja morskim plažama na području Šibensko-kninske županije*, Opatija; Institut za turizam (2023), *TOMAS Hrvatska 2022/23*, Zagreb

3.4. Javna turistička infrastruktura i turističke usluge

Javnom turističkom infrastrukturom (JTI) smatra se infrastruktura koja na području turističke destinacije izravno ili neizravno utječe na razvoj turizma i turističke ponude te je u funkciji dodane vrijednosti ostalih turističkih sadržaja. Takva infrastruktura definirana je Pravilnikom o javnoj turističkoj infrastrukturi (NN 126/21) i može biti primarna i sekundarna. Ukupan broj primarne JTI u Šibensko-kninskoj županiji iznosi **257**, sekundarne **47**, a sveukupan broj JTI u destinaciji je **304**.

Tablica 3.4.1. Pregled javne turističke infrastrukture (JTI) Šibensko-kninske županije u 2024.

Vrsta JTI	Broj JTI
Primarna	
Kongresni centar	4
Centar za posjetitelje	5
Interpretacijski centar	4
Odmorište - vidikovac	10
Kamp-odmorište	16
Kupalište	0
Plaža	48
Biciklistička ruta	53
Planinarska infrastruktura	5
Pješačke staze	38
Tematske staze	6
Staze	0
Šetnice	20
Stajalište uz more, jezero i sl.	2
Vozila / plovila za prijevoz turista	1
Penjališta	22
Info-ploče, turistička signalizacija	17
Dvorci, kurije, utvrde	6
Sekundarna	
Sportski objekti	11
Rodne kuće poznatih osoba	1
Plutajući objekti	0
Parkirališta	14
Arheološka nalazišta	6
Spelološki objekti	0
Povijesni spomenici	10
Javni sanitarni čvorovi	5
Ostalo	0
UKUPNO	304

Izvor: Turistička zajednica Šibensko-kninske županije

3.5. Komunalna infrastruktura i promet

Kvalitetna komunalna infrastruktura osnova je kvalitete života lokalnog stanovništva, ali i uvjet za kvalitetu turističke ponude. Na njoj se dalje grade svi turistički sadržaji koji boravak u destinaciji čine cjelovitim. Budući da turistički dolasci u određenim dijelovima godine rade veliki pritisak na komunalnu infrastrukturu pitanje je kako osigurati njene dovoljne kapacitete i održavati je na način da pridonosi cjelokupnom razvoju. Pri tome je potrebno pratiti i implementirati nova tehnološka dostignuća, što je često financijski zahtjevno.

ELEKTROENERGETSKA INFRASTRUKTURA: Glavne točke napajanja električnom energijom u Županiji su lokacije u Bilicama, Drnišu i Kninu i na električnu mrežu priključena su gotovo sva kućanstva. Energija se dobiva iz pet hidroelektrana, šest vjetroelektrana i 18 solarnih elektrana. Električna mreža je, za sada, zadovoljavajuća, ali se zbog pritiska tijekom ljetne sezone predviđa povećanje učinkovitosti i to posebno kroz energetske obnove zgrada. U skladu s kretanjima u automobilske industriji predviđa se i povećanje broja punionica za električne automobile.

VODOOPSKRBA I ODVODNJA: Sustav vodoopskrbe u Županiji čini više vodoopskrbnih sustava. Najveći je Vodovod i odvodnja d.o.o. iz Šibenika, a posebna komunalna poduzeća djeluju u Drnišu, Kninu, Biskupiji i Kijevu. Na sustav javne vodoopskrbe priključeno je 95 % stanovništva. Dok je u priobalju nešto bolja situacija lošija je u unutrašnjosti, odnosno, općinama u zaleđu. Osim toga, otoci Kaprije i Žirje još uvijek ne dobivaju vodu iz podvodnih cjevovoda. Međutim, u tijeku je projekt kojim će se Obonjan, Kaprije i Žirje spojiti na vodovodnu mrežu i kojim će se obnoviti cjevovod za otok Prvić. Županija je bogata vodama, ali problem u sušnim ljetnim mjesecima može nastati zbog zastarjele infrastrukture zbog koje dolazi do gubitka vode.

Stanje odvodnje u Županiji razmjerno je loše jer je tek dio stanovništva priključen na sustav javne odvodnje. Nešto je bolja situacija u gradu Šibeniku (oko 60 %) u odnosu na druge dijelove priobalja gdje je to tek oko trećine stanovnika. Otpadne vode iz kućanstva još se u trinaest jedinica lokalne samouprave tretiraju na neprimjeren način, odnosno, ispuštaju se izravno u prirodu. Za sada, postoji pet uređaja za pročišćavanje otpadnih voda i to u Šibeniku, Skradinu, Drnišu, Rogoznici i Golubiću kod Knina.

GOSPODARENJE OTPADOM: u Županiji sve jedinice lokalne samouprave imaju organizirano skupljanje otpada koji se zbrinjava u deset odlagališta komunalnog otpada. Međutim, još uvijek postoje i nelegalna odlagališta, a najveći dio njih zabilježen je na području gradova Šibenika, Knina i Skradina te općinama Promina i Unešić. U tijeku je izgradnja Županijskog centra za gospodarenje otpadom Bikarac pokraj Šibenika na koji bi se trebao odlagati otpad iz svih jedinica lokalnih samouprava u Županiji.

Gospodarenje otpadom svakako će zahtijevati značajna ulaganja jer se još uvijek mali dio otpada reciklira i zbrinjava na zadovoljavajući način. Dodatno je potrebno istaknuti kako je to važno i zbog činjenice da lijepi prostor i zaštićena priroda čine jednu od glavnih konkurentskih prednosti ove Županije.

CESTOVNI PROMET: Šibensko-kninska županija je nakon Zadarske županije dio Dalmacije najbliži Zagrebu i glavnim europskim turističkim tržištima. Kroz središnji dio Županije prolazi autocesta A1 Dalmatina, do koje od središta Županije, Šibenika, ima svega 9 kilometara, što je najpovoljnije od svih velikih gradova u Dalmaciji. Dobre veze s autocestom Dalmatinom imaju i ostali gradovi u Županiji. Od državnih cesta najveću važnost ima državna cesta D8 Pasjak (granica Slovenije) - Rijeka - Zadar - Šibenik - Split - Ploče - Dubrovnik - Karasovići (granica Crne Gore), poznata kao 'Jadranska magistrala'. Kao i autocesta 'Dalmatina' i cesta D8 prolazi Županijom smjerom sjeverozapad-jugoistok, ali uglavnom prolazi blizu mora. Stoga ima ključnu važnost s turističkog motrišta, zbog čega je i dosta opterećena prometom. Cesta D8 važna je i kao osnovna poveznica grada Šibenika s ostalim gradovima i općinama u priobalnom dijelu Županije i susjednim primorskim dijelovima Zadarske županije. Ukupna duljina ceste D8 iznosi 658 kilometra, od čega se na Šibensko-kninsku županiju odnosi 74 kilometra.

Veliku važnost ima i državna cesta D1 Gornji Macelj - Krapina - Zagreb - Karlovac - Gračac - Knin - Brnaze - Split, koja se također pruža smjerom sjeverozapad-jugoistok, ali na krajnjem sjeveru Županije u podnožju Velebita i Dinare. Ukupna duljina ceste D1 iznosi 419 kilometra, od čega se na Šibensko-kninsku županiju odnosi 48 kilometara. Za Šibensko-kninsku županiju veću važnost od ceste D1 ima državna cesta D33 Strmica (granica BiH) - Knin - Drniš - Šibenik duga 72 kilometra. Ostale državne ceste u Županiji imaju manji značaj, a uglavnom su i prometno slabije opterećene.

U Županiji postoji i 47 županijskih cesta dugih ukupno 409 kilometara i 61 lokalna cesta ukupne duljine 316 kilometara, kojima upravlja Županijska uprava za ceste na području Šibensko-kninske županije te mnoštvo nerazvrstanih cesta i prometnica kojima izravno upravlja grad Šibenik. Među županijskim cestama se važnošću i duljinom izdvajaju dvadesetak kilometara duge ceste Ž6055 Ivoševci - Oklaj - Drniš i Ž6092 Šibenik - Unešić - Čvrljevo kao osnovne poveznice s prometnom mrežom općina Promina i Unešić, a po intenzitetu prometa ceste Ž6286, Ž6086 i Ž6126 kao spojevi grada Vodica i općina Tribunj i Rogoznica s mrežom državnih cesta.

Znatno veći problem predstavlja javni promet, posebice zbog razmjerno rijetkih veza od Šibenika prema ostalim gradovima i općinama u Županiji i još manjeg broja javnih autobusnih veza od Knina i Drniša prema okolnim mjestima, a do mnogih od njih autobusi više ne voze. I veze javnoga gradskog i prigradskog prometa u Šibeniku su nedovoljno česte da bi bile zanimljive za turiste, osim donekle radnim danom na relaciji Šibenik - Vodice - Tribunj, gdje dnevno prometuje petnaestak autobusa. Zadnje vrijeme postignut je određen napredak uvođenjem dva sustava autobusnog javnog prijevoza: ŠiK bus (Šibensko-kninska županija) i BUŠ (Grad Šibenik).

BICIKLISTIČKI PROMET: Biciklistički promet ne može niti djelomično kompenzirati nedostatak veza u javnom prometu zbog brdovite konfiguracije terena i nedostatka prostora za uređenje posebnih biciklističkih staza uz glavne cestovne prometnice. U tom bi kontekstu veliki značaj imalo osiguranje kvalitetne biciklističke veze barem na trasi međunarodne EuroVelo 8 Mediteranske biciklističke rute. To se osobito odnosi na relaciju od Šibenika prema Vodicama kao turistički najzanimljiviju, gdje se za prometovanje bicikala mora dijelom koristiti vrlo prometna i opasna Jadranska magistrala.

ŽELJEZNIČKI PROMET: Željezničke veze nemaju veću važnost zbog vrlo sporih i rijetkih veza, iako se u Šibensko-kninskoj županiji nalaze dva jedina željeznička čvorišta u Dalmaciji, Knin i Perković, a Šibenik je od svih gradova u Dalmaciji željezničkim putem najbliži Zagrebu. U doglednoj

budućnosti željeznica bi mogla imati i veću ulogu s obzirom na trend vraćanja željeznici kao ekološki povoljnijem obliku prijevoza od cestovnog.

BRODSKI PROMET: Ni brodske veze nemaju veći značaj, jer se jedine javne pomorske veze odnose na lokalno povezivanje Šibenika i Vodica s otocima Zlarinom, Kaprijem, Žirjem i Prvićem brodskim i povremenim trajektnim vezama te na kratku brodsku vezu Brodarica - otok Krapanj. Uslijed uvučenosti u kopno Kanalom sv. Ante kojim ne mogu prolaziti veća plovila, Šibenik nije pogodan niti za promet kruzera, iako u njemu povremeno pristaju manji kruzeri. No, u Županiji je dobro razvijen izletnički promet brodovima, osobito u Kanalu sv. Ante (veza Šibenik - Mandalina - Šibenik - Banj - Martinska) i na relaciji od Skradina do Skradinskog buka u Nacionalnom parku Krka. Mnogo izletničkih brodova vozi i prema Kornatima iz Murtera, Vodica, Šibenika i drugih obalnih mjesta, a promet brodova odvija se i na Visovačkom jezeru i u kanjonu rijeke Krke u NP Krka.

ZRAČNI PROMET: Iako Šibenik nema vlastitu zračnu luku, njegova zračna povezanost sa svijetom razmjerno je dobra, zahvaljujući blizini zračnih luka Split i Zadar. Međutim, veće korištenje zračnog prometa za Šibensko područje otežava nepostojanje izravnih veza javnog prometa od splitske i pogotovo zadarske zračne luke prema Šibeniku, Vodicama i ostalim mjestima u Županiji. Hrvatska vlada donijela je 2023. godine odluku o davanju suglasnosti za osnivanje društva s ograničenom odgovornošću za usluge u zračnom prometu za Zračnu luku Šibenik na lokaciji Pokrovnik. Realizacijom ovog projekta Šibenik bi dobio zračnu luku udaljenu od središta grada svega dvadeset kilometara, a još povoljniju vezu dobio bi Nacionalni park Krka smješten u njenoj neposrednoj blizini.

3.6. Prostorno-planska obilježja¹⁰

Izgradnja turističkih smještajnih kapaciteta uveliko mijenja izgled i kvalitetu prostora duž Jadrana. Sukladno postojećoj praksi u RH, komercijalni¹¹ smještajni kapaciteti pretežito su locirani unutar građevinskih područja naselja i/ili u zonama ugostiteljsko-turističke namjene (T-zone). Mapiranjem razmještaja postojećih komercijalnih kapaciteta u Šibensko-kninskoj županiji uz analizu prostornih planova određenih veličina građevinskih područja naselja i T-zona, stječe se uvid u sadašnji pritisak turističke aktivnosti na prostor Županije uz indikaciju mogućih budućih kretanja.

Prostorni raspored postojećih komercijalnih smještajnih kapaciteta

Postojeći komercijalni smještajni kapaciteti Šibensko-kninske županije koncentrirani su u obalnom pojasu, prije svega u naseljima na području općina Pirovac, Murter-Kornati, Tisno, gradova Vodice i Šibenik te općina Primošten i Rogoznica. Iako bitno manjeg intenziteta, koncentracija komercijalnog smještaja vidljiva je i u zaleđu Županije, uz rubna, odnosno gravitirajuća područja NP Krka te na području gradova Drniša, ali i Knina. Značajni unutrašnji dijelovi Županije gotovo da ne raspolažu komercijalnim smještajem.

Bitno je, pritom, imati na umu da komercijalni kapaciteti čine samo dio ukupne ponude smještaja dok preostali dio čine oni nekomercijalni (kuće i stanovi za odmor) čiji ukupni volumen nije registriran turističkom statistikom. Dok procjena veličine nekomercijalnog smještaja nije predmet ove analize, istraživanja ukazuju na njegov tipično visok udio posebice na turistički atraktivnim obalnim područjima¹² te je u tom kontekstu realno očekivati viši, od prikazanog, pritisak turističkog smještaja (ili korisnika), posebice na obalu i otoke Šibensko-kninske županije.

Razmjer pritiska turističke aktivnosti na prostor, odnosno na lokalnu zajednicu, moguće je nadalje sagledati kroz odnos broja raspoloživih turističkih kreveta i broja lokalnih stanovnika. Iako granica prihvatljivog omjera može varirati ovisno o stavovima lokalne zajednice, uključivo do primjerice tri kreveta po stanovniku u naseljima izrazito turističkog / vikendaškog karaktera, smatra se da 0,6 turistička kreveta po stanovniku predstavlja granicu iznad koje turizam postaje snažan faktor transformacije mjesta kroz procese apartmanizacije i gentrifikacije.¹³

Navedeni standard premašen je više nego igdje u Županiji na području općine Rogoznica, i to u gotovo svim naseljima, a značajno ga premašuju i naselja u općinama Primošten, Tisno, Murter-

¹⁰ Detaljna analiza prostorno-planskih obilježja Šibensko-kninske županije prikazana je u Strategiji turizma Šibensko-kninske županije do 2030. Analiza je posebno značajna zbog izračuna prihvatnog kapaciteta koje su obavezne izraditi sve destinacije u županiji s indeksom turističke razvijenosti I i II.

¹¹ Komercijalni smještajni kapaciteti obuhvaćaju kolektivni smještaj (hoteli i slični objekti, kampovi, ostali ugostiteljski objekti) i objekte u domaćinstvu (kolokvijalno zvane 'privatni smještaj') te se prate putem sustava eVisitor i podataka Državnog zavoda za statistiku.

¹² Prema recentnim istraživanjima Instituta za turizam, raspoložive procjene nekomercijalnog smještajnog kapaciteta u kućama i stanovima za odmor u više obalnih destinacija (npr. Split, Makarska) ukazuju da oni nadmašuju komercijalni kapacitet.

¹³ Definirano prema: Rogić, I. (2006.), Tipologija naselja i kuća za odmor u Rogić, I., Mišetić, A., Zimmermann, R., Ur. *Kuća pored mora – Povremeno stanovanje na hrvatskoj obali*, Institut Ivo Pilar, Zagreb, 2006.

Kornati, Pirovac te u dijelovima gradova Vodice i Šibenik, i to posebice na pripadajućim otocima. Sam Šibenik (naselje) kao jedan od atraktivnih povijesnih gradova Dalmacije, poput Splita, Dubrovnika i Zadra koji su izrazito izloženi procesima apartmanizacije i gentrifikacije, u cjelini ne bilježi prekomjernu izloženost turizmu. pri čemu ostaje pitanje u kojoj su mjeri pojedine četvrti, a posebice povijesna jezgra, blizu ili su već prešli kritični prag.

Mogućnost izgradnje novih smještajnih kapaciteta u građevinskim područjima naselja: na području Šibensko-kninske županije ukupno je planirano 13.758,3 ha građevinskih područja naselja, od čega je izgrađeno 8.709,8 ha ili 63 % te je za novu izgradnju u naseljima raspoloživo još 5.086,5 ha ili 37 %.¹⁴ Ova znatna mogućnost daljnje gradnje u naseljima podrazumijeva i moguće povećanje stambenog fonda, a koji prema važećim propisima potencijalno može postati ugostiteljsko-turistički smještaj.

Analiza prostornih planova gradova i općina Šibensko-kninske županije ukazuje na značajne 'rezerve', odnosno neizgrađene površine u sklopu izgrađenih građevinskih područja naselja na kojima će također biti moguća daljnja izgradnja. Dodatno, lokalna samouprava ima mogućnost proširenja građevinskog područja naselja za 20 % kada njihova izgrađenost dosegne 80% (u ZOP-u) odnosno 50 % (izvan ZOP-a). Ovo također pridonosi značajnim ukupnim mogućnostima daljnje gradnje unutar naselja, uključujući i smještajnih kapaciteta, a time i dodatnog pritiska turizma na prostor.

Mogućnost izgradnje novih smještajnih kapaciteta u zonama ugostiteljsko-turističke namjene: Prostornim planom Šibensko-kninske županije planirane su zone ugostiteljsko-turističke namjene (T-zone) izvan naselja za jedinice lokalne samouprave koje se nalaze u zaštićenom obalnom pojasu te su određene njihove maksimalne površine, vrste smještaja (T1-hoteli, T2-turistička naselja, T-3 kampovi) i kapaciteti.¹⁵ Planirana je ukupno 31 T-zona, ukupne površine od 551,4 ha te maksimalnog kapaciteta od 45.700 kreveta. Povrh T-zona planiranih u PP Županije, prostorni planovi gradova i općina također predviđaju dijelove naselja isključivo za ugostiteljsku-turističku namjenu i to kako u jedinicama lokalne samouprave u zaštićenom obalnom pojasu, tako i izvan njega. Ukupno je prostornim planovima planirano 806 ha površine za ugostiteljsko-turističku namjenu. Daleko je najviše takvih površina planirano u obalnom pojasu (86 %) i, specifično, u Šibeniku, zatim u Vodicama i Tisnom.

Analiza podataka o veličini kolektivnog smještaja (hoteli, kampovi, ostali ugostiteljski objekti) prema podacima iz *eVisitora* u odnosu na sve planirane zone ugostiteljsko-turističke namjene pokazuje da je realizirano ukupno 22.478 kreveta. Sveukupno gledano, zone ugostiteljsko-turističke namjene, bilo izvan naselja ili u njima, predstavljaju izdašan, u značajnoj mjeri još neiskorišten prostorni resurs daljnjeg turističkog razvoja Šibensko-kninske županije. Posebno su značajne s obzirom da se u njima planiraju kolektivni kapaciteti koji mogu pridonijeti željenim pomacima u kvaliteti smještajne ponude. Veličinom i koncentracijom u obalnom dijelu Županije, T-zone svakako su, međutim, i bitan faktor dodatnog pritiska na već turistički visoko eksploatiran prostor.

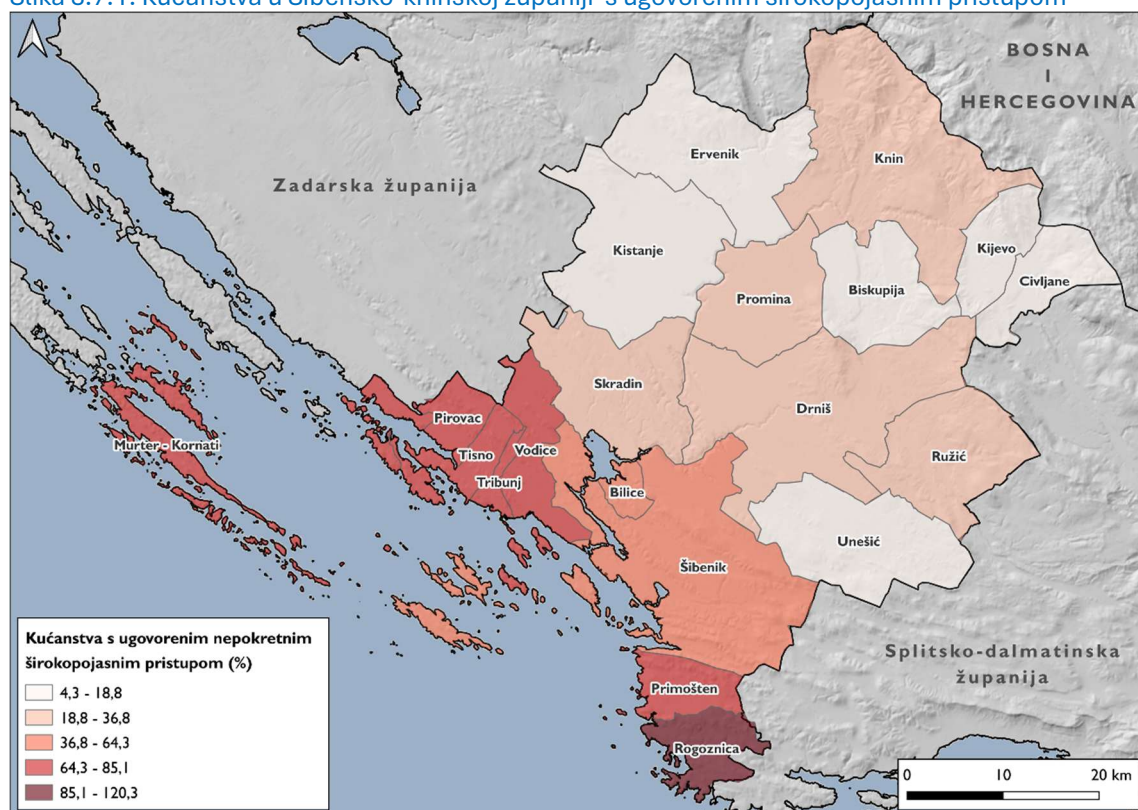
¹⁴ Izgrađena i planirana građevinska područja naselja temeljena su na podacima i iskazima iz prostornih planova gradova i općina važećih na dan 21.03.2024.

¹⁵ Prostorni plan Šibensko-kninske županije, *Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije*, 4/13, 8/13, 2/14, 4/17

3.7. Analiza digitalizacije

Podatak koji može ukazati na stanje digitalizacije i njegovu prostornu diferenciranost je udio kućanstava s ugovorenim nepokretnim širokopojasnim pristupom na razini općina i gradova u Hrvatskoj. Prikaz korištenja brzina širokopojasnog pristupa, koji je dostupan na mrežnoj stranici Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti (HAKOM), prikazuje podatke o postocima korištenja brzina nepokretnog širokopojasnog pristupa (kućanstva) po pojedinim razredima, a može se upotrijebiti u svrhu analize širokopojasnih priključaka privatnih kućanstava po ugovorenim brzinama.

Slika 3.7.1. Kućanstva u Šibensko-kninskoj županiji s ugovorenim širokopojasnim pristupom

Podaci na karti (Slika 3.7.1.) pokazuju ukupni udio kućanstava sa svim ugovorenim brzinama širokopojasnog pristupa (od ≤ 2 Mbit/s do ≥ 10 Gbit/s) za III. tromjesečje 2024. Treba napomenuti da prikazani postotak predstavlja omjer Broja prijavljenih priključaka i broja Privatnih kućanstava. Budući da Broj prijavljenih priključaka obuhvaća i privatna kućanstva koje se ne ubrajaju u kućanstava prema metodologiji Državnog zavoda za statistiku, navedeni postotak može biti veći od 100 %.

Prosječna vrijednost za općine i gradove u Hrvatskoj je 53,35 % kućanstava sa širokopojasnim pristupom, a u Šibensko-kninskoj županiji evidentirano je njih osam s većim udjelima od navedene vrijednosti: gradovi Šibenik i Vodice te općine Rogoznica, Primošten, Tisno, Pirovac, Tribunj i Murter-Kornati. Ipak, razlike unutar županije su velike - vrijednosti se kreću od 120,3 % u Rogoznici do svega 4,3 % u Biskupiji. Na karti se lako uočava polarizacija korištenja širokopojasnog pristupa - obala s većim postotkom naspram unutrašnjost s manjim

vrijednostima. Također, prosječna vrijednost za jedinice lokalne samouprave Šibensko-kninske županije (47,3 %) je ispod prosječne vrijednosti izračunate za sve jedinice u Hrvatskoj.

Sugeriraju se daljnje investicije u razvoj širokopojasne mreže te poticanje na njezinu upotrebu u poslovanju i svakodnevnom životu. U usporedbi s nekim županijama u unutrašnjosti te Gradom Zagrebom, kod dostupnosti širokopojasnog pristupa (HAKOM - Interaktivni GIS portal), uočljiv je izostanak ili smanjena pokrivenost nepokretnom gigabitnom mrežom pa su zbog toga zabilježene jako male vrijednosti kućanstava s ugovorenim takvim brzinama. Općenito, nedostatna razvijenost odgovarajuće suvremene telekomunikacijske mreže utječe na zaostajanje malog i srednjeg poduzetništva u implementaciji poslovnih digitalnih rješenja.

3.8. Analiza stanja pristupačnosti osobama s invaliditetom

Prema trenutno dostupnim podacima iz evidencije o javnoj turističkoj infrastrukturi (JTI) Šibensko-kninske županije, ukupan broj JTI za koju su bile dostupne kategorije prema kojima je moguća analiza pristupačnosti osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću¹⁶ iznosi **146**. U odnosu na ukupan broj takve JTI, pristupačna JTI (137 atrakcija/lokaliteta) ima udio od **93,8%** (Tablica 3.8.1.).

Kategorizacija pristupačne JTI zasniva se na 6 značajki: parkirališna mjesta povezana s pristupačnom površinom za kretanje, pristupačna površina za kretanje, pristupačni prilaz, pristupačni ulaz, pristupačni sanitarni čvorovi te pristupačnost viših etaža (ukoliko postoje).

Tablica 3.8.1. Ukupan broj JTI i pristupačne JTI u Šibensko-kninskoj županiji 2024.

Vrsta JTI	Broj JTI	Pristupačna JTI
Primarna		
Kongresni centar	4	4
Centar za posjetitelje	5	5
Interpretacijski centar	4	4
Odmorište - vidikovac	10	10
Kamp-odmorište	16	16
Kupalište	0	0
Plaža	48	47
Planinarska infrastruktura	5	5
Staze	0	0
Vozila / plovila za prijevoz turista	1	1
Dvorci, kurije, utvrde	6	3
Sekundarna		
Sportski objekti	11	9

¹⁶ Za slijedeću JTI u evidenciju ne postoje kategorije prema kojima se može analizirati pristupačnost: biciklističke rute; pješačke staze; tematske staze; šetnice; stajališta uz more, jezero i sl.; penjašta i info-ploče; turistička signalizacija te je stoga broj takve JTI izuzet iz izračuna udjela pristupačne JTI.

Rodne kuće poznatih osoba	1	0
Plutajući objekti	0	0
Parkirališta	14	14
Arheološka nalazišta	6	5
Speleološki objekti	0	0
Povijesni spomenici	10	9
Javni sanitarni čvorovi	5	5
Ostalo	0	0
UKUPNO	146	137

Izvor: Turistička zajednica Šibensko-kninske županije

3.9. Analiza stanja i potreba ljudskih potencijala

Podaci Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i Državnog zavoda za statistiku daju uvid u ljudske resurse i demografske specifičnosti pojedinih županija. Njih upotpunjuju podaci područnih ureda Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Iako su dostupni recentniji podaci HZMO-a, ovdje (tablica 3.9.1) su prikazani podaci za 30. lipanj 2023. kako bi bili usporedivi s posljednjim procjenama broja stanovnika po županijama (DZS). Također, vodi se briga o tome da su podaci bliži vrhu turističke sezone u Hrvatskoj (za razliku od procjena stanovništva koje se rade za datum 31. prosinca).

Tablica 3.9.1. Usporedba procjene stanovništva s brojem osiguranika, korisnika mirovina i nezaposlenih u Šibensko-kninskoj županiji za kraj lipnja 2023.

Šibensko-kninska županija, 30. lipnja 2023.	Broj
Procjena ukupnog broja stanovnika	95.711
Procjena broja stanovnika s ≥ 15 godina	83.372
Ukupni broj osiguranika (HZMO)	37.663
Ukupni broj korisnika mirovina	29.466
Osiguranici u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	5.837
Ukupna registrirana nezaposlenost u županiji (HZZ)	2.846

Izvor: DZS, HZMO, HZZ

Prema ovdje navedenim podacima, udio aktivnog stanovništva u radno sposobnom je 48,6 %, udio zaposlenog u radno sposobnom je 45,17 %, a nezaposlenog u aktivnom je 4,4 %. Godišnja prosječna nezaposlenost za Šibensko-kninsku županiju za 2023. iznosila je 9,5 %, što je iznad tadašnje (6,2 %) prosječne stope nezaposlenosti na nacionalnoj razini (Godišnjak 2023, HZZ PU Šibenik).

Šibensko-kninsku županiju karakterizira relativno veliki broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (NKD 2007) - 15,5 % u ukupnom broju osiguranika 30.6.2023. Za usporedbu, njihov udio na nacionalnoj razini iznosio je 8 %. Istovremeno je u

Područnom uredu Šibenik (HZZ) zabilježeno 369 nezaposlenih osoba i 106 traženih radnika iz istih djelatnosti.

Odnos osiguranika (zaposlenih) i korisnika mirovina u Šibensko-kninskoj županiji za navedeni datum iznosio je 1,28. Taj je odnos općenito nepovoljan u Hrvatskoj (1,37), ali postoje velike regionalne razlike: od 1,01 u Sisačko-moslavačkoj do 1,92 u Istarskoj županiji.

Nešto noviji podaci HZZ-a (Područni ured Šibenik) iz godišnjaka za 2023. pokazuju recentniju dinamiku potražnje za radnom snagom. Registrirana nezaposlenost nakon smanjenja u šest uzastopnih godina (2013. - 2019.) i povećanja tijekom COVID-a 2020. i 2021. godine, u 2022. i 2023. bilježila je smanjenje. Prosječni broj nezaposlenih u 2023. bio je 6,3 % manji u usporedbi s 2022. godinom. Prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NKD), većinu potreba za radnicima u 2023. prijavili su poslodavci iz djelatnosti: **djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane - 1.316 (20,8 %)**, **djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi - 1.010 (16,0 %)**, **obrazovanje - 707 (11,2 %)**, **prerađivačka industrija - 706 (11,2 %)**, **trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala - 575 (9,1 %)** te **građevinarstvo - 456 (7,2 %)**. Promatrajući ključne djelatnosti u županiji, povećanje broja prijave slobodnih radnih mjesta u odnosu na 2022. godinu ostvareno je u većini djelatnosti, a najviše kod djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (25,2 %), u građevinarstvu (23,6 %) te obrazovanju (11,7 %) kao i trgovini na veliko i malo; popravku motornih vozila i motocikala (10,6 %). Smanjenje broja prijavljenih slobodnih radnih mjesta u odnosu na 2022. zabilježeno je u ključnim djelatnostima: **pružanju smještaja te pripremi i usluživanju hrane (27,8 %)** i prerađivačkoj industriji (16,8 %).

Struktura prosječne nezaposlenosti po razinama obrazovanja za 2023. (tablica 3.9.2.) pokazuje da je među njima manji udio onih koji imaju visoko obrazovanje ili završenu gimnaziju.

Tablica 3.9.2. Prosječna nezaposlenost u Šibensko-kninskoj županiji po razinama obrazovanja u 2023.

Razina obrazovanja	Bez škole i nezavršena osnovna škola	Osnovna škola	SŠ zanimanja do 3 g.	SŠ za zanimanja u trajanju	Gimnazija	Viša škola, I. stupanj	Fakulteti, akademije, magisterij	Ukupno
Broj	243	586	1245	964	94	273	251	3656
Udio (%)	6,6	16,0	34,0	26,4	2,6	7,5	6,9	100

Izvor: HZZ, Područni ured Šibenik, 2023.

3.10. Analiza komunikacijskih aktivnosti

Prema Zakonu o turističkim zajednicama (NN 52/29 i NN 42/20) turističke zajednice djeluju po modelu destinacijskih menadžment organizacija. Zadužene su za okupljanje dionika iz javnoga, privatnog i civilnog sektora kako bi se ostvarivali zajednički ciljevi i provodile aktivnosti koje su prema tim ciljevima usmjerene. Sustav turističkih zajednica Šibensko-kninske županije čine TZ Šibensko-kninske županije, turističke zajednice gradova Drniša, Knina, Skradina, Šibenika i Vodica, općina Murter-Kornati, Pirovac, Primošten, Rogoznica, Tisno, Tribunj i Bilice te mjesta

Betina, Brodarica - Krapanj, Grebaštica, Jezera i Zlarin. Uz županijsku turističku zajednicu ukupno još 17 turističkih zajednica gradova, općina i mjesta.

Turističke zajednice krajem svake godine donose Program rada u kojem se detaljno, prema vrstama, razrađuju i opisuju aktivnosti za naredno razdoblje. Program rada razrađuje se prema Metodologiji i obvezatnim uputama za izradu godišnjeg plana rada i izvješća o izvršenju godišnjeg programa rada koju je propisalo Ministarstvo turizma i sporta RH. Prema godišnjem planu i programu rada, Turistička zajednica Šibensko-kninske županije u 2024. godini raspolagala je s ukupno oko 2,3 milijuna eura, od čega su 68 % činili izvorni prihodi. Najveći dio budžeta izdvaja se za komunikaciju i oglašavanje (30 %) i razvoj turističkih proizvoda (22 %).

Šibensko-kninska županija se promovira kroz atraktivne internetske stranice (www.dalmatiasibenik.hr) koje su organizirane kroz jednostavnu i preglednu arhitekturu *weba*. Korisnici mogu pretraživati informacije kroz glavni izbornik – istraži, doživi, planiranje putovanja, događanja i novosti. Izbornik 'istraži' organiziran je kroz geografske cjeline – otoci, obala, zaleđe, priroda, kultura i baština, atrakcije. Izbornik 'doživi' predstavlja turističke proizvode / doživljaje – gastronomija, aktivni odmor, jedrenje i nautika, sunce i more, zdravstveni turizam, poslovni turizam. Planiranje putovanja podijeljeno je na dvije cjeline – informacije za planiranje dolaska i informacije koje su potrebne tijekom boravka u destinaciji. Događanja su posebno izdvojena i moguće ih je pretraživati po mjesecima, vrstama i mjestu događanja. U dijelu novosti nalaze se fotogalerija i videogalerija te brošure. Stranica sadrži mnoštvo lijepih fotografija i tri promotivna videomaterijala.

Kad je riječ o brošurama gostima su na raspolaganju proizvodne brošure: za cikloturizam *Explore Dalmatia Šibenik on Bike*, za nautiku *Nautical Paradise*. Nadalje, brošura obiteljskog smještaja *Like Home – Best Quality Accommodation*, kampinga *Camping experience nature*. Imidž-brošura *Dalmatia Šibenik – The Rythm of magical Dalmatia* složena je na način da najprije obrađuje glavne atrakcije i doživljaje te u drugom dijelu prikazuje sve destinacije u Županiji s glavnim porukama njihovih posebitosti. Brošura *Tips for Trips* prolazi kroz četiri teme: kulturnu baštinu, gastronomiju, prirodu i aktivnosti te predlaže ideje za jednodnevne doživljaje. Riječ je o opsežnijem materijalu s detaljnijim informacijama na više od stotinjak stranica. Sve brošure su na engleskom, a pojedine i na njemačkom i talijanskom jeziku. Mogu se pregledavati na internetskim stranicama kao i preuzimati na njima.

Turistička zajednica Šibensko-kninske županije promovira se i putem YouTube kanala gdje se nalazi više videozapisa u trajanju od dvije do pet minuta te sedam kratkih videa (eng. *shorts*) kojima se promoviraju posebne atrakcije. Također se promovira i kroz društvene mreže Facebook, Twitter, Instagram i Pintrest na kojima imaju velik broj pratitelja koji redovito prate i dodaju nove sadržaja (npr. Facebook 149 tisuća pratitelja, Instagram s više od 3,5 tisuća pratitelja i dr.).

Kad je riječ o turističkim proizvodima i njihovu razvoju, turističke zajednice aktivno potiču njihov razvoj i promoviraju kroz sve svoje promocijske aktivnosti. Posebno se ističu aktivnosti unapređenja aktivnog odmora (cikloturizam i drugi oblici aktivnog odmora u prirodi), nautike i kulturnog turizma koji je posljednjih godina, obnovom brojnih kulturnih lokaliteta te promocijom materijalne i nematerijalne baštine, uvelike unaprijeđen.

3.11. Pregled tržišnih trendova

Odnos suvremenog potrošača prema turističkim putovanjima i odmoru neprestano se mijenja i danas je u smislu motiva i zahtjeva uvelike drukčiji nego prije samo desetak godina. Te je potrebe važno pratiti i ugraditi ih u razvojne politike, kako bi se na što kvalitetniji način na njih odgovorilo.

Šibensko-kninska županija destinacija je iznimnih prirodnih resursa i zaštićenih područja koja imaju veliku privlačnu snagu, ali su također i osjetljivi na svaki utjecaj ljudskih aktivnosti koji može u te prostore unijeti neravnotežu. Stoga, ovdje turizam ima dvostruku ulogu. S jedne strane ti se prostori mogu koristiti za privlačenje turista, a s druge strane turizam treba postati katalizator za njihovo očuvanje. Isto je i s kulturnim kao i svim ostalim resursima. Za održivo upravljanje potrebno je stoga pratiti i, među ostalim, akceptirati sljedeće trendove:

- *Rast svijesti o potrebi održivog razvoja.* Turisti su danas sve obrazovaniji i raspolažu velikim brojem informacija, koje su lako i jednostavno dostupne. Izloženi su svakodnevno porukama o posljedicama neodgovornog odnosa prema razvoju kao i potrebi očuvanja kulturnih, prirodnih, opipljivih i neopipljivih vrijednosti. Sukladno tome, raste i svijest o njihovoj ulozi u održivom razvoju te pokazuju brigu i interes za čuvanje okoliša. Pažnja se pridaje etici i moralnim vrijednosti pa je naglasak na smanjenju bacanja hrane, smanjenju korištenja plastike, recikliranju, odabiru prijevoza koji manje zagađuje okoliš i sl. Isto očekuju i od destinacija u kojima borave.
- *Rast broja iskusnih putnika.* Ljudi danas sve više putuju i njihovo im iskustvo pomaže u prepoznavanju i razumijevanju izvornih i autentičnih vrijednosti. Posebno se cijeni iskrena gostoljubivost, očuvani 'duh mjesta' i briga za goste. Sve su to vrijednosti koje je u svijetu globalizacije i standardizacije teško očuvati, a s druge strane, destinacijama koje u tome uspiju daju ogromnu prednost.
- *'Digitalni život'.* Brz razvoj tehnologija i digitalizacija brojnih aspekata života mijenja 'dnevnu rutinu' – od načina druženja, načina poslovanja, načina obrazovanja i brojnih drugih aktivnosti. Istraživanja pokazuju da će do 2040. godine 98 % svjetske populacije imati pametne telefone, a 87 % će koristiti internet. Tehnologija ima veliki utjecaj na turističke tokove. S jedne strane ponude, kanali prodaje i promocija turističkih destinacija stalno se inoviraju s novim mogućnostima. S druge strane, kupci su zahvaljujući dostupnosti tih informacija i mogućnostima tehnologija u 'poziciji moći' i mogu u svakom trenutku uspoređivati destinacije, birati prema vlastitim preferencijama, odlučivati i mijenjati odluke.
- *Holistički pristup i 'više od doživljaja'.* Gosti tijekom boravka u destinaciji žele cjeloviti doživljaj koji će na najbolji način zadovoljiti njihove različite interese, potrebe i želje. Veliki je naglasak na nečem novom i drukčijem, nečemu jedinstvenom i originalnom. Sve je važnije povezivanje s domaćinima i lokalnom zajednicom, upoznavanje njihovog načina i stila života. Doživljaj se tako stvara kroz niz opipljivih i neopipljivih komponenti i 'točki

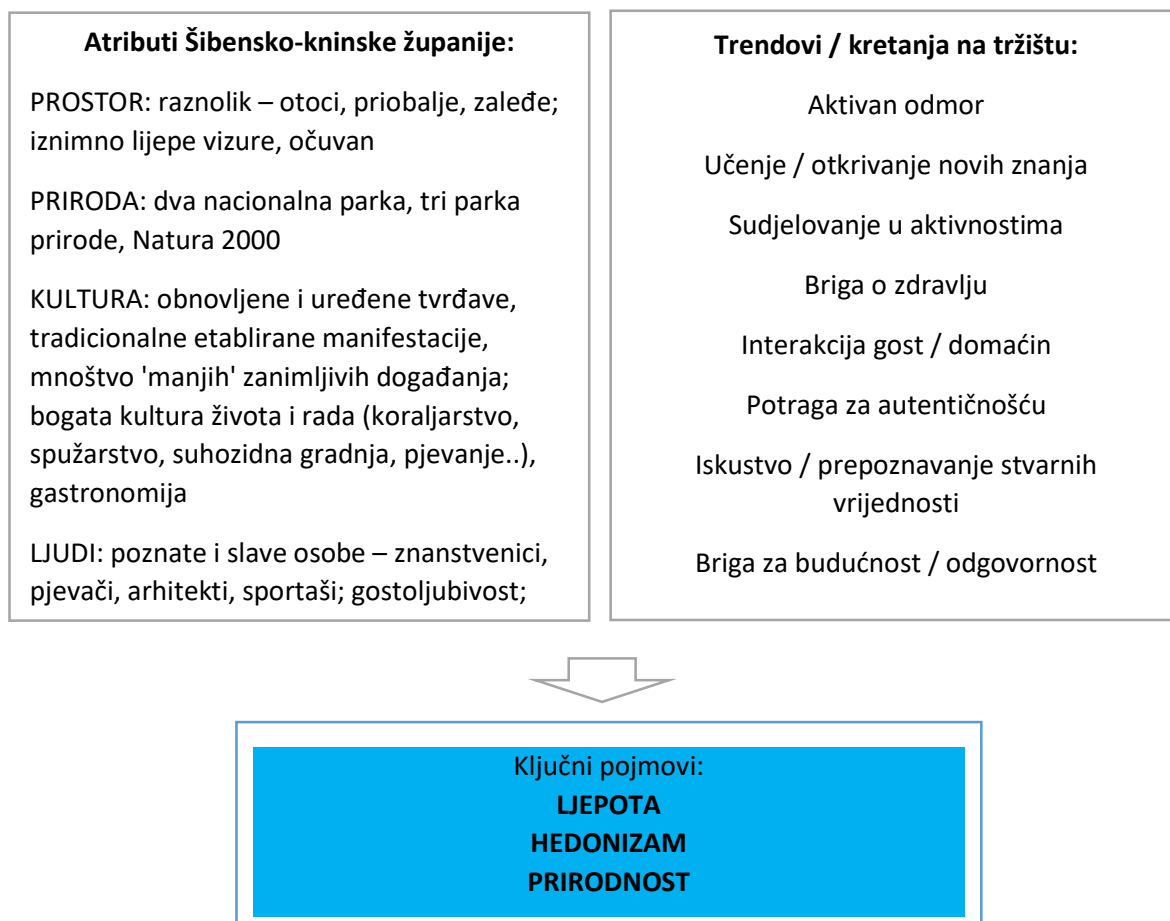
dodira' s destinacijom koja se posjećuje. Zbog toga se danas govori o potrebi razvoja turističkih proizvoda na principima 'destinacijskog lanca vrijednosti'.

- *Traganje za 'vrijednostima'*. Zdravstvene, političke, ekonomske i druge vrste kriza navode potrošače da razvijaju kritički stav prema odnosu kvalitete i cijene. Traže proizvode i usluge kod kojih je taj omjer za njih dobar i prihvatljiv, opreznije troše i štede za buduća neizvjesna vremena. Cijena treba biti dobro usklađena s kvalitetom ponude, iako su gosti spremni više izdvojiti za atraktivnije i jedinstvene događaje koji se ne mogu iskusiti u drugim destinacijama. Generalno se cijene 'lokalna iskustva' pa je, u tom smislu, potrebno jasno komunicirati i usmjeriti goste prema onome što je jedinstveno i drukčije u mjestima koja posjećuju.
- *Rast svijesti o zdravom načinu života i potrebi prevencije zdravlja*. Sve veća briga o očuvanju zdravlja obilježava suvremeno društvo. Prepoznaje se važnost boravka u nezagađenom prostoru, rekreacije u zdravom i prirodnom okruženju, konzumiranju sezonskih namirnica koje dolaze iz lokalnog okruženja te generalno poduzimanje aktivnosti koje pomažu mentalnom i fizičkom zdravlju. Potreba za holističkim pristupom zdravlju vodi prema tome da su, osim fizičkog, bitni i mentalno, duhovno i emocionalno blagostanje pa se traže proizvodi i usluge koji pomažu kvaliteti spavanja i podižu raspoloženje. Traganje za zdravim imunološkim sustavom, mentalnim blagostanjem i dobrim osjećajem pokreće suvremenog kupca.
- *Rast svijesti o vrijednosti vremena*. Kupci su danas sve više svjesni prolaznosti i važnosti vremena. Zbog toga su u okruženju izloženosti velikom broju informacija često skloni tražiti brza, lagana i jednostavna rješenja koja će im uštedjeti vrijeme. U tom kontekstu, važno je razvijati programe lojalnosti, personalizirati usluge i provoditi ciljani marketing. Nedostatak vremena očituje se u potrebi više kraćih odmora, porastu 'city escapes' i 'weekend escapes' programa. To je također i posljedica izražene potrebe za uspostavom životne ravnoteže. Naime, stres i užurbani život pojačavaju potrebu za uspostavom ravnoteže i vraćanjem mira. Unutarnji nemir i napetost potiču želju za opuštanjem i 'sporim' okruženjem pa su potrošači u potrazi za malim, tzv. 'mikro' avanturama poput pješčačenja u prirodi, planinarenja, bicikliranja i slično. Radi se o aktivnostima koje ne zahtijevaju posebne fizičke pripreme, već su prilagođene ljudima različitih dobnih skupina i razine kondicije.

4. MARKETING DESTINACIJE¹⁷

4.1. Koncept brenda i turistički proizvodi

Koncept brenda Šibensko-kninske županije izvodi se iz atributa jedinstvenosti županije, a s druge strane, trendova na tržištu koje pokazuju što suvremeni turisti traže u destinacijama i koje su im vrijednosti važne. Može se prikazati na sljedeći način:

Turistički proizvodi razlikuju se s obzirom na segmente koje mogu privlačiti kao i na obujam potražnje koje mogu generirati. Međutim, u cjelini sustav (portfelj) predstavlja skup komplementarnih i nadopunjavajućih proizvodnih grupa i modaliteta koji međusobnim kombinacijama mogu turistima ponuditi sadržajni doživljaj tijekom boravka u Županiji.

¹⁷ Detaljnija razrada marketinga destinacije, uključujući opise turističkih proizvoda i aktivnosti za njihovo unapređenje, nalazi se u Strategiji turizma Šibensko-kninske županije do 2030. godine.

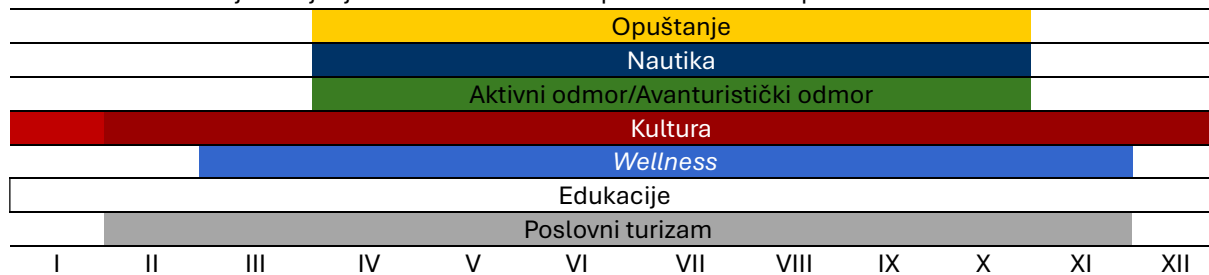
Slika 4.1.1. Sustav (ili portfelj) turističkih proizvoda Šibensko-kninske županije

Proizvodi odmora		
Proizvod	Modaliteti	Uloga
OPUŠTANJE	• Sunce i more	
	• Ruralni turizam / Agroturizam	
NAUTIKA	• Jahting	
	• Krstarenja malim brodovima	
AKTIVNI TURIZAM/ AVANTURISTIČKI ODMOR	• Pješačenje, planinarenje	
	• Biciklizam / Brdski biciklizam	
	• Ronjenje / Sportovi na vodi	
	• Lov	
	• Ribolov (<i>deep sea fishing</i>)	
	• Ekstremni sportovi	
KULTURA	• Gradski turizam / Turizam baštine	
	• Enogastronomija	
	• Festivali i događanja	
WELLNESS	• <i>Wellbeing retreats</i>	
	• Turistička talasoterapija	
Proizvodi posebnih interesa		
Proizvod	Modaliteti	Uloga
EDUKACIJE	• Dječji ljetni kampovi	
	• Studentski programi	
Proizvodi poslovnog turizma (višednevni/jednodnevni boravak)		
Proizvod	Modaliteti	Uloga
POSLOVNI TURIZAM	• MICE	
	• <i>Teambuilding</i>	
	• Incentiv	

Primarni
 Sekundarni
 Tercijarni

Sustav turističkih proizvoda koji su usmjereni na različite ciljne skupine gostiju s različitim preferencijama i podrazumijevaju odvijanje aktivnosti na cijelom prostoru Županije, omogućuje da se turizam odvija tijekom većeg dijela godine.

Slika 4.1.2. Razdoblje odvijanja turističke aktivnosti prema turističkim proizvodima

Izvor: Institut za turizam, Zagreb

Proizvod sunca i mora najvećim se dijelom odvija u ljetnim mjesecima jer ga određuju razdoblje povoljno za kupanje na moru i školski praznici. Svi ostali turistički proizvodi manje su klimatski određeni, ciljaju dobne i interesne skupine koje raspolažu drukčije raspoređenim slobodnim vremenom i sve više preferiraju putovanja izvan ljetne sezone.

Slika 4.1.3. Dizajniranje turističkih iskustava

	Osnovni proizvod	Iskustveni proizvod	Transformativni proizvod
Aktivnosti tur. sektora	<ul style="list-style-type: none"> • Dobro odraditi osnove 	<ul style="list-style-type: none"> • Inspirirati gosta 	<ul style="list-style-type: none"> • Osnažiti / transformirati gosta
Očekivanja gosta	<ul style="list-style-type: none"> • Točne informacije • Jednostavan booking • Standard smještaja • Standard usluge • Uređen okoliš • 	<ul style="list-style-type: none"> • Naučiti / razumjeti • Sudjelovati • Družiti se • 'Učiniti nešto za sebe' (fizička/psihička dobrobit) • 	<ul style="list-style-type: none"> • Promjena osobnih navika • Novi odnos prema okolišu • Novo razumijevanje lokalne zajednice •

Izvor: TEQ, *Transformational Experience Guide*, 2020.

Polazeći od postavljene proizvodne strukture i suvremenih trendova u strukturiranju turističkih proizvoda, u nastavku se razrađuju turistički proizvodi i elementi iskustava koje nudi Šibensko-kninska županija.

Proizvodi koji se obrađuju, a čine proizvodnu strukturu Županije omogućuju:

- odgovor na tržišne trendove
- odmak od masovnog turizma
- produljenje sezone
- povećanje turističke potrošnje.

Posebno treba istaknuti kako turistički proizvodi omogućuju i jačanje turističkog imidža Šibensko-kninske županije kao:

- **najbolje jadranske nautičke destinacije**
- **jednu od vodećih enogastronomskih destinacija Hrvatske**
- **prepoznatljivu *boutique* festivalsku destinaciju.**

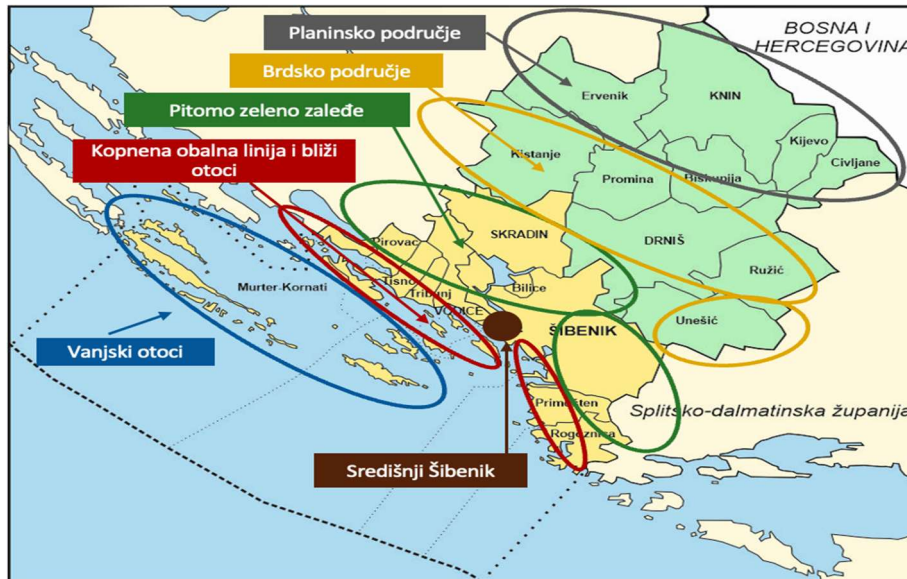
4.2. Prostorna i programska koncepcija razvoja

Polazeći od prirodnih i kulturoloških obilježja te od razine turističke razvijenosti i predviđene strukture turističkih proizvoda, na području Šibensko-kninske županije prepoznaje se šest sadržajno i iskustveno različitih turističkih klastera. To su:

- **Vanjski otoci** – obuhvaća Kornate i Žutsko-sitsku otočnu skupinu, zatim otoke Žirje, Kaprije, Obonjan (i nenaseljene otoke Kakan i Zmajan). Ovo je prostor pustog, gotovo nenaseljenog morskog prostranstva, štice visokim razinama zaštite prirode i turistički visoko eksponiran.

- **Kopnena obalna linija i bliži otoci** – obuhvaća obalni dio općina Pirovac, Tisno, Tribunj, gradova Vodice i Šibenik te općina Primošten i Rogoznica, kao i otoke Murter, Prvić, Zlarin, Krapanj (i nenaseljene otoke Logorun i Tijat). Ovo je najgušće izgrađen prostor Županije, s više lokaliteta štićene prirodne i kulturne baštine i turistički najviše eksploatiran.
- **Središnji Šibenik** – obuhvaća centralni dio glavnog grada Županije, odnosno povijesnu jezgru te područja oko Šibenskog zaljeva i Kanala sv. Ante s vanjskom obalom. Ovo je prostor izuzetnih kulturnih i prirodnih značajki, uključujući UNESCO-ove spomenike i ujedno pod najvećim pritiskom daljnje turistifikacije.

Slika 4.2.1. Turistički klasteri Šibensko-kninske županije

Izvor: Institut za turizam

- **Pitomo zeleno zaleđe** – obuhvaća zaleđe općina Pirovac, Tisno, Tribunj, Primošten i Rogoznica, gradova Vodice i Šibenik, u cijelosti općinu Bilice i grad Skradin te rubni dio grada Drniša. Ovo je prostor pitome prirode i poljoprivrede, dijelom štichen visokom razinom zaštite prirodne baštine, istovremeno pod rastućim pritiskom daljnje ekspanzije turizma.
- **Brdsko područje** – obuhvaća općine Kistanje, Promina, Ružić i Unešić te grad Drniš. To je brdovit, drevni prostor kanjona i kamenih utvrda, mediteranskog senzibiliteta i tradicionalnih vrijednosti, mjestimično zaštićene prirodne i kulturne baštine, otvoren za turistički razvoj.
- **Planinsko područje** – obuhvaća općine Ervenik, Biskupija, Cijvljane, dio općine Promina, Kijevo i grad Knin. Ovo je povijesni prostor impresivnih planinskih sklopova, visoko štićene prirodne i kulturne baštine, gdje se razvoj turizma tek očekuje.

Turistički klasteri Šibensko-kninske županije detaljnije su opisani u Strategiji turizma Šibensko-kninske županije do 2030. godine. Razrada uključuje: glavne atrakcije, glavne turističke proizvode, dizajna iskustva, razvojne prioritete i podržavajuće projekte.

5. POKAZATELJI ODRŽIVOSTI TURIZMA

Pravilnikom o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma (NN 112/24) definirana je izrada obveznih i specifičnih pokazatelja, nužnih za izradu Plana upravljanja destinacijom. Izračun obveznih pokazatelja održivosti destinacije temeljen je na Pravilniku o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma (NN 112/2024), Smjernicama za provođenje istraživanja zadovoljstva cjelokupnim boravkom u destinaciji, Smjernicama za provođenje istraživanja stavova lokalnog stanovništva o turizmu i utjecaju turizma na kvalitetu života i drugim alatima za upravljanje razvojem turizma u destinaciji dostupnima na mrežnim stranicama Ministarstva turizma i sporta.

5.1. Obvezni pokazatelji održivosti

Važno je istaknuti da rezultati pokazatelja odražavaju trenutno stanje te će njihova interpretacija biti moguća nakon drugog mjerenja 2028. godine. Rezultati su kako slijedi:

P.1. Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone (ZL-1)

Ovaj pokazatelj mjeri intenzitet turizma u destinaciji tijekom vršnog mjeseca glavne turističke sezone, kada je opterećenje infrastrukture i lokalne zajednice najveće. Definira se kao omjer ukupnog broja ostvarenih turističkih noćenja u destinaciji i broja stalnih stanovnika, standardiziran na 100 stanovnika. Cilj pokazatelja je procjena razine opterećenja koju turizam stvara u razdoblju najviše aktivnosti, uzimajući u obzir i infrastrukturne i društvene aspekte.

Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone: **59,28**. Na temelju navedenog podatka može se zaključiti da **postoji opterećenje lokalne zajednice** fizičkim turističkim prometom.

Ostvarena noćenja turista u kolovozu 2023. – 1.759.113

P.2. Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom (ZL-2)

Ovaj pokazatelj izražava udio (%) stalnih stanovnika koji su zadovoljni razvojem turizma u destinaciji, čime se dobiva ključna informacija za održivo upravljanje turizmom. Pokazatelj se računa kao omjer broja ispitanika koji su izrazili zadovoljstvo turizmom i ukupnog broja ispitanika.

Stavovi lokalnog stanovništva preuzeti su iz istraživanja provedenog za izradu Studije održivosti razvoja turizma i prihvatnog kapaciteta s akcijskim planom na području Šibensko-kninske županije (2022. godina).¹⁸ Najveći broj ispitanika složio se tvrdnjama 'Prisutnost turista tijekom većeg dijela godine ne bi mi smetala', 'Turizam nam svim omogućuje bolji život', 'Zbog turizma bolje skrbimo o kulturnoj baštini. Na pitanje odnosa prema turistima najveći udio ispitanika odgovorio je 'Toleriram turiste – turizam je dobar za lokalnu ekonomiju' (51,4%) i 'Volim turiste – dovedite ih još više' (36 %).

P.3. Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji (ZT-1)

Ovim pokazateljem procjenjuje se zadovoljstvo turista koji borave u komercijalnim smještajnim objektima te jednodnevnih posjetitelja, koristeći skalu od 0 do 100. Uz to, mjeri se i netospremnost turista da preporuče destinaciju.

¹⁸ Istraživanje je provedeno na uzorku od 453 ispitanika, CATI metodom, na području dijele Županije.

S obzirom na to da u okviru izrade plana upravljanja nije bilo planirano provođenje primarnog istraživanja zadovoljstva turista i jednodnevnih posjetitelja u županiji, izvor podataka je istraživanje *Stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj - TOMAS Hrvatska 2022./2023.* (Institut za turizam, 2023, <https://www.iztg.hr/hr/projekti/tomas-istrazivanja/>). Istraživanje je provedeno od lipnja 2022. do lipnja 2023. godine na uzorku od ukupno 438 turista u komercijalnim smještajnim kapacitetima (hotelima, hostelima, kampovima i obiteljskom smještaju).

Odstupanja od pravilnika / smjernica i ograničenja

Sva odstupanja u izračunu pokazatelja te ograničenja samog pokazatelja proizlaze iz korištenja sekundarnog izvora podataka. S obzirom na to da korišteni izvor podataka (istraživanje TOMAS Hrvatska 2022./2023.) obuhvaća turiste u komercijalnim smještajnim kapacitetima, turisti u nekomercijalnom smještaju i jednodnevni posjetitelji su izvan obuhvata pokazatelja.

Vrijednost indeksa zadovoljstva posjetitelja destinacijom temeljena je na jednom pitanju dostupnom u istraživanju TOMAS Hrvatska 2022./2023.: *Ocijenite stupanj zadovoljstva ukupnim boravkom na skali od 1-jako loše do 7-odlično.* Pitanja *U kojoj mjeri je boravak u ovoj destinaciji ispunio Vaša očekivanja?* te *Kako biste ocijenili svoj boravak u ovoj destinaciji?*, nisu obuhvaćena sadržajem istraživanja TOMAS Hrvatska 2022./2023.

Vrijednost pokazatelja / potpokazatelja

Indeks zadovoljstva posjetitelja destinacijom	88,6 %
Netospremnost na preporuku destinacije	91,3 %

P.4. Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom (PD-1)

Ovaj pokazatelj mjeri dostupnost atrakcija i turističkih lokaliteta osobama s invaliditetom, uključujući fizičku dostupnost te digitalnu i informacijsku pristupačnost. Izračunava se kao omjer broja pristupačnih atrakcija i ukupnog broja evidentiranih atrakcija, izražen u postocima.

Prema evidenciji koju TZ ŠKŽ vodi za pristupačnost primarne i sekundarne javne turističke infrastrukture (JTI), načinjena je analiza podataka za one kategorije JTI (sukladno Pravilniku o javnoj turističkoj infrastrukturi, NN 136/2021), za koje su podaci o pristupačnosti bili dostupni. Infrastruktura koja je pristupačna osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti okarakterizirana je s jednom ili više sljedećih značajki: parkirališna mjesta povezana s pristupačnom površinom za kretanje, pristupačna površina za kretanje, pristupačni prilaz, pristupačni sanitarni čvorovi te pristupačnost viših etaža (ukoliko postoje).

Analizom dostupnih podataka iz navedene evidencije utvrđeno je kako je **75,5 % atrakcija (lokaliteta) ukupne primarne i sekundarne javne turističke infrastrukture ŠKŽ fizički pristupačno** osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

P.5. Broj organiziranih turističkih ambulanti (SD-1)

Ovaj pokazatelj prati broj uspostavljenih turističkih ambulanti koje djeluju izvan mreže javne zdravstvene službe kako bi se osigurala odgovarajuća zdravstvena skrb za turiste tijekom sezone. Prema Zakonu o zdravstvenoj zaštiti (NN 36/24), turističke ambulante mogu organizirati lokalne i regionalne vlasti, turističke zajednice, ugostiteljski i turistički subjekti, zdravstvene ustanove te privatni zdravstveni radnici.

U destinaciji (Županiji) su **tijekom 2024 godine evidentirane 4 turističke ambulatne.**
<https://www.sibensko-kninska-zupanija.hr/arhiva-novosti/zdravstvena-zastita-turista-tourist-medical-service/3980.html>

P. 6. Omjer potrošnje vode po turističkom noćenju u odnosu na prosječnu potrošnju vode po stalnom stanovniku destinacije (UVR-1)

Pokazatelj daje uvid u opterećenje na vodovodnu mrežu (i posredno na vodne resurse) koju stvaraju turističke aktivnosti u destinaciji, a na osnovi podataka o finalnoj potrošnji vode u kućanstvima i smještajnim objektima. Izračun se temelji na sezonalnosti.

Omjer potrošnje vode po turističkom noćenju u odnosu na prosječnu potrošnju vode po stalnom stanovniku destinacije izražen u % iznosi **308**.

P.7. Omjer količine komunalnog otpada nastale po noćenju turista i količine otpada koje generira stanovništvo u destinaciji (GO-1)

Pokazatelj prati omjer količina miješanog komunalnog otpada nastalog po noćenju turista u smještajnim objektima u usporedbi s količinama istog otpada koje generira stanovništvo u destinaciji, u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja)

Omjer količine komunalnog otpada nastale po noćenju turista i količine otpada koje generira stanovništvo u destinaciji izražen u % iznosi **39,76**.

P.8. Udio zaštićenih područja u destinaciji u ukupnoj površini destinacije (ukupno i pojedinačno po kategoriji zaštite) (BR-1)

Pokazateljem se definira udio zaštićenih prirodnih područja (dalje u tekstu: ZPP) (kopnenih i morskih) i područja ekološke mreže Natura 2000, u ukupnoj površini destinacije (jedan ili više JLS-ova), te njihova struktura prema kategoriji zaštite.

Površina Šibensko-kninske županije je **298.342,756 ha**. Na temelju Zakona o zaštiti prirode, Županija ima ukupno **13** zaštićenih područja prirode (ZPP)

Ukupna površina kopna koja je pod nacionalnom zaštitom iznosi **20,127 %**, a morska **8,418 %**. Sveukupna površina ZPP iznosi **85.161,89 ha**, odnosno ima **28,515 %** udjela u površini Županije. Za prikaz svih ZPP-ova i njegovih površina načinjena je Tablica 5.1.1.

Tablica 5.1.1. Površina zaštićenih područja prirode (ZPP) prema nacionalnoj zaštiti u Šibensko-kninskoj županiji¹⁹

Zaštićen područje prirode temeljem nacionalne zaštite	Područje	Realna površina ZPP (ha)	Ukupna realna površina (ha)	Udio realne ukupne površine kopna i mora (%)
Nacionalni park Krka, Kornati	kopneno	7.773,22	24.244,80	8,126
	morsko	16.471,58		
Park prirode Dinara, Velebit, Vransko jezero	kopneno	245.103,02	245.096,64	82,152
	morsko	-0,003		
	kopneno	2,13	2,13	0,001

¹⁹ Važno je primijetiti da je predefiniрани izračun u xls. datoteci izračun obveznih pokazatelja održivosti iskazao značajno veću površinu ZPP (97,03%) u odnosu na ukupnu površinu Šibensko-kninske županije, što je posljedica činjenice da se u pojedinim slučajevima poligon „manje“ zaštite nalazi unutar drugog poligona „veće“ zaštite, kao i činjenice da se površina zaštićenog planinskog lanca ne evidentira kao površina kopna koji se nalazi na nadmorskoj visini. Stoga su u Tablici 5.1.1. iskazani podaci iz Bioportala.

Spomenik prirode Stara straža, Vrela Cetine	morsko	0,00		
Značajni krajobraz – Sitsko-žutska otočna skupina, Krka-donji tok, Čikola, Krka – gornji tok, Kanal - Luka, Gvozdеноvo-Kamenar	kopneno	11.541,43		
	morsko	8.592,48	20.133,91	6,749

Izvor: *Bioportal*, MZOZT

Podaci o područjima koja su pod zaštitom ekološke mreže **Natura 2000 trenutno nisu dostupni** u bazi podataka MZOZT *Bioportal*. U tijeku je revizija površina pod zaštitom Natura 2000 radi izmjena / dopuna Uredbe o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (Narodne novine, br. 80/19 i 119/23), stoga tražene podatke nije moguće dohvatiti u bazi *Bioportal* (MZOZT).

P.9. Omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije (UEN-1)

Pokazatelj je omjer ukupne količine električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije, a temelji se na sezonalnosti potrošnje.

Omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva izražen u % iznosi **8,60**.

P.10. Uspostavljen sustav za prilagodbu i ublažavanje klimatskim promjenama i procjenu rizika (UPK-1)

Pokazateljem se utvrđuje postoji li u destinaciji sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika, odnosno je li destinacija donijela dokumente (strategiju i/ili plan i/ili program) te napredak u provedbi mjera.

Prema informacijama s internetskih stranica Šibensko-kninske županije izrađen je *Program zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama za područje Šibensko-kninske županije (2016.)*, koji bi se trebao novelirati. Program je definirao ciljeve i mjere te sustav potreban za ublažavanje i prilagodbu klimi.

- Donesen je Program ublažavanja klimatskih promjena, prilagodbe klimatskim promjenama i zaštite ozonskog sloja ŠKŽ za razdoblje 2016. – 2020.
- Ukupan broj mjera **26**
- Udio mjera u provedbi i implementiranih mjera u ukupnoj broju mjera je **100 %** (sve mjere su uspješno provedene i implementirane do 2020.²⁰).
- Udio implementiranih mjera je **100 %**.

Na temelju godišnjeg *Plana razvoja sustava civilne zaštite na području Šibensko-kninske županije u 2024. godini*, uspostavljene su operativne snage za slučaj prirodnih katastrofa. Sustav

²⁰ U predefiniranoj xls. datoteci izračun obveznih pokazatelja održivosti za Udio mjera u provedbi i implementiranih mjera u ukupnoj broju mjera iskazan je izračun od 176,92%, što ne odgovara činjenici budući da je od ukupno planiranih 26 mjera provedeno i implementirano svih 26 (100%). Od ukupno 26 mjera, 20 mjera se provodi kontinuirano (od kojih dvije po trenutku utvrđenog prekoračenja graničnih vrijednosti, odnosno prijave građana), a 7 je bilo sa zadanim vremenskim ograničenjem.

obuhvaća Županijsku skupštinu, Župana, stožer Civilne zaštite, Vatrogasnu zajednicu Šibensko-kninske županije, operativne snage Hrvatskog crvenog križa i Hrvatske gorske službe za spašavanje i pravne osobe koje se civilnom zaštitom bave u okviru svojih djelatnosti.

Obalni plan Šibensko-kninske županije – Put prema otpornosti iz 2016. sadrži mjere te Katastar obalne infrastrukture, kao i analizu klimatskih rizika. Najvažniji utjecaji klimatskih promjena razmatrani u Obalnom planu su: porast temperatura zraka, promjene režima oborina, promjene režima vjetra, porast razine mora, viša temperatura površine mora, povećani salinitet mora i promjene kod olujnih udara i morskih mijena. Dokument je, s obzirom na protok vremena i nove spoznaje u pogledu klimatske otpornosti, potrebno novelirati.

Zaključuje se kako je **sustav za prilagodbu klimatskim promjenama uspostavljen.**

P.11. Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem (TP-1)

Definira broj turista koji su ostvarili dolazak i noćenje u destinaciji tijekom mjeseca s najvećim turističkim opterećenjem. Podatak omogućuje praćenje turističke potražnje i njenog utjecaja na destinaciju.

Prema podacima sustava eVisitor, mjesec s najvećim opterećenjem u Šibensko-kninskoj županiji je kolovoz u kojem je u 2024. godini ostvareno **264.235 dolazaka turista.**

P.12. Prosječna duljina boravka turista u destinaciji (TP-2)

Izračunava prosječan broj noćenja po turistu u destinaciji, pružajući uvid u trendove duljine boravka. Omogućuje planiranje turističke ponude i upravljanje resursima.

Prema podacima sustava eVisitor, prosječna duljina boravka turista u Šibensko-kninskoj županiji je u 2024. godini iznosila **5,5 noći po jednom dolasku.**

P.13. Broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (PGS-1)

Prati ukupan broj zaposlenih na mjesečnoj razini u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane prema važećoj nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NKD). Ovaj pokazatelj odražava ekonomske trendove u turističkom sektoru, budući da rast ili pad broja zaposlenih može ukazivati na promjene u poslovanju gospodarskih subjekata.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku (izvještaj Zaposlenost i plaće – pregled po županijama), ukupno zaposlenih u Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane u Šibensko-kninskoj županiji je 2023. prosječno bilo **4.607 osobe.**

P.14. Poslovni prihod gospodarskih subjekata u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (PGS-2)

Pokazatelj definira godišnji poslovni prihod gospodarskih subjekata u sektoru turizma i ugostiteljstva prema NKD-u. Rast ili pad prihoda može ukazivati na promjene u poslovnom položaju poduzeća i ukupnom stanju turističkog tržišta. Moguće je pratiti i potpokazatelje poput dodane vrijednosti i brutodobiti / gubitka turističkih djelatnosti na razini destinacije.

Prema podacima Financijske agencije (FINA), poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane 2023. godine je u Šibensko-kninskoj županiji iznosio **199.538.141 euro.**

P.15. Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija (TI-1)

Obuhvaća kategorizaciju turističkih resursa destinacije, uključujući prirodne (nacionalni parkovi, rezervati, pejzaži) i kulturno-povijesne atrakcije (muzeji, spomenici, nematerijalna baština). Ovaj pokazatelj omogućava bolju organizaciju turističke ponude i očuvanje prirodnih i kulturnih resursa destinacije.

Na području Šibensko-kninske županije postoji ukupno **13 zaštićena područja**, od toga su 2 nacionalna parka, 3 parka prirode, 2 spomenika prirode te 6 značajnih krajobraza. Detaljan popis preuzet od strane Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije RH nalazi se u Prilogu X.

Na području Šibensko-kninske županije postoji ukupno **339 kulturnih dobara**, od toga je jedno kulturno dobro od nacionalnog značaja, 334 zaštićena kulturna dobra te 4 preventivno zaštićena dobra. Detaljan popis preuzet od strane Ministarstva kulture i medija RH nalazi se u Prilogu Y.

P.16. Status implementacije aktivnosti iz plana upravljanja destinacijom (OUD -1)

Prati provedbu aktivnosti definiranih u strateškim dokumentima destinacije. Ključni elementi uključuju dostupnost strateških dokumenata, njihovu vidljivost online te postotak provedenih aktivnosti. Pokazatelj je važan za ocjenu učinkovitosti destinacijskog upravljanja i održivog razvoja.

Plan upravljanja je u izradi. Daje se preporuka da se pokazatelj izračuna u okviru narednog ciklusa izrade Plana upravljanja destinacijom Šibensko-kninska županija.

P.17. Broj ostvarenih noćenja u smještajnim objektima destinacije po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS (OUP-1)

Definira ukupan broj turističkih noćenja u destinaciji unutar godine dana po hektaru izgrađenog građevinskog područja. Ovim pokazateljem prati se prostorni pritisak turizma na urbanizirane zone, posebno u zonama stanovanja i ugostiteljsko-turističke namjene.

Po hektaru izgrađenog građevinskog područja u Šibensko-kninskoj županiji ostvareno je u 2024. godini 590,63 noćenja.

5.2. Specifični pokazatelji održivosti**Stopa popunjenosti u komercijalnim smještajnim kapacitetima (STP-1)**

Analizom dostupnih podataka iz *eVisitora* o ostvarenim noćenjima i dostupnim ležajevima u 2024. godini, prosječna godišnja stopa popunjenosti iznosi 16,25%, što predstavlja iznimno nisku razinu popunjenosti. Suprotno od metodologije definirane Pravilnikom o pokazateljima održivosti, ako se sagledaju mjesečni podatci samo za aktivne smještajne objekte za analizirani mjesec, tada je stopa popunjenosti penje na 54,26%. Popunjenost također ima značajna mjesečna odstupanja, kako je vidljivo u tablici 5.2.1. (Vrijednost pokazatelja 16,25%).

Tablica 5.2.1. Popunjenost komercijalnih smještajnih objekata po mjesecima 2024. godine

Vrijeme Mjesec	Broj kreveta	Broj noćenja	Popunjenost	Popunjenost - aktivni	Broj dana	Iz uputa
2024/01	84.918	12.414	0,47%	9,46%	31	0,47%
2024/02	85.135	17.847	0,72%	11,35%	29	0,72%
2024/03	85.328	38.720	1,46%	13,20%	31	1,46%
2024/04	85.819	76.742	2,98%	15,08%	30	2,98%
2024/05	87.235	217.343	8,04%	30,01%	31	8,04%
2024/06	89.204	605.939	22,64%	48,63%	30	22,64%
2024/07	91.474	1.637.834	57,76%	79,83%	31	57,76%
2024/08	91.211	1.754.879	62,06%	82,86%	31	62,06%
2024/09	89.572	580.510	21,60%	46,34%	30	21,60%
2024/10	89.037	139.890	5,07%	21,25%	31	5,07%
2024/11	88.608	37.906	1,43%	11,09%	30	1,43%
2024/12	87.437	23.959	0,88%	9,16%	31	0,88%
Ukupno	87.048	15.499.542	16,25%	54,26%		

Prosječna dnevna potrošnja turista u eurima (STP-2)

Prema TOMAS istraživanju 2022/23 na području Šibensko-kninske županije prosječna dnevna potrošnja u eurima iznosila je 148,4 eura, što je za 8 eura više od prosjeka Jadranke Hrvatske. **(vrijednost pokazatelja: 148,4 eura)**

Sustav za pravovremenu reakciju na probleme s kvalitetom vode (SUVR-1)

Laboratorij za ispitivanje voda i mora, Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Šibensko-kninske županije provodi monitoring sukladno Zakonu o vodi za ljudsku potrošnju (NN 30/23) te ostalim provedbenim propisima za postupanje u slučaju odstupanja od parametara za provjeru i monitoringu vode za ljudsku potrošnju (<https://www.zzjz-sibenik.hr/laboratorij-za-ispitivanje-voda-i-mora/#>). Temeljem navedenog, kao i činjenice da je uspostavljen monitoring, sustav za postupanje u slučaju odstupanja od parametara za provjeru sukladnosti vode za ljudsku potrošnju **je uspostavljen. (vrijednost pokazatelja: DA)**

Plan gospodarenja otpadom s ciljevima za smanjenje i održivo odlaganje (SGO-4)

Važeći Plan gospodarenja otpadom Šibensko-kninske županije nije javan. S obzirom da se radi o jednom od najvažnijih infrastrukturnih izazova, ovaj pokazatelj se nužno u budućnosti mora pratiti. Nalaz pokazatelja jest da **nije donesen** Plan gospodarenja otpadom. **(vrijednost pokazatelja: NE)**

Razvijen sustav za zaštitu prirodne i kulturne baštine i lokaliteta (SZB-1)

Nastavno na nacionalnu regulativu i javne izvore podataka, kao i sustave zaštite i upravljanja te strateško-planske dokumente Šibensko-kninske županije, zaključuje se kako je sustav upravljanja za zaštitu prirodne i kulturne baštine uspostavljen u destinaciji. **(vrijednost pokazatelja: DA)**

Uspostavljene politike i/ili sustav za poticanje smanjena ovisnosti o fosilnim gorivima, poboljšanja energetske učinkovitosti i unapređenja korištenja tehnologija obnovljive energije (SUPK-1)

Na osnovi nacionalne regulative, rezultata provedbe projekata mjera energetske učinkovitosti i implementacije OIE u nadležnosti JL(R)S, Šibensko-kninska županija je uspostavila sustav za poticanje smanjenja ovisnosti o fosilnim gorivima, temeljem dokumenta: *Akcijskog plana energetske učinkovitosti Šibensko-kninske županije za razdoblje 2022. – 2024. godine*, <https://www.sibensko-kninska-zupanija.hr/stranica/energetska-ucinkovitost-ibensko-kninske-zupanije/65>. **(vrijednost pokazatelja: DA)**

Razina onečišćenosti zraka u destinaciji (SUPK-2)

Na području Šibensko-kninske županije mjerenja na mjernejoj postaji provodi nastavni zavod za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije (NZZJZ SDŽ)²¹ koji, po završetku kalendarske godine, rezultate provedenih mjerenja objavljuje u Godišnjem izvješće o ispitivanju kvalitete zraka na području Šibensko-kninske županije za period od jedne kalendarske godine. U ŠKŽ postoji 7 mjernih postaja za kvalitetu zraka. Zrak je u okolišu mjernih postaja: „Vukovac“ , „Knezova Bribirskih“, „Zapadna magistrala“, „Centar grada“, „Iznad Luke“ „Naselje iznad TLM-a“ i „Drniš“ u razdoblju 01.01.-31.12.2024. s obzirom na izmjerene parametre (UTT i sadržaj metala u UTT) I. kategorije kvalitete, odnosno neznatno onečišćen. **(vrijednost pokazatelja: I kategorija)**

Tablica 5.2.2. Kategorizacija kvalitete zraka s mjernih postaja na području Šibensko – kninske županije za 2024. god.

MJERNA POSTAJA	MJERNA JEDINICA	Vukovac (2.1)	Knezova Bribirskih (2.2)	Zapadna magistrala (2.3)	Centar grada (2.4)	Iznad Luke (2.5)	Iznad TLM-a (2.6)	Drniš (3.1)
C _{sr} (UTT) < *GV I kategorija	mg/(m ² d)	166 > 350 I kategorija	74 < 350 I kategorija	82 < 350 I kategorija	68 < 350 I kategorija	122 < 350 I kategorija	67 < 350 I kategorija	46 < 350 I kategorija
C _{sr} (Pb) < *GV I kategorija	µg/(m ² d)	1,653 < 100 I kategorija	3,015 < 100 I kategorija	2,852 < 100 I kategorija	5,738 < 100 I kategorija	3,217 < 100 I kategorija	3,707 < 100 I kategorija	2,527 < 100 I kategorija
C _{sr} (Cd) < *GV I kategorija	µg/(m ² d)	0,037 < 2 I kategorija	0,042 < 2 I kategorija	0,037 < 2 I kategorija	0,056 < 2 I kategorija	0,061 < 2 I kategorija	0,230 < 2 I kategorija	0,038 < 2 I kategorija
C _{sr} (As) < *GV I kategorija	µg/(m ² d)	0,208 < 4 I kategorija	0,165 < 4 I kategorija	0,167 < 4 I kategorija	0,144 < 4 I kategorija	0,155 < 4 I kategorija	0,132 < 4 I kategorija	0,102 < 4 I kategorija
C _{sr} (Ni) < *GV I kategorija	µg/(m ² d)	3,460 > 15 I kategorija	2,717 < 15 I kategorija	1,942 < 15 I kategorija	1,864 < 15 I kategorija	1,942 < 15 I kategorija	1,594 < 15 I kategorija	1,443 < 15 I kategorija
C _{sr} (Hg) < *GV I kategorija	µg/(m ² d)	0,053 < 1 I kategorija	0,054 < 1 I kategorija	0,049 < 1 I kategorija	0,059 < 1 I kategorija	0,050 < 1 I kategorija	0,046 < 1 I kategorija	0,045 < 1 I kategorija
C _{sr} (Tl) < *GV I kategorija	µg/(m ² d)	0,031 < 2 I kategorija	0,023 < 2 I kategorija	0,023 < 2 I kategorija	0,017 < 2 I kategorija	0,012 < 2 I kategorija	0,020 < 2 I kategorija	0,016 < 2 I kategorija

C_{sr} – srednja izmjerena godišnja koncentracija

* GV –granična vrijednost (Uredba o razinama onečišćujućih tvari u zraku Prilog 1. Tablica E. (NN 77/20)

Izvor: Nastavni zavod za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije, Izvještaj 2024/009-1

²¹ Izvor: <https://iszz.azo.hr/iskz/datoteka?id=167362>

Javno dostupan plan odgovora na krizne i izvanredne situacije koji razmatra sektor turizma (SUOD-1)

Plan djelovanja Šibensko-kninske županije u području prirodnih nepogoda za 2024. predstavlja centralni dokument odgovora na krize i izvanredne situacije. Navedeni dokument u obzir uzima sve ekonomske sektore, pa tako i turizam, koji je na području županije uz industriju najvažniji u smislu gospodarske i društvene stabilnosti. Dokument je javno dostupan. **(vrijednost pokazatelja: DA)**

Udio otpadnih voda destinacije tretiranih do najmanje sekundarne razine prije ispuštanja (SGOV-4)

Udio otpadnih voda destinacije tretiranih do najmanje sekundarne razine prije ispuštanja iznosi **34,95%**.

Prema posljednje dostupnim podacima iz baze Registar onečišćavanja okoliša (ROO (MZOZT) u 2023. godini su iz sustava javne odvodnje otpadne vode pročišćene prethodnim, drugim i trećim stupnjem pročišćavanja (Tablica 5.2.1.).

Tablica 5.2.1. Pročišćavanje otpadnih voda iz sustava javne odvodnje u Šibensko-kninskoj županiji, 2023.

Stupanj pročišćavanja	Količine ispuštene otpadne vode (m ³)
Prethodni stupanj	2.776.805,00
Drugi (II) stupanj	1.028.783,00
Treći (III) stupanj	500.346,00
UKUPNO	4.305.934,00

Izvor: Registar onečišćavanja okoliša, MZOZT

Razvijen sustav za zaštitu prirodne i kulturne baštine (SZB – 1)

- Na razini destinacije postoji javno dostupna strategija/plan/ smjernice za očuvanje, zaštitu i promicanje prirodne i kulturne baštine - **DA**²²
- Na razini destinacije je razvijen i implementiran sustav pokazatelja za praćenje učinkovitosti implementiranih mjera - **NE**
- Razvijen i implementiran sustav pokazatelja za praćenje i implementiranje mjera – **NE**.

²² Institucionalizirano upravljanje prirodnim područjima obavlja se u sustavu zaštite prirodnih područja, što se ne može reći za kulturnu baštinu, osim ako su u pitanju poznatiji kulturno-povijesni lokaliteti.

6. SWOT analiza

Temeljem analize stanja i kretanja na turističkom tržištu, razgovora s dionicima te provedenih radionica s nositeljima turističkog razvoja, u nastavku se sažimaju snage i slabosti Šibensko-kninske županije te prilike i prijetnje koje proizlaze iz eksternog okruženja.

SNAGE	SLABOSTI
PROSTOR I INFRASTRUKTURA	PROSTOR I INFRASTRUKTURA
<ul style="list-style-type: none"> • Nacionalni parkovi (NP Krka i NP Kornati) • Krajobrazna raznolikost <ul style="list-style-type: none"> ○ Tri parka prirode, mreža Natura 2000 ○ Jadransko more i obala ○ Bogatstvo otoka i otočića ○ Rijeke i jezera ○ Krški masivi ○ Kultivirani krajobraz ○ Najviši vrh Hrvatske ○ Najniži naseljeni otok • Bogatstvo i raznovrsnost biljnog i životinjskog svijeta • Blaga mediteranska klima • Visoka insolacija • Bogata materijalna i nematerijalna kulturno-povijesna baština • UNESCO baština • Dobar geoprometni položaj <ul style="list-style-type: none"> ○ Dvije zračne luke u blizini ○ Dalmatina ○ Dobra cestovna mreža (državne ceste) • Nepostojanje velikih industrijskih zagađivača • Brojnost i rastuća kvaliteta usluga u lukama nautičkog turizma • Dobra pokrivenost telekomunikacijskom infrastrukturom 	<ul style="list-style-type: none"> • Neadekvatna komunalna infrastruktura <ul style="list-style-type: none"> ○ Javni prijevoz – slaba povezanost unutar Županije ○ Zbrinjavanje krutog otpada/ divlja odlagališta otpada ○ Fekalna i oborinska odvodnja u dijelu Županije ○ Povezanost sa zračnim lukama ○ Nedovoljna protočnost prometa u priobalnim destinacijama ○ Nedostatak parkirališnog prostora u priobalnim destinacijama • Visoka izgrađenost obalnog pojasa i snažan pritisak turističke aktivnosti na prostorne i društvene kapacitete • Devastacija prostora uslijed nedostatka urbanizma i urbanih standarda u brojnim priobalnim destinacijama • Značajan broj tržišno, još nedovoljno, valoriziranih turističkih resursa/atracija <ul style="list-style-type: none"> ○ Nekadašnji industrijski kompleksi ○ Nekadašnje vojarne ○ Zapušteni hotelski kapaciteti ○ Napuštene kamene kuće / zaseoci ○ Biciklističke staze • Visoka raspoloživost prostora za daljnju izgradnju smještajnih kapaciteta u već visoko opterećenom obalnom pojasu predviđena prostornim planovima • Nedovoljno razvijeni mehanizmi zaštite okoliša u NP Kornati <ul style="list-style-type: none"> ○ Ispuštanje otpadnih voda/fekalija s plovila ○ Nedovoljno kontrolirano sidrenje ○ Nezadovoljavajuća infrastruktura u kornatskim marinama • Nedovoljna implementacija planova upravljanja posjetiteljima u NP Krka i NP Kornati

DRUŠTVENO OKRUŽENJE I GOSPODARSTVO	DRUŠTVENO OKRUŽENJE I GOSPODARSTVO
<ul style="list-style-type: none"> • Visoka razina ambicije, sposobnost i vizija nositelja izvršne vlasti i osoba odgovornih za destinacijsko upravljanje • 'Učenje na greškama' u turističkom razvoju susjednih (dalmatinskih) županija u cilju njihovog izbjegavanja • Visoka sposobnost u privlačenju EU novca za različite razvojne projekte povezane s turizmom • Velik i rastući broj obnovljenih kulturnih atrakcija • Jake institucije koje upravljaju prirodnim i kulturnim nasljedom • Tradicija bavljenja turizmom u dijelu Županije • Tradicija poljoprivredne proizvodnje i ribarstva • Očuvana kultura života i rada • Tradicija industrijske proizvodnje • Dinamika investiranja u različite turističke projekte na području malog i srednjeg poduzetništva • Rastući broj kvalitetnih, s turizmom povezanih, projekata u zaleđu Županije 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedovoljno dobra provedba i 'repovi' procesa pretvorbe i privatizacije u određenom broju turističkih poduzeća • Zaostajanje za dinamikom turističkog razvoja susjednih (dalmatinskih) županija • Nefunkcioniranje cjelokupnog područja Županije kao jedinstvene, uravnotežene i dobro upravljane turističke destinacije • Značajan gubitak stanovništva velikog dijela Županije tijekom / nakon Domovinskog rata • Nastavak nepovoljnih demografskih kretanja • Iseljavanje iz povijesnih jezgri naselja • Nepovoljna dobna i obrazovna struktura stanovništva (osobito u zaleđu) • Neravnomjernost dosadašnjega društveno-ekonomskog razvoja <ul style="list-style-type: none"> ○ Značajne razlike u stupnju gospodarske razvijenosti između otoka, priobalja i zaleđa ○ Velike razlike u gustoći naseljenosti ○ Velike razlike u razvijenosti i/ili dostupnosti bazične komunalne infrastrukture
TURISTIČKA RAZVIJENOST	TURISTIČKA RAZVIJENOST
<ul style="list-style-type: none"> • Međunarodno prepoznatljive turističke atrakcije • Kvaliteta određenog broja smještajnih objekata <ul style="list-style-type: none"> ○ nekoliko kvalitetnih, tržišno etabliranih, hotelskih objekata visoke kategorije ○ velik broj kvalitetnih obiteljski vođenih objekata apartmanskog tipa i kampova • Brojnost, lokacija i sve bolja kvaliteta usluge u lukama nautičkog turizma • Rastući broj, za tržište spremnih, turističkih proizvoda namijenjenih jednodnevnoj potražnji (izletnici i turisti u tranzitu) • Rastuća ponuda međunarodno relevantnih događanja (kultura života i rada) • Rastući broj objekata hrane i pića s autentičnom gastroponudom / enoponudom • Dobra vrijednost za novac 	<ul style="list-style-type: none"> • Koncentracija turističkih aktivnosti u uskom obalnom pojasu • Izrazito nizak udio noćenja ostvarenih na područjima izvan jadranskoga priobalnog pojasa • Sezonalnost / relativno niska iskorištenost smještajnih kapaciteta u danima • Manjak smještajnih kapaciteta visoke kategorije • Nedostatak 'jakih igrača' u turističkom sektoru • Nepovoljna struktura smještajnih kapaciteta – dominacija privatnog smještaja • Nedostatak profesionalno vođenih kapaciteta • Neujednačena kvaliteta obiteljskog smještaja • Nedovoljan broj smještajnih objekata u zaleđu • Nedostatak trgovačkih i zabavnih sadržaja • Nedovoljna orijentacija na tržište specijalnih interesa • Rigidno definiran razvoj poželjne turističke ponude u nacionalnim parkovima i drugim ekološki osjetljivim područjima

- Nerazvijen turistički lanac vrijednosti (i po dubini i po širini)
 - objekti hrane i pića
 - turističke agencije – DMK
 - usluge u sferi adrenalinskih aktivnosti
- Nedostatak financijskih poticaja za male i srednje turističke poduzetnike
- Turistički neaktivna smještajna ponuda
- Nedefiniran sustav financiranja ‘start-up’ turističkih poduzetnika

UPRAVLJANJE TURIZMOM I LJUDSKI RESURSI

- Afirmativan odnos javnog sektora prema razvoju turizma
- Uspješan rad nekih od nevladinih udruga/organizacija civilnog društva
- Prepoznatljiv imidž pojedinih destinacija
- Gostoljubivost stanovništva
- Održana tradicija i iskustvo stanovništva u poljoprivrednoj proizvodnji (vinarstvo, ribarstvo, marikultura, maslinarstvo, voćarstvo, ovčarstvo i sl.) – dobar preduvjet za razvoj selektivnih oblika turizma
- Razvijen poduzetnički duh
- Interes malih i srednje velikih lokalnih i/ili regionalnih poduzetnika za ulaganjima u projekte s područja turizma.
- Spremnost pojedinaca i manjih skupina za volonterski angažman

UPRAVLJANJE TURIZMOM I LJUDSKI RESURSI

- Nedovoljna prepoznatljivost jedinstvenosti Županije (brend) na turističkom tržištu
- Nedovoljno razvijena praksa umrežavanja dionika u turizmu
- Nedovoljno razvijen sustav praćenja utjecaja razvoja turizma i učinkovitosti mjera turističke politike
- Nedovoljna uključenost svih razvojnih dionika u profiliranje turističkog razvoja na tzv. ‘community based’ principu
- Nedostatak velikih investicijskih projekata
- Slaba razina suradnje među dionicima razvoja turizma
 - Privatni sektor
 - Javni sektor
 - Nositelji izvršne vlasti
- Nedovoljno umrežavanje turizma s drugim gospodarskim sektorima (poljoprivreda i sl.)
- Neravnomjeran turistički razvoj
 - Otoci
 - Duž obalne crte
 - Na relaciji more – zaleđe
 - Na relaciji selo - grad
- Velike razlike u razina znanja o turizmu
 - Lokalni poduzetnici
 - Djelatnici u kulturnim institucijama
 - Djelatnici u javno-komunalnim poduzećima
- Nedovoljan broj osoba osposobljenih za destinacijski menadžment
- Nedostatak kvalificirane radne snage za potrebe turizma
- Nedostatak kvalificiranih osoba za nova turistička zanimanja (animacija, zabava, događanja i sl.)
- Nedostatak obrazovanih turističkih menadžera
- Nedostatak kvalificiranih osoba iz područja turističkog marketinga i promocije
- Nedostatak programa cjeloživotnog obrazovanja s područja turizma

PRILIKE	PRIJETNJE
GLOBALNA KRETANJA I OKRUŽENJE	GLOBALNA KRETANJA I OKRUŽENJE
<ul style="list-style-type: none"> • Globalni rast turizma • Rast prepoznatljivosti i atraktivnosti Hrvatske na turističkom tržištu • Visoka segmentacija tržišta • Rast interesa za zelenim i očuvanim prostorima • Dostupnost različitih EU fondova za financiranje projekata u sferi: <ul style="list-style-type: none"> ○ zaštite prirodne, resursno-atraksijske osnove, ○ zaštite i valorizacije kulturno-povijesnog (materijalnog i nematerijalnog) nasljeđa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavak političke nesigurnosti na globalnoj sceni • Nastavak inflacije i usporedna gospodarska kretanja (ekonomske krize na glavnim emitivnim tržištima zapadne i srednje Europe) • Trajna degradacija prostora i vizualnog identiteta turistički najpotentnijeg dijela Županije <ul style="list-style-type: none"> ○ Zbog nastavljanja postojeće prakse (dopuštanja) različitih nedovoljno promišljenih intervencija u prostor ○ zbog prekomjerne apartmanizacije ○ zbog nepoštivanja granice pomorskog dobra ○ zbog uništavanja zelenila na uštrb izgradnje komercijalnih sadržaja turističke ponude ○ zbog nedostatka komunalnog reda i standarda gradnje • Mogući poremećaji ekosustava uslijed manjkave komunalne infrastrukture • Klimatske promjene i njihove moguće posljedice (velike vrućine, podizanje razine mora).
TURISTIČKI RAZVOJ	TURISTIČKI RAZVOJ
<ul style="list-style-type: none"> • Gradnja imidža destinacije koja ima hrabrosti kvalitetno mijenjati ustaljene prakse u turizmu • Raznolik i atraktivan prostor za razvoj velikog broja različitih turističkih proizvoda za visoko segmentirano tržište • Mogućnost korištenja napuštenih industrijskih i vojnih objekata i prostora • Poticanje turizma u zaleđu • Promjena odnosa prema očuvanju prostora (Prostorni planovi) 	<ul style="list-style-type: none"> • Rast konkurencije, posebno među morskim odmorišnim destinacijama • Niska prepoznatljivost Šibensko-kninske županije • Percepcija Dalmacije kao dominantno destinacije 'sunca i mora' • Pad interesa za destinacijama 'sunca i mora' radi klimatskih promjena • Porezni sustav koji favorizira nekretninske investicije na uštrb investicija koje uključuju rad i veću dodanu vrijednost
UPRAVLJANJE TURIZMOM	UPRAVLJANJE TURIZMOM
<ul style="list-style-type: none"> • Korištenje financiranja iz EU fondova • Korištenje kvalitetnih nacionalnih financijskih poticaja za turizam • Mogućnosti razvoja tehnologije u marketingu destinacije • Postojanje razvojnih dokumenata i dokumenata za upravljanje prirodnim i kulturnim resursima 	<ul style="list-style-type: none"> • Daljnji pritisci na destinacije uslijed kontinuiranog rasta turističke potražnje (<i>overtourism</i>) s trajnim posljedicama na destinacijski imidž (ekološki degradirana rivijera za goste niskih platežnih mogućnosti) • Sporost/nedosljednost u prostornom planiranju

-
• Jače povezivanje turističke industrije s lokalnim proizvođačima ekopoljoprivrednih proizvoda• Stvaranje zadruga za proizvodnju i plasman ekološki uzgojenih poljoprivrednih proizvoda• Motivacija dijela lokalnog stanovništva i poduzetnika za razvoj projekata i investicija usmjerenih na kvalitetni dugoročni razvoj turizma	• Preklapanje nadležnosti između lokalne, regionalne i nacionalne razine odlučivanja• Nemogućnost dogovora o turističkim razvojnim prioritetima• Nedovoljno dobra rješenja u preobrazbi nekadašnjih industrijskih kompleksa i/ili vojnih zona• Konflikt javnog i privatnog interesa u zaštiti javnog dobra• Usporeni razvoj komunalne i/ili prometne infrastrukture, osobito u središnjem, brdsko-planinskom dijelu Županije• Dominacija težnje ostvarenja kratkoročnih interesa u odnosu na širi dugoročni interes kod dijela investitora i stanovništva
-

7. STRATEŠKI OKVIR

7.1. Načela i vizija razvoja turizma

Načela razvoja turizma

Dugoročna ekološka, ekonomska i društvena razvojna održivost podrazumijevaju gospodarski rast i razvoj koji 'zadovoljava potrebe sadašnjih stanovnika na način i u mjeri koji ne ugrožava budućnost budućih generacija', ali i koji 'u okviru prihvatnog kapaciteta okolišnog i društvenog sustava unapređuje kvalitetu života lokalnih žitelja'. Kako bi to bilo moguće, poželjni turistički razvoj cijeloga projektnog područja nameće potrebu kontinuiranog usuglašavanja / usklađivanja interesa svih dionika turističkog razvoja oko ključnih razvojnih pitanja.

U skladu s prethodnim odrednicama, načela na kojima valja temeljiti budući razvoj turizma na području Šibensko-kninske županije uključuju sljedeće:

Slika 7.1.1. Načela turističkog razvoja

OKOLIŠNA ODRŽIVOST	EKONOMSKA ODRŽIVOST	DRUŠTVENA ODRŽIVOST
<ul style="list-style-type: none"> •Odgovornost •Uravnoteženost •Lokalna prepoznatljivost 	<ul style="list-style-type: none"> •Diversifikacija doživljaja •Usklađenost s tržištem •Personaliziranost pristupa 	<ul style="list-style-type: none"> •Partnerstvo •Služenje javnom interesu •Koordinacija

Izvor: Institut za turizam, Zagreb

Okolišna održivost: ovo načelo odnosi se na pažnju koju treba posvetiti očuvanju kvalitete prostora, bioraznolikosti, gospodarenju otpadom, energetskej opskrbi i infrastrukturi. Ovdje se misli na odgovornost, koja podrazumijeva racionalno korištenje prostora, poštivanje infrastrukturnih ograničenja te primjenu energetskej učinkovitih i ekološko prihvatljivih rješenja. Nadalje, važno je da turistički razvoj bude uravnotežen, odnosno, da se kontrolira dinamika njegova razvoja i održi ravnoteža između turističkih i drugih aktivnosti. Konačno, očuvanje duha mjesta i kulturnog identiteta u oblikovanju prostora i kreiranju ponude preduvjet je za kreiranje lokalne prepoznatljivosti, ali i očuvanja kvalitete života lokalnog stanovništva.

Ekonomska održivost: riječ je o diversifikaciji doživljaja kroz proširenje ponude izvan modela 'sunce i more' i usmjeravanje na tržišne niše koje traže veću dodanu vrijednost. Proizvodi se tržišno usklađuju kroz autentičnu i profesionalno interpretiranu ponudu koja prati trendove i potrebe postmaterijalistički i ekološki orijentiranih turista, aktivnih i s interesom za otkrivanje. Personalizirani pristup turistima koji postaju aktivni sudionici s jasnim očekivanjima jedno je od osnovnih načela ekonomske održivosti.

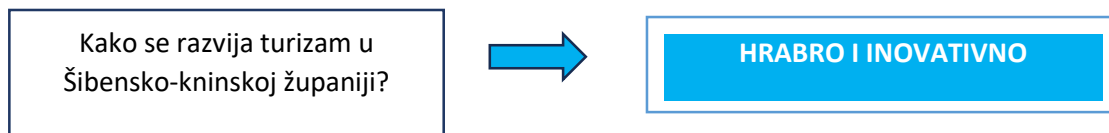
Društvena održivost: društvena održivost podrazumijeva očuvanje lokalnog načina života unatoč pritiscima globalizacije i investicija koje mogu dovesti do degradacije prostora i gubitka autentičnosti. Temelji se na načelu partnerstva i suradnje javnog sektora, privatnih poduzetnika, civilnog društva i drugih institucija kao i jačanja povjerenja i sudjelovanja građana u planiranju turističke budućnosti. Riječ je o služenju javnom interesu koje zahtjeva transparentno donošenje

odluka kako bi se koristi od turizma ravnomjerno rasporedile među dionicima. Konačno, društvene održivost podrazumijeva i koordinaciju i usklađivanje razvojnih prioriteta kako bi se dinamika razvoja uskladila s potrebama lokalne zajednice.

Vizija razvoja turizma

Vizija daje odgovor na pitanje kakva destinacija želimo biti, kako se razvijati i kako vidimo Šibensko-kninsku županiju u budućem razvoju. Ona je rezultat sagledavanja trenutnih obilježja kao i aspiracija prema budućnosti. Istovremeno uzima u obzir ograničenja i prilike koje proizlaze iz aktualnih i očekivanih kretanja na tržištu.

Sagledavajući aktualna kretanja i prognoze na globalnoj sceni kao i jedinstvene atribute Šibensko-kninske županije (činjenica da je županija s najviše zaštićenog prostora, dva nacionalna parka i tri parka prirode), ali i s već djelomično narušenim prostornim i društvenim obilježjima, u ovome prijelomnom trenutku turističkog razvoja, Županija bira 'mjeru'.

Županija je posvećena održivom razvoju. Očuvanje prirodne i kulturne baštine prioritet je razvoja. Turizam je 'katalizator', s jedne strane omogućuje stvaranje prihoda nužnog za očuvanje i održavanje baštine, a s druge strane, zadržava se u okvirima koji istu tu baštinu ne ugrožavaju. U županiji se rast turizma kontrolira, turistička aktivnost je disperzirana u prostoru i vremenu, ne narušava se prostor ni kvaliteta života lokalnog stanovništva. Turizam nije jedina gospodarska aktivnost na kojoj se bazira razvoj Županije. U sve manje i velike razvojne projekte ugrađuju se prakse koje vode računa da ne ugroze okolišnu i društvenu ravnotežu. Prate se i uvažavaju indikatori koji upućuju na mogućnost stvaranja neravnoteže u održivosti.

Kako se razvija turizam u Šibensko-kninskoj županiji?

HRABRO	Sprečava se neželjeni razvoj	Današnja dinamika ubrzane apartmanizacije se značajno usporava i ograničava različitim instrumentima prostorno planske politike. Za nove turističke projekte/zone umjesto zauzimanja novih prostora preferira se rehabilitacija prostora nekadašnjih industrijskih i vojnih zona (<i>brownfield</i> investicije). Konačno, Županija se aktivno odnosi prema prostorima koji su u određenoj mjeri devastirani te naglasak stavlja na stvaranje zajedničkih javnih prostora, uređivanja i uljepšavanja, pokušavaju se ispraviti 'učinjene greške'.
	Turizmom se kvalitetno upravlja / Nepopustljivost prema potrebama masovnog turizma	Danas, kad se destinacije suočavaju s velikim interesom investitora, Šibensko-kninska županija hrabro se 'hvata u koštac' s ovim vremenom i okreće se kontroliranom razvoju. U obalnim/otočkim klasterima turizam se 'ograničava', a u klasterima zelenoga, planinskog zaleđa se potiče, uz poštivanje kulturnog nasljeđa i okoliša, primjena odgovornih praksi.

	Nastavak duge tradicije, kreacije i stvaralaštva	Šibensko-kninska županija je županija 'velikih' ljudi koji su ostavili velike tragove u povijesti i za budućnost. Prostor je to stvaratelja iz različitih područja ljudskog djelovanja – sporta, kulture, znanosti, arhitekture, glazbe, umjetnosti. Ovdje su 'pečate u prostoru' ostavili i ostavljaju - Juraj Dalmatinac, Faust Vrančić, Ivan Meštrović, Ivan Vitić, Arsen Dedić, Dražen Petrović, Vice Vukov, Mišo Kovač, Nikola Bašić, Ivo Brešan i brojni drugi.
INOVATIVNO	Rehabilitacija prostora / kulturnih dobara	Zaštićeni prostori i kulturno-povijesne cjeline, pažljivo se obnavljaju i održavaju s posebnom pažnjom na čuvanje ambijentalnosti (korištenje materijala, sadržaji u prostoru, dizajn). U potrebi spajanja novog i starog stavlja se naglasak na inovativnost i stručnost.
	Razvoj temeljen na znanju i izvrsnosti	Razvoj se temelji na kreativnosti, izvrsnosti i znanju. Naglasak se stavlja na edukaciju, primjenu novih znanja i novih tehnologija. Prate se svjetski trendovi, primjeri dobre prakse i, kroz uvažavanje specifičnosti, primjenjuju se u razvojne projekte. Potiču se kreativni potencijali, ponajprije vlastitog stanovništva, podržavaju se inovativne ideje i osnažuje se povezivanje.

Osmišljavanje aktivnosti u ovoj strategiji treba podupirati ostvarenje navedenih vrijednosti i svi dionici turističkog razvoja trebaju djelovati u smjeru ostvarenja vizije Šibensko-kninske županije kao turističke destinacije. Imajući u vidu navedene odrednice vizija glasi:

Šibensko-kninska županija svoju 'turističku priču' gradi kroz prizmu očuvanja vrijednosti prostora, svih prirodnih i kulturnih vrijednosti koje se u njemu nalaze. To postiže kroz hrabar i inovativan pristup upravljanju usmjeren na sagledavanje cjelovitosti prostora, ulaganje u ljudske resurse, njegovanje izvrsnosti i kvalitete u svim segmentima turističke ponude.

U 2030. godini, razumijevajući potrebe budućih generacija, stanovnika i posjetitelja, Šibensko-kninska županija je prepoznata kao destinacija koja razvija turizam s mjerom.

7.2. Ciljevi razvoja turizma

U skladu s analizom stanja, pokazateljima održivosti i SWOT analizom prepoznati su sljedeći ciljevi turističkog razvoja Šibensko-kninske županije:

- Povećanje ulaganja u javno-komunalnu infrastrukturu
- Povećanje turističke potrošnje i prihoda od turizma
- Unapređenje tržišne komunikacije

- Unapređenje upravljanja turističkim razvojem

Strateški cilj 1: Povećanje ulaganja u javno-komunalnu infrastrukturu

Dosadašnje odvijanje turističkog prometa na području Šibensko-kninske županije, osobito u zadnjih desetak godina, karakteriziralo je stalno, ponekad i nedovoljno kontrolirano, povećavanje broja turističkih dolazaka/noćenja u ljetnim mjesecima, ali i sve veću koncentraciju turista na jadransko priobalje i u dijelu prostora NP Krka i Kornati. Izrazita sezonska i prostorna koncentracija turističkog prometa, u uvjetima stalnog rasta broja dolazaka/noćenja stvara sve veći pritisak ne samo na najvrjednije prirodne i/ili kulturne atrakcije, već i na vitalne sustave komunalne infrastrukture i njihovu održivost.

Nadalje, iako je održivi razvoj već desetljećima jedna od ključnih odrednica nacionalnih, regionalnih i/ili lokalnih strateških dokumenata, većina turističkih odredišta u priobalju Županije još uvijek nema adekvatno riješenu ni javno-komunalnu, niti prometnu infrastrukturu ponajviše uslijed (pre)brzog rasta smještajne ponude apartmanskog tipa. Takvo stanje stvari, osim brojnih štetnih utjecaja na okoliš, negativno utječe na kvalitetu boravka stacionarnih turista u većini priobalnih destinacija, a time i na njihovu percepciju destinacije (u kontekstu možebitnoga ponovnog dolaska).

U skladu s prethodnim konstatacijama, poštivanje svih postulata okolišne održivosti mora predstavljati ključnu plansku okosnicu budućeg razvoja turizma na području cijele Županije, a osobito u turistički najatraktivnijim naseljima/lokalitetima. Pritom osobito pažnju treba posvetiti problematici:

- unapređenja dostupnosti, smanjivanju gužvi i povećanju sigurnosti u prometu osobito kroz
 - povećanje propusnosti/rješavanja uskih grla u gotovo svim naseljima u priobalju
 - povećavanje raspoloživosti dostupnoga parkirališnog prostora (privatnog i javnog) u svim turističkim destinacijama u priobalnim naseljima
 - osiguravanje dovoljnog broja 'legalnih' parkirališnih mjesta uz glavne turističke atrakcije, uključujući i neke od plaža
- usklađivanja dinamike rasta sadržaja turističke ponude, osobito smještajnih kapaciteta u obiteljskom vlasništvu, s nosivim kapacitetom komunalne infrastrukture u gotovo svim priobalnim naseljima
- boljeg zbrinjavanja komunalnog otpada, osobito tijekom ljetnih mjeseci (odlaganje i odvoženje), uključujući i uklanjanje postojećih 'divljih' deponija (uz kažnjavanje prekršitelja)
- javni prijevoz unutar destinacija i povezanost sa zračnim lukama.

Strateški cilj 2: Povećanje turističke potrošnje i prihoda od turizma

Osim unapređivanja uvjeta za (održivi) razvoj turizma, naglasak valja više staviti na postupno i održivo povećavanje prosječne potrošnje po danu turističkog boravka, kao i godišnjih prihoda od turizma. U tom smislu, potrebno se više orijentirati na povećanje ponude proizvoda i/ili doživljaja veće dodane vrijednosti, privlačenje većeg broja gostiju iz razvijenijih

zemalja EU i svijeta u predsezoni i posezoni, uz zadržavanje postojećeg broja turističkih dolazaka/noćenja u ljetnim mjesecima. Osim podizanja raznovrsnosti i/ili kvalitete turističkog doživljaja i produljenja sezone, povećanje turističkih prihoda odnosi se uvelike i na uključivanje što većeg broja lokalnih mikro, malih i srednjih poduzetnika i njihovih proizvoda/usluga u turistički lanac vrijednosti. Uključivanje što većeg broja lokalnih poduzetnika osigurat će, s jedne strane, tržišnu diferencijaciju zasnovanu na lokalnom i autentičnom te, s druge strane, ravnomjerniju i pravedniju distribuciju ekonomskih koristi turističkog privređivanja. U svrhu povećavanja prihoda od turizma posebnu pažnju treba posvetiti:

- proširivanju palete za tržište spremnih turističkih proizvoda, s naglaskom na proizvode više dodane vrijednosti, pri čemu posebno valja voditi računa o njihovoj ravnomjernijoj prostornoj distribuciji
- unapređenju kvalitativne razine postojeće smještajne ponude kroz:
 - izgradnju desetak (brendiranih) hotela visoke kategorije, ponajviše na lokacijama nekadašnjih industrijskih postrojenja i/ili vojarni (3 - 4 na području Šibenika), odnosno devastiranih i/ili neupotrebljivih kapaciteta turističke namjene (3 - 4 na području Primoštena, Murtera, Vodica, Pirovca)
 - izgradnju desetak tematiziranih, obiteljski vođenih, *boutique* hotela i/ili B&B pansiona, s naglaskom na staru gradsku jezgru grada Šibenika, na prostor na kontaktnom području s NP Krka, kao i na prostor u brdsko-planinskom dijelu Županije
 - uspostavu nekoliko difuznih hotela, a koji bi, uz kvalitetniji tržišni nastup, pokušali i kvalitativno ujednačiti apartmansku ponudu u većini naselja duž priobalnog pojasa
 - podizanje kvalitete, a osobito oblikovnih standarda (novih) obiteljskih pansiona
 - razvoj nekoliko manjih ekokampova u središnjem brdsko-planinskom dijelu općine te na prostoru u neposrednoj blizini NP Krka;
- daljnje unapređivanje postojeće gastronomske ponude, s posebnim naglaskom na tematsku diversifikaciju i lokalnu gastronomsku tradiciju
- povećanju udjela lokalnih proizvoda/usluga u turističkoj ponudi, s naglaskom na prodaju na kućnom pragu
- uspostavi različitih privatno-privatnih i javno-privatnih partnerstva u cilju produblivanja i/ili proširivanja turističkog lanca vrijednosti na cijelom projektnom području, ali i izgradnje složenih turističkih proizvoda
- opremanju (glavnih) turističkih atrakcija prikladnim objektima turističke ponude (hrana i piće, trgovine/suveniri, ponuda specifičnih usluga – adrenalinski/zabavni sadržaji, najam rekvizita/opreme, vodiči/instruktori i sl.)
- unapređenju i integraciji sustava turističkog informiranja, uključujući različite online aplikacije i rješenja kojima je moguće jednostavno pristupiti i preko mobilnih telefona, kako bi se povećala aktivnost turista tijekom boravka u destinaciji i time induciralo dodatno zadovoljstvo.

Strateški cilj 3: Unapređenje postojećeg sustava tržišne komunikacije

U uvjetima sve većeg rivaliteta između sve većeg broja turističkih destinacija na globalnoj razini, danas se primjena suvremenih IKT rješenja u tržišnoj komunikaciji smatra jednim od ključnih preduvjeta turističke konkurentnosti neke destinacije. Turisti su, zahvaljujući mogućnostima koje pruža IKT, danas u mogućnosti dobiti više informacija kako u planiranju/pripremi turističkih putovanja, tako i u samoj destinaciji u cilju što kvalitetnijeg provođenja odmora. Drugim riječima, korištenje suvremenih IKT rješenja/aplikacija omogućava turistima veću kvalitetu i brzinu odlučivanja pri odabiru, kako mjesta provođenja odmora, tako i izboru vrste smještaja/ugostiteljskog objekta, ali i optimalnog načina korištenja svakog pojedinog dana boravka u destinaciji. Takvo stanje stvari dodatno je intenzivirala i COVID-19 pandemija.

Iako je COVID-19 pandemija uvelike stavljena pod kontrolu, gotovo sve turističke destinacije svijeta, paralelno s naporima u minimiziranju rizika od neizvjesne epidemiološke situacije, pokušavaju pronaći rješenja kako se prilagoditi novim tržišnim uvjetima. U tim naporima veliku ulogu igrat će inovativna, kreativna, pravovremena, iskrena i transparentna komunikacija s tržištem.

Nažalost, u slučaju značajnog broja turističkih dionika na području Šibensko-kninske županije, a što se posebno odnosi na razmjerno velik broj iznajmljivača apartmana u obiteljskom vlasništvu, stupanj primjene i razina razumijevanja važnosti digitalizacije često su u bitnom nesrazmjeru s očekivanjima kako tržišnih posrednika, tako i turista kao krajnjih korisnika usluge.

U želji da se postojeći sustav tržišne komunikacije bitno unaprijedi, potrebno je posebnu pažnju posvetiti:

- personalizaciji korisničkih iskustava korištenjem novih načina tržišne komunikacije
- agilnijem tržišnom nastupu, uvažavajući/razumijevajući želje, zahtjeve, potrebe i/ili strahove potencijalnih turista u postpandemijskom razdoblju
- efikasnom sustavu centraliziranog prikupljanja i diseminacije poduzetničkom sektoru vitalnih podataka/informacija iz različitih online izvora; riječ je ponajviše o saznanjima o novim navikama, potrebama, strahovima i/ili očekivanjima potencijalnih turista u postpandemijskom razdoblju
- definiranju, ali i 'finom podešavanju' prikladne strategije tržišne komunikacije, a što, između ostalog, uključuje i
 - kontinuirano unapređenje postojećih internetskih portala Šibensko-kninske županije i svih njenih JLS
 - unapređenje postojećih internetskih portala najvećeg broja privatnih poduzetnika, osobito iznajmljivača apartmana u obiteljskom vlasništvu
 - pojačanu promociju kroz društvene mreže
 - optimiranje promocijskih aktivnosti / maksimiranje učinaka promotivnih aktivnosti u uvjetima ograničenoga promotivnog budžeta na razini pojedinačnih poduzetnika
 - povezivanje sa specijaliziranim facilitatorima (posrednicima) u prodaji izabranih turističkih proizvoda u predsezoni i posezoni

- osposobljavanju (tehničkom i stručnom) za sustavnu i proaktivnu upotrebu suvremene informatičke tehnologije, aplikacija i alata u svakodnevnom poslovanju, osobito u umrežavanju s drugim ponuđačima turističkih usluga na razini destinacije.

Strateški cilj 4: Unapređenje dosadašnjeg načina upravljanja turističkim razvojem

Dugoročna razvojna održivost turističkog razvoja na području Šibensko-kninske županije uvelike će ovisiti i o kvaliteti destinacijskog menadžmenta, odnosno o sposobnosti nositelja izvršne vlasti, voditelja županijske i lokalnih TZ kao i svih pravnih i/ili fizičkih osoba, direktno i/ili indirektno povezanih s turističkim privređivanjem da, na destinacijskoj razini, odgovorno, efikasno i transparentno usmjeravaju turistički razvoj u željenom smjeru²³. To podrazumijeva dubinsko poznavanje problematike turističkog razvoja na makrorazini i mikrorazini, ali i problematiku teorije eksternalija kako bi se spriječile moguće negativne posljedice nedovoljno promišljenih odluka, koje bi mogle biti u suprotnosti s konceptom održivog razvoja.

U skladu s prethodnim naznakama, unapređenje dosadašnjeg načina upravljanja turističkim razvojem podrazumijeva:

- stvaranje preduvjeta (infrastrukturnih, fiskalnih i drugih) za prostorno ravnomjerniji turistički razvoj
- stvaranje preduvjeta za produljenje dana poslovanja ugostiteljskih objekata
- propitivanje opravdanosti/smislenosti novih razvojno-investicijskih projekata, osobito u kontekstu njihovog doprinosa diferencijaciji turističkog doživljaja
- komunalno uređenje/održavanje javnih površina u naseljima, uključujući i šetnice
- bolje upravljanje plažama kroz
 - bolje komunalno opremanje plaža i prostora uz plaže
 - implementaciju projekta tematiziranja najposjećenijih plaža te njihovo opremanje prikladnim sadržajima
 - tematizaciju i unapređenje dosadašnje prakse izdavanja plažnih koncesija;
- osiguranje sredstava za (postupnu) izgradnju zaokruženog sustava biciklističkih i planinarskih staza, poučnih staza i šetnica i/ili tematskih ruta, osobito u slabije razvijenom, ruralnom, dijelu Županije, a osobito na području NP Krka
- promoviranje (fiskalno i/ili financijsko poticanje) turističke izgradnje i/ili poslovnih praksi koje smanjuju potrošnju energije i proizvodnju otpada
- ubrzavanje razvoja mikro, malog i srednjeg poduzetništva, a time i (samo)zapošljavanja kroz sustav potpora i/ili stvaranje pretpostavki za projektno financiranje (*equity*, nekretninski i/ili *venture capital* fondovi);

²³ U tom smislu, dakle, destinacijski se menadžment bavi skupom aktivnosti koje na bilo koji način utječu na neku od sastavnica integralnoga turističkog proizvoda destinacije – od istraživanja tržišta, preko tržišnog pozicioniranja, razvoja proizvoda i promocije, do osiguranja primjerene kvalitete, jačanja prepoznatljivosti i/ili praćenja zadovoljstva boravkom i tržišne konkurentnosti.

- definiranje uloge ključnih interesnih skupina (pravnih i/ili fizičkih osoba, strukovnih organizacija, civilnih udruga, građana) u razvojnom procesu te, po potrebi, sustavnu edukaciju svake interesne skupine; kao i
- usklađivanje parcijalnih interesa svih turističkih razvojnih dionika na projektnom području te definiranje ključnih razvojnih prioriteta i njihovih nositelja.

7.3. Strateški prioriteti

Strateški prioriteti izvode se iz postavljenih ciljeva razvoja turizma s namjerom da se osigura dugoročna održivost, viša dodana vrijednost turističke ponude te uravnotežen razvoj turizma u svim dijelovima Šibensko-kninske županije. Kroz usklađeno djelovanje javnog i privatnog sektora, jačanje institucionalne podrške te valorizaciju resursa, turizam postaje još snažniji generator gospodarskog i društvenog napretka županije.

Strateški prioritet 1. Razvoj i modernizacija javne i komunalne infrastrukture u funkciji održivog turizma

S ciljem ublažavanje sezonskih i prostornih pritisaka na infrastrukturu, prirodne i kulturne resurse, nužno je ulagati u proširenje i unapređenje prometne, komunalne i javne infrastrukture, uz poštivanje načela održivog turizma. Riječ je o osiguravanju odgovarajuće dostupnosti, sigurnosti i funkcionalnosti infrastrukture, posebno u turistički najopterećenijim područjima te uskladiti infrastrukturu sukladno potrebama prihvatnog kapaciteta destinacija. Ulaganje u infrastrukturu izravno utječe na kvalitetu boravka turista i život lokalnog stanovništva.

Strateški prioritet 2. Diversifikacija i unapređenje turističke ponude s ciljem povećanja prihoda od turizma

Težište budućeg turističkog razvoja treba usmjeriti prema stvaranju turističkih proizvoda više dodane vrijednosti, produljenju sezone te snažnijem uključivanju poduzetnika u turistički lanac vrijednosti. Povećanjem kvalitete smještajne i gastronomske ponude, razvojem široke palete turističkih proizvoda, koji će privlačiti potražnju tijekom cijele godine moguće je potaknuti veću potrošnju gostiju i ravnomjerniju raspodjelu koristi turizma među svim dionicima i lokalnom zajednicom. Fokus je na razvoju autentičnih, održivih i visokokvalitetnih sadržaja koji odgovaraju suvremenim trendovima i očekivanjima tržišta.

Strateški prioritet 3. Digitalna transformacija i jačanje turističkog brenda

U svrhu jačanja prepoznatljivosti destinacije po njenim atributima jedinstvenosti potrebno je unaprijediti kanale komunikacije, posebno korištenje digitalnih kanala, suvremene analitike i marketing te educirati dionike za aktivno korištenje kanala komunikacije. Riječ je i o integraciji digitalnih rješenja u promociji te jačanje promocije turističkih proizvoda kroz personalizirane pristupe tržištu. Kroz jačanje brenda cilj je stvoriti snažan emocionalni doživljaj kod posjetitelja te potaknuti njihovu lojalnost i pozitivnu promociju destinacije. Naglasak je na tome da se osigura dosljednost poruka o destinaciji i isticanje jedinstvenih obilježja Županije.

Strateški prioritet 4. Uspostava učinkovitog modela upravljanja turističkim razvojem i unapređenje javne turističke infrastrukture

Razvoj integriranog i koordiniranog modela destinacijskog upravljanja temelji se na partnerstvu javnog i privatnog sektora te jasno definiranim razvojnim prioritetima. Da bi to bilo moguće potrebno je razviti mehanizme za praćenje učinaka turizma, kvalitetnu informacijsku podlogu te kanale komunikacije i informiranja svih dionika kako bi donosile odluke temeljene na podacima. Učinkovit model upravljanja, osim što bi omogućio društvenu odgovornost i očuvanje resursa, omogućio bi i podizanje kvalitete javne turističke infrastrukture koja bi pridonosila kvaliteti doživljaja temeljenog na destinacijskom lancu vrijednosti kao i kvaliteti života lokalnog stanovništva. Osim toga, cilj je osigurati implementaciju planiranih aktivnosti, jačanje konkurentnosti i podizanje kvalitete boravka u destinacijama.

Specifični ciljevi povezani s prioritetima

Specifični cilj 1	Razviti i modernizirati javnu i komunalnu infrastrukturu koja će omogućiti bolju prostornu povezanost atrakcija i ravnomjerniji razvoj turizma na prostoru županije.
Specifični cilj 2	Razviti jasno profilirane turističke proizvode temeljem destinacijskog lanca vrijednosti i snažnije ih povezati u destinacijske doživljaje sukladno interesima tržišta.
Specifični cilj 3	Unaprijediti promociju i brendirati destinaciju kroz integrirane marketinške aktivnosti s naglaskom na digitalne alate.
Specifični cilj 4	Unaprijediti upravljanje turističkim razvojem i podići ulaganja u javnu turističku infrastrukturu temeljem informacijske podloge kroz praćenje pokazatelja održivosti.

7.4. Mjere i aktivnosti

U ovom poglavlju nalazi se sažetak mjera i aktivnosti koje proizlaze iz prethodno definiranih strateških prioriteta. One predstavljaju provedbeni okvir za postizanje ciljeva turističkog razvoja

Strateški prioritet 1. Razvoj i modernizacija javne i komunalne infrastrukture u funkciji održivog turizma

- Mjera 1.1. Unapređenje međumjesne prometne povezanosti, uključujući i bolje povezivanje sa zračnim lukama u Zadru i Splitu
- Mjera 1.2. Prikupljanje podataka o ulaganjima u infrastrukturu od strane relevantnih institucija i stvaranje baze/informacijske podloge

Strateški prioritet 2. Diversifikacija i unapređenje turističke ponude s ciljem povećanja prihoda od turizma

- Mjera 2.1. Poticanje unapređenja sustava tematskih cesta/staza/ruta i turističke interpretacije
- Mjera 2.2. Upravljanje kvalitetom obiteljskog smještaja kroz proizvodno profiliranje
- Mjera 2.3. Razvoj turističkih proizvoda koji doprinose smanjenju sezonalnosti i prostorne koncentracije turističkih aktivnosti
- Mjera 2.4. Unapređenje ponude ruralnog turizma

Strateški prioritet 3. Digitalna transformacija i jačanje turističkog brenda

- Mjera 3.1. Unapređenje sustava informiranja turista kroz infopunktove i *online* aktivnosti
- Mjera 3.2. Edukacija dionika o brendiranju destinacije

Strateški prioritet 4. Uspostava učinkovitog modela upravljanja turističkim razvojem i unapređenje javne turističke infrastrukture

- Mjera 4.1. Stvaranje baze i unapređenje analitičkih alata za planiranje i praćenje održivosti razvoja turizma
- Mjera 4.2. Podrška razvoju nove turističke infrastrukture i atrakcija
- Mjera 4.3. Unapređenje institucionalnih uvjeta za turističko privređivanje

Prioritet 1.	Razvoj i modernizacija javne i komunalne infrastrukture u funkciji održivog turizma
Mjera	Mjera 1.1. Unapređenje međumjesne prometne povezanosti, uključujući i bolje povezivanje sa zračnim lukama u Zadru i Splitu
Specifični cilj	Razviti i modernizirati javnu i komunalnu infrastrukturu koja će omogućiti bolju prostornu povezanost atrakcija i ravnomjerniji razvoj turizma na prostoru županije.
Opis	<p>Iako cestovna infrastruktura na području Šibensko-kninska županije u najvećem dijelu zadovoljava potrebe lokalnog stanovništva i turista, i dalje postoji izražen nedostatak organizirane međumjesne autobusne povezanosti. Posebno se to odnosi na nedovoljno razvijene i neredovite autobusne linije prema zračnim lukama u Splitu i Zadru. Ovakva situacija predstavlja izazov za turiste koji u županiju dolaze bez vlastitog prijevoza, što može negativno utjecati na njihovo ukupno iskustvo boravka. U cilju unapređenja dostupnosti i mobilnosti na području županije, projekt predviđa uspostavu dodatnih redovitih autobusnih linija, osobito u turističkoj sezoni. Time bi se omogućila učinkovitija međumjesna povezanost unutar županije, kao i bolja prometna integracija sa zračnim lukama u okruženju.</p> <p>Uz postojeće usluge koje pruža javni prijevoznici, projektom se otvara mogućnost uključivanja i manjih privatnih prijevoznika putem koncesijskih modela. Na taj način bi se dodatno ojačala mreža prijevoza, povećala kvaliteta usluga i zadovoljstvo turista.</p>
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • U prvoj bi se fazi trebalo definirati koje međumjesne linije valja uvesti, odnosno na kojim linijama valja pojačati frekvenciju komutiranja tijekom udarnih ljetnih mjeseci • Druga faza se odnosi na definiranje/izbor jednog ili više prikladnih ponuditelja usluga međumjesnog/aerodromskog povezivanja • Treća faza se odnosi na utvrđivanje troškova uvođenja dodatnih linija, utvrđivanje razvojnih prioriteta i izbor najboljih ponuditelja traženih usluga • Četvrta faza se odnosi na osiguravanje potrebnih financijskih sredstava i početak prometovanja.
Nositelji provedbe	Šibensko-kninska županija JLS (gradovi i općine) Ostali dionici: privatni i javni prijevoznici
Izvori financiranja	Sredstva Šibensko-kninska županije Fondovi Europske unije

Prioritet 1.	Razvoj i modernizacija javne i komunalne infrastrukture u funkciji održivog turizma
Mjera	Mjera 1.2. Prikupljanje podataka o ulaganjima u infrastrukturu od strane relevantnih institucija i stvaranje baze/informacijske podloge
Specifični cilj	Razviti i modernizirati javnu i komunalnu infrastrukturu koja će omogućiti bolju prostornu povezanost atrakcija i ravnomjerniji razvoj turizma na prostoru županije.
Opis	Cilj mjere je uspostava jedinstvene baze podataka o infrastrukturnim ulaganjima na području Šibensko-kninske županije kako bi se osigurala bolja koordinacija, planiranje i usmjeravanje budućih ulaganja u javnu i komunalnu infrastrukturu. Kroz sustavno prikupljanje podataka od relevantnih institucija – Hrvatskih cesta, Hrvatskih voda, jedinica lokalne samouprave, Hrvatske elektroprivrede, Županijske uprave za ceste i drugih dionika – stvorit će se sveobuhvatna informacijska podloga. Ovakav alat omogućit će kvalitetnije prostorno povezivanje turističkih atrakcija te doprinijeti ravnomjernijem i održivijem razvoju turizma u županiji.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikacija relevantnih dionika • Definiranje vrste podataka i formata prikupljanja (učestalost, informacije o planiranim investicijama, lokacije, rokovi, status i drugo) • Prikupljanje podataka • Izrada digitalne baze/informacijske podloge (struktura prema područjima, temama i dr.) • Izvještavanje i redovito ažuriranje
Nositelji provedbe	Turistička zajednica Šibensko-kninske županije
Izvori financiranja	Sredstva TZ Šibensko-kninske županije EU fondovi

Prioritet 2.	Diversifikacija i unapređenje turističke ponude s ciljem povećanja prihoda od turizma
Mjera	Mjera 2.1. Poticanje unapređenja sustava tematskih cesta/staza/ruta i turističke interpretacije
Specifični cilj	Razviti jasno profilirane turističke proizvode temeljem destinacijskog lanca vrijednosti i snažnije ih povezati u destinacijske doživljaje sukladno interesima tržišta.
Opis	<p>Projekt obuhvaća održavanje, razvoj i unapređenje postojećih biciklističkih, pješačkih i tematskih staza i ruta (poput vinske rute, rute maslinovog ulja, rute sira i pršuta i sl.) na području Šibensko-kninske županije s ciljem bolje prostorne povezanosti, interpretacije i valorizacije kulturnih, prirodnih i eno-gastronomskih atrakcija. Planirane aktivnosti uključuju proširenje mreže staza (posebno 'kapilarnih' koje povezuju postojeće rute), uređenje odmorišta, vidikovaca i dodatne infrastrukture te jačanje interpretacije prostora kroz informativne table, makete, instalacije i multimedijalne sadržaje.</p> <p>Poseban fokus stavlja se na razvoj tematskih pravila za funkcioniranje ruta, standardizaciju kriterija za uključene dionike, kao i na uspostavu novih kulturnih i poučnih ruta u unutrašnjosti županije. Projekt uključuje i izradu ili modernizaciju interpretacijskih centara koji će služiti kao ishodišne točke za posjetitelje. Kroz koordinirani pristup, usklađene vizualne i komunikacijske standarde te povezivanje svih dionika, projekt doprinosi atraktivnijem i održivijem turističkom razvoju županije.</p>
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza trenutnog stanja pješačkih i biciklističkih staza te tematskih ruta • Definiranje prijedloga novih staza i ruta te analiza mogućnosti njihovog uređenja • Uspostava i razvoj novih tematskih ruta temeljem prethodne analize • Promocija i vidljivost postojećih i novih staza i ruta
Nositelji provedbe	TZ Šibensko-kninske županije Ostali dionici: TZ Gradova i Općina, JLS, Relevantne javne ustanove/institucije
Izvori financiranja	Nacionalni i EU fondovi Sustav TZ-a JLS i Županija (vlastita sredstva)

Prioritet 2.	Diversifikacija i unapređenje turističke ponude s ciljem povećanja prihoda od turizma
Mjera	Mjera 2.2. Upravljanje kvalitetom obiteljskog smještaja kroz proizvodno profiliranje
Specifični cilj	Razviti jasno profilirane turističke proizvode temeljem destinacijskog lanca vrijednosti i snažnije ih povezati u destinacijske doživljaje sukladno interesima tržišta.
Opis	Obiteljski smještaj predstavlja najzastupljeniji i najdinamičniji oblik turističkog smještaja u Šibensko-kninskoj županiji, s posebnim utjecajem na obalni dio, a sve više i na unutrašnjost. Upravljanje njegovom kvalitetom ključno je za održiv i uravnotežen razvoj destinacije. Projektom se predviđa uvođenje sustava profiliranja i certificiranja obiteljskog smještaja prema jasno definiranim standardima. Profili se mogu temeljiti na specifičnim potrebama tržišta (npr. za bicikliste, obitelji, gurmane), okolišnoj odgovornosti ili lokalnoj tradiciji i načinu života. Svaki profil uključuje niz kriterija – od fizičke opremljenosti do razine usluge – čijim se ispunjavanjem omogućuje stjecanje oznake kvalitete. Standardi će biti dostupni svim iznajmljivačima, neovisno o tome žele li certificiranje, čime projekt doprinosi podizanju ukupne razine kvalitete smještajne ponude, osobito u manje razvijenim dijelovima Županije. Popularizacija i edukacija iznajmljivača bit će važan dio provedbe ove mjere.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza postojećeg sustava i prijedlog aktivnosti njegova unapređenja • Unapređenje sustava • Edukacija i koordinacija dionika sustava obiteljskog smještaja • Promocija
Nositelji provedbe	TZ Šibensko-kninske županije Ostali dionici: Šibensko-kninska županija, TZ gradova i Općina, JLS, Udruge i agencije obiteljskog smještaja
Izvori financiranja	Sustav TZ-a (vlastita sredstva) JLS i Županija (vlastita sredstva)

Prioritet 2.	Diversifikacija i unapređenje turističke ponude s ciljem povećanja prihoda od turizma
Mjera	Mjera 2.3. Razvoj turističkih proizvoda koji doprinose smanjenju sezonalnosti i prostorne koncentracije turističkih aktivnosti
Specifični cilj	Razviti jasno profilirane turističke proizvode temeljem destinacijskog lanca vrijednosti i snažnije ih povezati u destinacijske doživljaje sukladno interesima tržišta.
Opis	Zaleđe Šibensko-kninske županije čini slabije naseljen, ali ekološki očuvan ruralni prostor s velikim potencijalom za razvoj održivog turizma. Također, u turistički razvijenim područjima postoji značajan potencijal razvoja turističkih proizvoda koji turiste mogu privući izvan glavne turističke sezone. Glavne pravce razvoja koji bi doprinijeli smanjenju prostorne i vremenske koncentracije turističkih aktivnosti predstavljaju eno gastro, aktivni, kulturni i poslovni turizam. Svaki od ovih oblika turizma ima različit potencijal u različitim dijelovima županije, te je projektne aktivnosti potrebno uskladiti i provoditi u koordinaciji s lokalnim turističkim zajednicama i ostalim turističkim dionicima.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza potencijala i razine razvijenosti turističkih proizvoda koji doprinose smanjenju sezonalnosti i prostorne koncentracije turističkih aktivnosti • Poticanje razvoja privatne i javne infrastrukture za razvoj ovih turističkih proizvoda • Poticanje osmišljavanja i provedbe novih turističkih programa • Promocija postojećih i novih turističkih proizvoda koji doprinose smanjenju sezonalnosti i prostorne koncentracije turističkih aktivnosti kroz organizaciju tematskih manifestacija, oglašavanje i odnose s javnošću
Nositelji provedbe	TZ Šibensko-kninske županije
Izvori financiranja	Sredstva TZ Šibensko-kninske županije Sredstva Šibensko-kninske županije EU fondovi Sredstva privatnih investitora

Prioritet 2.	Diversifikacija i unapređenje turističke ponude s ciljem povećanja prihoda od turizma
Mjera	Mjera 2.4. Unapređenje ponude ruralnog turizma
Specifični cilj	Razviti jasno profilirane turističke proizvode temeljem destinacijskog lanca vrijednosti i snažnije ih povezati u destinacijske doživljaje sukladno interesima tržišta.
Opis	Brdsko-planinsko zaleđe Šibensko-kninske županije čini slabije naseljen, ali ekološki očuvan ruralni prostor s velikim potencijalom za razvoj održivog turizma. Projektom se potiče povezivanje poljoprivredne tradicije (vino, maslinarstvo, med, stočarstvo) s turističkom ponudom, čime se doprinosi gospodarskoj i demografskoj revitalizaciji ovog dijela Županije. Kroz valorizaciju autohtonih kamenih kuća i zaselaka te njihovu prenamjenu u smještajne kapacitete, stvara se temelj za razvoj autentične eko-etno turističke ponude. Aktivnosti uključuju boravak u tradicionalnim kućama, sudjelovanje u poljoprivrednim i gastronomskim radionicama, aktivni odmor u prirodi te različite oblike opuštanja u mirnom, očuvanom okolišu. Ovakav oblik turizma omogućuje očuvanje lokalne baštine, potiče razvoj OPG-ova i doprinosi ravnomjernijem razvoju turizma u Županiji.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza interesa i identifikacija potencijala • Identifikacija postojećih i potencijalnih investitora u području ruralnog turizma te analiza njihovih postojećih i potencijalnih projekata • Komunikacija s identificiranim dionicima s ciljem usklađivanja ponude, potencijalnih aktivnosti Šibensko-kninske županije i TZ Šibensko-kninske županije • Realizacija identificiranih aktivnosti i projekata • Valorizacija rezultata i usklađivanje planova za buduće aktivnosti
Nositelji provedbe	Šibensko-kninska županija TZ Šibensko-kninske županije Gradovi i općine Šibensko-kninske županije Ostali dionici: Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije, Privatni investitori/turistički poduzetnici, Turistički konzultanti
Izvori financiranja	Sredstva Šibensko-kninske županije Sredstva TZ Šibensko-kninske županije EU fondovi Sredstva privatnih investitora

Prioritet 3.	Digitalna transformacija i jačanje turističkog brenda
Mjera	Mjera 3.1. Unapređenje sustava informiranja turista kroz infopunktove i online aktivnosti
Specifični cilj	Unaprijediti promociju i brendirati destinaciju kroz integrirane marketinške aktivnosti s naglaskom na digitalne alate.
Opis	<p>Centri za posjetitelje i infopunktovi ključne su točke prve komunikacije s gostima, čija je osnovna funkcija pružanje dobrodošlice te jasnih, zanimljivih i korisnih informacija o destinaciji. Oni igraju važnu ulogu u predstavljanju prirodnih i kulturnih vrijednosti, poticanju posjetitelja na istraživanje šireg prostora te produbljivanju njihovog doživljaja destinacije. U Šibensko-kninskoj županiji već postoji niz centara koji putem interaktivnih sadržaja interpretiraju lokalnu baštinu, kao i mreža infopunktova unutar turističkih zajednica koji distribuiraju promotivne materijale i informiraju turiste. Cilj je osigurati konzistentnu, ažurnu i sveobuhvatnu komunikaciju prema turistima te povećati kvalitetu njihova boravka kroz bolju informiranost. Ovo mjerom planira se:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizirati prostornu pokrivenost i funkcionalni međuođnos postojećih centara i infopunktova, • optimizirati mrežu s ciljem bolje dostupnosti informacija na cijelom području županije, • uspostaviti usklađen, dvosmjernan i učinkovit sustav razmjene informacija među svim točkama, kako bi svi pružatelji mogli informirati o cjelokupnoj ponudi županije.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza postojeće i definiranje cjelovite mreže sustava informiranja turista (lokacije, informacije) te po potrebi razrada projektne ideje uređenja infopunktova (koncept uređenja, dodatni sadržaji i opremanje) • Razvoj digitalnog sustava destinacijskih/županijskih informacija koji funkcionira po načelu 'svi o svima' • Izrada digitalnog vodiča • Analiza potrebe dodatnih osposobljavanja djelatnika te provedba programa
Nositelji provedbe	TZ Šibensko-kninske županije i Šibensko-kninska županija Ostali dionici: TZ-ovi gradova i općina JLS-ovi (gradovi i općine)
Izvori financiranja	Sredstva turističkih zajednica i proračun JLS-ova EU fondovi

Prioritet 3.	Digitalna transformacija i jačanje turističkog brenda
Mjera	Mjera 3.2. Jačanje i promocija destinacijskog brenda
Specifični cilj	Unaprijediti promociju i brendirati destinaciju kroz integrirane marketinške aktivnosti s naglaskom na digitalne alate.
Opis	Uspješno upravljanje turističkim brendom zahtijeva zajedničko razumijevanje i dosljednu primjenu koncepta brenda među svim dionicima u destinaciji. Ovom mjerom želi se osigurati koordinirane aktivnosti ključnih aktera na brendiranju destinacije. Mjera ima za cilj i osnažiti dionike u njihovoj ulozi promotora destinacije, povećati prepoznatljivost Šibensko-kninske županije kao brendirane turističke cjeline i osigurati koherentan i suvremen pristup razvoju turističke promocije.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza postojećih marketinških aktivnosti te izrada strateškog i operativnog marketinškog plana turizma Šibensko-kninske županije • Valorizacija i po potrebi prilagodba brend arhitekture, vizualnog identiteta i marketinških poruka • Provedba marketinških kampanja • Nastupi na sajmovima i prezentacijama • Organizacija studijskih putovanja • Koordinacija marketinških kampanja različitih dionika javnog i privatnog sektora • Koordinacija i edukacija dionika s ciljem jačanja učinaka marketinških aktivnosti
Nositelji provedbe	TZ Šibensko-kninske županije
Izvori financiranja	Sredstava TZ Šibensko-kninske županije Nacionalni izvori: MINTS, HTZ EU fondovi

Prioritet 4.	Uspostava učinkovitog modela upravljanja turističkim razvojem i unapređenje javne turističke infrastrukture
Mjera	Mjera 4.1. Stvaranje baze i unapređenje analitičkih alata za planiranje i praćenje održivosti razvoja turizma
Specifični cilj	Unaprijediti upravljanje turističkim razvojem i podići ulaganja u javnu turističku infrastrukturu temeljem informacijske podloge kroz praćenje pokazatelja održivosti.
Opis	Ova mjera usmjerena je na razvoj suvremenog, podatkovno utemeljenog modela upravljanja turizmom, koji omogućuje kvalitetno planiranje, usmjeravanje i praćenje turističkog razvoja u Šibensko-kninskoj županiji. Kroz uspostavu centralizirane baze podataka i integraciju relevantnih analitičkih alata, omogućit će se sustavno praćenje ključnih pokazatelja održivosti (obaveznih i specifičnih sukladno Zakonu o turizmu – NN 156/2023 i pripadajućim pravilnicima), kao i planiranje ulaganja u javnu turističku infrastrukturu utemeljeno na stvarnim potrebama i razvojnim prioritetima. Mjera ima za cilj osigurati pravovremene i pouzdane informacije za donositelje odluka na svim razinama – od županije i jedinica lokalne samouprave do turističkih zajednica – te tako unaprijediti koordinaciju i učinkovitost u upravljanju destinacijom.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada baze podataka • Definiranje i uvođenje skupa pokazatelja za praćenje održivosti turizma • Definiranje i provedba skupa primarnih istraživanja • Izrada baze podataka • Definiranje skupa i izrada periodičnih izvještaja za potrebe planiranja • Edukacija lokalnih dionika za korištenje sustava
Nositelji provedbe	TZ Šibensko-kninske županije Ostali dionici: Šibensko-kninska županija, JLS i turističke zajednice na području Šibensko-kninske županije
Izvori financiranja	Sredstva TZ Šibensko-kninske županije i Šibensko-kninske županije Nacionalna sredstva: MINTS EU fondovi

Prioritet 4.	Uspostava učinkovitog modela upravljanja turističkim razvojem i unapređenje javne turističke infrastrukture
Mjera	Mjera 4.2. Podrška razvoju nove turističke infrastrukture i atrakcija
Specifični cilj	Unaprijediti upravljanje turističkim razvojem i podići ulaganja u javnu turističku infrastrukturu temeljem informacijske podloge kroz praćenje pokazatelja održivosti.
Opis	Mjera se odnosi na pružanje stručne i operativne podrške razvoju javne turističke infrastrukture i atrakcija koje doprinose održivom, ravnomjernom i sadržajno bogatijem razvoju turizma u Šibensko-kninskoj županiji. Turistička zajednica Županije preuzima ulogu koordinatora i partnera jedinicama lokalne samouprave, ustanovama i drugim dionicima u razvoju, planiranju i provedbi infrastrukturnih projekata koji su u funkciji destinacijskog upravljanja i kvalitete boravka gostiju. Mjera obuhvaća poticanje ulaganja u nove atrakcije i opremanje prostora sadržajima koji odgovaraju suvremenim potrebama turista, uz uvažavanje načela održivosti, prostorne ravnoteže i identiteta destinacije.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Savjetodavna podrška lokalnim zajednicama u pripremi projekata javne turističke infrastrukture • Sudjelovanje u razvoju i unapređenju atrakcija poput tematskih staza, vidikovaca, interpretacijskih punktova, odmorišta, sanitarnih čvorova i dr. • Poticanje razvoja sadržaja na manje razvijenim područjima Županije, osobito u unutrašnjosti • Promocija standardizacije i kvalitete u oblikovanju infrastrukture (vizualni identitet, pristupačnost, interpretacija) • Identifikacija i postavljanje prioriteta za važne infrastrukturne zahvate u destinaciji
Nositelji provedbe	Turistička zajednica Šibensko-kninske županije, Šibensko-kninska županija
Izvori financiranja	Sredstva TZ Šibensko-kninske županije Sredstva Šibensko-kninske županije

Prioritet 4.	Uspostava učinkovitog modela upravljanja turističkim razvojem i unapređenje javne turističke infrastrukture
Mjera	Mjera 4.3. Unapređenje institucionalnih uvjeta za turističko privređivanje
Specifični cilj	Unaprijediti upravljanje turističkim razvojem i podići ulaganja u javnu turističku infrastrukturu temeljem informacijske podloge kroz praćenje pokazatelja održivosti.
Opis	U cilju smanjenja sezonalnosti turizma i poticanja cjelogodišnjeg poslovanja, posebice mikro, malih i srednjih poduzetnika u sektorima ugostiteljstva, specijaliziranih turističkih usluga i posredovanja, ovom se mjerom predlaže uvođenje proaktivne fiskalne i/ili financijske politike. Kroz prilagođene instrumente, poput smanjenja komunalne naknade, spomeničke rente, cijena korištenja javnog prostora, sufinanciranja dijela troškova i potpora za zapošljavanje u razdobljima izvan glavne sezone, želi se stvoriti povoljnije uvjete za cjelogodišnje poslovanje. Mjera također ima za cilj privući investitore i poduzetnike u razvoj nedovoljno prisutnih, ali za produženje poslovanja (sezone) važnih sadržaja – poput boutique hotela, tematskih i adrenalinskih parkova, B&B objekata ili lokalnih gastronomskih objekata. Riječ je o jačanju turističkog lanca vrijednosti u cijeloj Šibensko-kninskoj županiji.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Definirati vrste turističkih usluga i poslovnih aktivnosti koje će biti obuhvaćene fiskalnim i/ili financijskim poticajima, s naglaskom na one koje doprinose produljenju sezone • Utvrditi najprikladnije modele poticanja, uključujući moguće porezne olakšice, subvencije, poticaje za troškove rada i druge fiskalne instrumente • Odrediti okvirnu visinu potpora na godišnjoj razini • Uspostavi sustava praćenja i evaluacije učinaka mjere (monitoring), s ciljem utvrđivanja učinkovitosti potpora i njihove prilagodbe tijekom vremena • Razradi modela poticaja na temelju prikupljenih podataka i povratnih informacija, s fokusom na dugoročnu održivost i mjerljiv razvojni učinak
Nositelji provedbe	Šibensko-kninska županija Gradovi i općine ŠKŽ Ostali dionici: Gospodarska komora ŠKŽ, TZ Šibensko-kninske županije, TZ gradova/općina ŠKŽ, turistički poduzetnici, turistički konzultanti
Izvori financiranja	Sredstva Šibensko-kninske županije Sredstva gradova i općina ŠKŽ EU fondovi

8. SMJERNICE I PREPORUKE

8.1. Smjernice i preporuke za dionike

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Uloga jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Šibensko-kninskoj županiji ključna je za osiguravanje boljih životnih uvjeta za lokalno stanovništvo. Županija, uz Gradove i Općine, u okviru svojih nadležnosti i aktivnosti, među ostalim, brine o prostornom i urbanističkom planiranju, komunalnom gospodarstvu, lokalnom prometu, stanovanju te zaštiti i unapređenju okoliša, zaštiti kulturnih dobra i drugim aspektima važnim za razvojne politike, odnosno, cjelokupni razvoj Županije.

Kako bi turistički sektor rastao na održivim temeljima, ključno je da Šibensko-kninska županija provodi projekte usmjerene na poboljšanje turističke infrastrukture, zaštitu kulturno-povijesne i prirodne baštine, unapređenje kvalitete javnih prostora te prometne povezanosti unutar županije. Isto tako, važna je snažna suradnja s partnerima iz javnog i privatnog sektora u provedbi aktivnosti predviđenih planom.

Turističke zajednice

Prema Zakonu o turizmu (NN 156/2023), turističke zajednice imaju temeljnu ulogu u upravljanju destinacijom i promociji županije kao turističkog odredišta. Njihov zadatak je koordinacija svih aktivnosti vezanih uz razvoj turizma u suradnji s lokalnom i regionalnom samoupravom, kao i povezivanje svih relevantnih dionika – od privatnih poduzetnika do udruga i institucija. Turistička zajednica Šibensko-kninske županije ima posebno važnu ulogu u brendiranju županije, provođenju promotivnih aktivnosti, razvoju turističkih proizvoda te organizaciji edukacija za sve sudionike turističkog sektora. Njezin je zadatak i osiguravanje stalnog protoka informacija, jačanje suradnje među dionicima te praćenje održivosti kroz definirane pokazatelje i redovita godišnja izvješća.

Turistička zajednica ne bavi se infrastrukturnim projektima ali ima ulogu u poticanju i usmjeravanju aktivnosti prema podizanju kvalitete javne turističke infrastrukture. Kroz istraživanja i projekte koje provodi može informirati javnost, educirati dionike i ukazivati na projekte i aktivnosti koje je važno provoditi s ciljem kontinuiranog podizanja kvalitete turističke ponude, podizanja prepoznatljivosti Županije kao turističke destinacije i ostvarenja vizije turističkog razvoja.

Uloga dionika

Za uspješnu provedbu Plana upravljanja destinacijom nužna je aktivna uključenost svih dionika:

- privatnog sektora i turističkih poduzetnika,
- javnog sektora,
- civilnog društva te kulturnih, sportskih i obrazovnih institucija,
- lokalnog stanovništva.

Privatni sektor u Šibensko-kninskoj županiji nosi odgovornost za stvaranje inovativne, konkurentne i održive ponude. Kulturne ustanove interpretiraju baštinu, sportske udruge potiču aktivni turizam, a obrazovne institucije pridonose razvoju kadrova i uključivanju mladih u turističke projekte. Lokalno stanovništvo svojom autentičnošću, gostoljubivošću i znanjem o tradiciji ima nezamjenjivu ulogu u stvaranju jedinstvenog doživljaja za posjetitelje – što je osobito važno u kontekstu regije bogate kulturno-povijesnim naslijeđem i prirodnim ljepotama.

Plan upravljanja destinacijom Šibensko-kninske županije, nakon javnog savjetovanja, treba biti usvojen na razini Županijske skupštine. Time postaje službeni dokument čiju provedbu treba sustavno pratiti, redovno evaluirati i u slučaju potreba mijenjati i nadopunjavati.

Uspješna realizacija zahtijeva široku uključenost svih relevantnih aktera – od javnih tijela i turističkih zajednica, preko poduzetnika, do lokalne zajednice i posjetitelja. Za učinkovitu provedbu ključna je jasna raspodjela odgovornosti, transparentnost u upravljanju i kvalitetna komunikacija i informiranost širokog kruga dionika i javnosti. Vizija plana mora biti poznata svima, kako bi svaki dionik znao svoju ulogu i doprinos razvoju. Održivost je temelj razvoja turizma – ekološka, društvena i gospodarska. Svaka mjera mora čuvati resurse, pridonositi kvaliteti života i dugoročnoj konkurentnosti destinacije. Zbog toga je kontinuirano ulaganje u edukaciju zaposlenika i usavršavanje svih dionika važan preduvjet za ostvarenje tog cilja.

Šibensko-kninska županija prepoznata je na turističkom tržištu, ali još uvijek predstoji stvaranje jakog i prepoznatljivog brenda kako bi je gosti mogli prepoznavati po njenim glavnim jedinstvenim obilježjima po kojima se razlikuje od drugih. Stvaranje brenda je proces i njegovo stvaranje moraju biti uključeni svi dionici. Tome mogu pridonijeti nove digitalne tehnologije koje pružaju različite dodatne alate i mogućnosti za promociju i komunikaciju. Korištenjem digitalnih platformi moguće je bolje upravljati informacijama i poboljšati iskustvo posjetitelja.

Na kraju, plan se donosi na razdoblje od četiri godine, s godišnjim izvještajima o provedbi i mogućnošću revizije. Završni izvještaj na kraju razdoblja predstavlja temelj za izradu sljedećeg četverogodišnjeg plana. Takav pristup omogućava dugoročan, održiv i inkluzivan razvoj turizma u Šibensko-kninskoj županiji – na korist stanovnika, posjetitelja i svih uključenih u turistički sustav.

8.2. Smjernice za praćenje pokazatelja održivosti

Sustavno praćenje održivosti turističkog razvoja temeljni je preduvjet za učinkovito upravljanje destinacijom. U skladu s Pravilnikom o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma (NN 112/2024), u Planu su definirani obvezni i specifični pokazatelji održivosti koji omogućuju kontinuiranu procjenu učinaka turizma u društvenom, ekonomskom i okolišnom kontekstu.

Dok praćenje specifičnih pokazatelja ovisi o destinacijama i njenim specifičnim obilježjima, praćenje obaveznih pokazatelja ima svoju dinamiku.

Pokazatelji koji se prate jednom godišnje:	P.1 Broj noćenja na 100 stanovnika u vrhu sezone P.5 Broj turističkih ambulanti P.11 Broj dolazaka turista u vršnom mjesecu P.12 Prosječna duljina boravka P.13 Broj zaposlenih u turizmu (smještaj i ugostiteljstvo) P.14 Poslovni prihodi u turizmu P.15 Broj smještajnih objekata i kapaciteta P.16 Udio kreveta visoke kategorije P.17 Indeks sezonalnosti (7–8 i 6–9)
Pokazatelji koji se prate svake dvije godine:	P.4 Udio pristupačnih atrakcija P.6 Omjer potrošnje vode turista i stanovnika P.7 Omjer otpada turista i stanovnika P.10 Sustav prilagodbe klimatskim promjenama
Pokazatelji koji se prate svake četiri godine:	P.2 Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom P.3 Zadovoljstvo boravkom u destinaciji P.8 Udio zaštićenih područja P.9 Omjer potrošnje električne energije turista i stanovnika

9. PROJEKTI

Metodološki je odabran pristup da se u ovom Planu upravljanja navedu samo oni projekti koji su predloženi od strane Šibensko-kninske županije, ustanova i organizacija koje su osnovane na županijskoj ili državnoj razini ili onih jedinica lokalne samouprave za koje se ne izrađuju planovi upravljanja destinacijom. Pored projekata u ovom dokumentu, u županiji će se provoditi i drugi projekti koji će doprinijeti razvoju turizma, a koji su u ingerenciji lokalne samouprave i kao takvi će bit obrađeni u planovima upravljanja turizmom koji se donose za razinu jedinica lokalne samouprave te time nisu dvostruko obrađivani i na razini ovog Plana upravljanja.

Riječ je o Planovima upravljanja koji se donose u sljedećim jedinicama lokalnih samouprava:

- Grad Šibenik
- Grad Knin
- Grad Skradin
- Grad Vodice
- Općina Murter-Kornati
- Općina Pirovac
- Općina Primošten
- Općina Rogoznica
- Općina Tisno
- Općina Tribunj
- Općine Bilice
- Betina
- Brodarica – Krapanj
- Grebaštica
- Jezera
- Zlarin

U Planu upravljanja destinacijom Šibensko-kninska županija definirani projekti podijeljeni su u dvije skupine:

- Projekti koji obuhvaćaju aktivnosti koje se odnose na razvoj i unapređenje turističkih proizvoda, unapređenje komunikacije prema tržišta i koordinacije među dionicima kao i aktivnosti kojima se unapređuje upravljanje turističkom destinacijom; projekti su povezani sa zadacima koji su u domeni turističkih zajednica i provode se u okviru dostupnih lokalnih i nacionalnih izvora. Također, riječ je o projektima koji pridonose provedi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti. To su:
 1. Projekt održivog razvoja nautičkog turizma (*jahting*) u akvatoriju Šibensko - kninske županije
 2. Izrada strateškog i operativnog marketinškog plana turizma Šibensko-kninske županije
 3. Analiza potencijala, očuvanja i korištenja voda Šibensko-kninske županije u kontekstu stvaranja prepoznatljivosti destinacije bogate vodnim resursima
 4. Hostel u Bogatićima Prominskim, Općina Promina

5. Šetnica Nečven-Mratovo_Nečven, Općina Promina

- Projekti od posebnog značaja za razvoj destinacije koji se odnose na infrastrukturne projekte. Oni uključuju obnovu, uređenje i izgradnju javne turističke infrastrukture. Financijski su zahtjevniji i njihovom realizacijom se ostvaruju dugoročni preduvjeti za razvoj održivog turizma. To su sljedeći projekti:
 1. Karavanskim putem kroz srednjovjekovnu prošlost Krke: revitalizacija riječnog prijelaza između utvrda Trošenj i Nečven
 2. Izrada projektne dokumentacije, rekonstrukcija i izgradnja ugostiteljsko-trgovačkog punkta Krka Village
 3. Izrada projektne dokumentacije i izgradnja receptivnog paviljona eko kampusa Krka u Puljanima
 4. Izrada projektne dokumentacije alternativnog načina prijevoza posjetitelja na relaciji ulaz Lozovac – Skradinski Buk – izlaz Lozovac (pokretne trake/uspinjača/vučnica)
 5. Razvoj cikloturizma na području Općine Kistanje – noćna staza
 6. Turistička valorizacija tvrđave sv. Nikola u kanalu sv. Ante
 7. Revitalizacija utvrde Gradina
 8. Rekonstrukcija i promjena namjene postojeće zgrade javne namjene u zgradu turističko-ugostiteljske namjene (hostel) Brištani, Brištani kod škole 4, Grad Drniš
 9. Rekonstrukcija zgrade bivšeg Đačkog doma u Gradu Drnišu u Hostel i caffe bar
 10. Kuća ojkavice na Miljevcima
 11. Kuća drniškog pršuta – interpretacijski i edukativni centar gastronomske i kulturne baštine
 12. Uređenje i opremanje Muzeja rudarstva u Siveriću
 13. Uređenje biciklističko-pješačke staze kroz Petrovo polje – „Putovima malog Meštra“

9.1. Projekti koji pridonose provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti

Naziv projekta	Projekt održivog razvoja nautičkog turizma (jahting) u akvatoriju Šibensko - kninske županije*
Kratki opis predmeta projekta	<p>Riječ je o izradi metodološkog okvira za procjenu i praćenje održivosti nautičkog turizma u Šibensko-kninskoj županiji (ŠKŽ), s naglaskom na jahting turizam kao njegov najintenzivniji i najbrže rastući segment, uključujući i procjenu percepcije dosegnute razine održivog kapaciteta nautičkog (jahting).²⁴</p> <p>Predviđa se realizacija u dvije faze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prva faza: detaljna analiza stanja razvijenosti nautičkog (jahting) turizma u Šibensko-kninskoj županiji (ŠKŽ) i u pojedinim njenim klasterima (geografski i problemski definiranim) te procjena utjecaja (pozitivnih i negativnih) nautičkog turizma na sigurnost plovidbe, okoliš (s naglaskom na očuvanje morskog ekosustava), društvenu prihvatljivost za lokalno stanovništvo i druge segmente turističke potražnje, kvalitetu turističkog doživljaja za nautičare te na gospodarstvo ŠKŽ. Kako bi se unaprijedila informacijska podloga, uz analizu sekundarnih podataka, planiraju se provesti primarna istraživanja. • Druga faza: temeljem analize stanja ova faza uključuje prepoznavanje ključnih problema, procjenu dosegnute razine održivog kapaciteta nautičkog (jahting) turizma s raznih aspekata pojavnosti te rješenja. Predložit će se model održivog rasta i razvoja nautičkog (jahting) turizma u ŠKŽ te definirati model praćenja održivosti nautičkog (jahting) turizma u ŠKŽ.
Kratki opis svrhe projekta	<p>Svrha projekta je omogućiti znanstveno utemeljeno i operativno dugoročno planiranje održivog razvoja nautičkog (jahting) turizma u ŠKŽ, uzimajući u obzir ekonomsku, okolišnu i društvenu dimenziju održivosti koja uključuje i sigurnosnu. Projekt odgovara na konkretne izazove pritiska na prirodne resurse, infrastrukturu i društvenu koheziju te na sve veće konflikte među korisnicima mora. Dugoročna svrha projekta je omogućiti ravnotežu između ekonomskog razvoja i očuvanja prostora, kako bi nautički turizam ostao održiv, kvalitetan i siguran, bez narušavanja temeljnih resursa na kojima počiva.</p>
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	<p>Projekt izravno doprinosi ostvarenju pokazatelja održivosti kroz (i) definiranje relevantnih pokazatelja za okolišnu održivost (kvaliteta morske vode, stanje morskog dna, otpad, prihvata otpadnih voda, udaljenost od osjetljivih područja i drugi) te društvenu održivost (percepcija turista i lokalnog stanovništva, konflikti korisnika i drugi), (ii) izgradnju sustava praćenja, temeljenog na postojećim i novopredloženim izvorima podataka (monitoring, ankete, GIS alati) i (iii) podizanje svijesti i edukaciju korisnika, putem prijedloga za komunikacijske kampanje i digitalne alate (aplikacije, web). Time projekt omogućuje trajno praćenje stanja i upravljanje utjecajima</p>

²⁴ Projekt se temelji na strateškim smjernicama definiranim u nacionalnim dokumentima, uključujući Strategiju razvoja održivog turizma do 2030. godine i Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine, te odgovara na potrebe definirane u Akcijskom planu nautičkog turizma iz 2014. godine.

	nautičkog turizma na okoliš i društvo, čime se stvara alat za operativnu provedbu principa održivosti.
Nositelj provedbe projekta	Šibensko kninska županija / JU Priroda
Lokacija provedbe projekta (grad/općina)	Šibensko-kninska županija
Planirani početak provedbe projekta	1.1.2026.
Planirani završetak provedbe projekta	1.1.2029.
Ključne točke ostvarenja projekta	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza domaće i inozemne literature i prakse vezane uz održivo upravljanje u nautičkom (jahting) turizmu te definiranje pokazatelja održivosti specifičnih za jahting turizam u kontekstu okolišnih (s naglaskom na more, ali uključujući i prostorne pokazatelje), društvenih (uključujući i sigurnosni aspekt) i ekonomskih dimenzija. • Određivanje klastera, pregled postojeće informacijske osnovice za ŠKŽ i klastere te identifikacija nedostataka i potreba za dodatnim podacima/istraživanjima, uz izradu metodološkog okvira za prikupljanje podataka, izračun pokazatelja održivosti i procjenu održivog prihvatnog kapaciteta, s prijedlogom kvantitativnih i kvalitativnih metoda (npr. GIS analiza, ankete, modeliranje). • Prikupljanje podataka iz sekundarnih izvora i provođenje primarnih istraživanja, izračun pokazatelja održivosti. • Prepoznavanje ključnih problema u postojećem stanju nautičkog turizma (jahting) ŠKŽ i njihovo rangiranje prema važnosti uz procjenu percepcije dosegnute razine održivog kapaciteta nautičkog (jahting) turizma u ŠKŽ. • Prijedlog modela održivog rasta i razvoja nautičkog (jahting) turizma u ŠKŽ uz izradu smjernica za uključivanje rezultata u lokalne i regionalne politike, uključujući prostorne planove i razvojne strategije. • Prijedlog modela kontinuiranog praćenja održivosti nautičkog (jahting) turizma u ŠKŽ.
Planirani rokovi postignuća ključnih točaka ostvarenja projekta	Prva faza: završena analiza stanja i prepoznati ključni problemi nautičkog (jahting) turizma. Druga faza: prijedlog modela praćenja održivosti nautičkog (jahting) turizma.
Ukupno procijenjena vrijednost projekta	300.000,00 eura
Iznos vlastitog financiranja	70.000,00 eura
Ostali mogući izvori financiranja	Sredstva državnog proračuna i EU sredstva
Imovinsko-pravni odnosi	Riješeni
Osnova za raspolaganje nekretninama	N/A
Status izrade potrebne studijske dokumentacije	N/A

Status izvedbe
potrebne projektne dokumentacije N/A

*Napomena: projekt najvećeg prioriteta u ovoj grupi projekata.

Naziv projekta	Izrada strateškog i operativnog marketinškog plana turizma Šibensko-kninske županije
Kratki opis predmeta projekta	Kako bi se Šibensko-kninska županija nastavila i ojačala svoje pozicioniranje na turističkom tržištu i izgradila prepoznatljiv brend u skladu sa svojom raznolikom i autentičnom ponudom, projekt se odnosi na izradu operativnog marketinškog plana turizma. Plan bi se trebao nadovezati se na postojeći strateški okvir za razvoj turizma u Županiji, koji već definira viziju, ciljeve, prioritetne proizvode, prostornu organizaciju i temeljni koncept brendiranja destinacije. Cilj projekta je detaljno razraditi konkretne i provedive marketinške aktivnosti, s jasnim fokusom na pozicioniranje destinacije, jačanje snage brenda, integraciju dionika te jačanje tržišne prisutnosti Županije na emitivnim tržištima. Plan bi sadržajno obuhvatiti četiri glavne komponente: analitičku podlogu, strateški i komunikacijski okvir – definiranje identitetskih vrijednosti, analiza i razrada destinacijskog brenda i postojeće brend arhitekture, operativni marketinški plan – konkretne aktivnosti promocije za ciljane tržišta, digitalne i klasične kampanje, podrška razvoju turističkih proizvoda, program tržišnih istraživanja i alate za praćenje učinkovitosti. Također bilo bi važno definirati mehanizme koordinacije i implementacije – osigurati ulogu Turističke zajednice Šibensko-kninske županije kao koordinatora promocijskih aktivnosti te uspostava modela suradnje i komunikacije sa svim relevantnim dionicima koji sudjeluju u jačanju brenda destinacije.
Kratki opis svrhe projekta	Svrha ovog projekta je osigurati usmjereno, usklađeno i profesionalno upravljanje komunikacijom destinacije, jačati njenu vidljivost i atraktivnost na domaćem i inozemnom tržištu te pridonijeti održivom i ravnomjernom razvoju turizma u cijeloj Županiji.
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	Ovaj projekt doprinosi svim društvenim pokazateljima održivosti, posebno zadovoljstvu turista boravkom u destinaciji.
Nositelj provedbe projekta	Turistička zajednica Šibensko-kninske županije
Lokacija provedbe projekta (grad/općina)	Šibensko-kninska županija
Planirani početak provedbe projekta	2026.
Planirani završetak provedbe projekta	2027.
Ključne točke ostvarenja projekta	
Planirani rokovi postignuća ključnih točaka ostvarenja projekta	

Ukupno procijenjena vrijednost projekta	60.000,00 eura
Iznos vlastitog financiranja	
Ostali mogući izvori financiranja	Nacionalni izvori: Hrvatska turistička zajednica, MINTS
Imovinsko-pravni odnosi	Nije primjenjivo.
Osnova za raspolaganje nekretninama	Nije primjenjivo.
Status izrade potrebne studijske dokumentacije	Nije primjenjivo.
Status izvedbe potrebne projektne dokumentacije	Nije primjenjivo.

Naziv projekta	Analiza potencijala, očuvanja i korištenja voda Šibensko-kninske županije u kontekstu stvaranja prepoznatljivosti destinacije bogate vodnim resursima
Kratki opis predmeta projekta	Projekt se odnosi na nastavak i širenje projekta „Voda malih divova“. Radi se o uspostavi i daljnjem razvoju mreže javno dostupnih punionica pitke vode (refill stanica) na području Šibensko-kninske županije, uključujući i ugostiteljske objekte, s ciljem daljnje promocije dostupnosti lokalne pitke vode, smanjenja korištenja plastike i poticanja održivog ponašanja posjetitelja i lokalnog stanovništva. Projekt uključuje postavljanje punionica na javnim površinama i u ugostiteljskim objektima, te provedbu komunikacijskih i promotivnih aktivnosti koje pridonose vidljivosti i identitetu projekta. Dio projekta je i izrada jedinstvenih, staklenih boca za vodu, koje se distribuiraju kroz mrežu partnera (restorani, kafići, trgovine, suvenirnice), uz standardiziranu informativnu signalizaciju. Projekt se temelji na valorizaciji prirodnog bogatstva Županije, osobito kvalitetne pitke vode, kao prepoznatljivog dijela njezina identiteta i resursa koji ima vrijednost u turističkom i ekološkom kontekstu.
Kratki opis svrhe projekta	Svrha projekta je podići svijest o vrijednosti pitke vode kao prirodnog i strateškog resursa te istaknuti Šibensko-kninsku županiju kao destinaciju čiste, dostupne i visokokvalitetne vode. Projekt doprinosi održivom razvoju kroz poticanje ekološki odgovornog ponašanja – posebno smanjenjem korištenja jednokratne plastike – i istovremeno jača imidž destinacije kroz jedinstvenu priču temeljenu na lokalnim posebnostima. Projekt također ima edukativnu i promotivnu funkciju, usmjerenu prema lokalnom stanovništvu i turistima, s ciljem informiranja, poticanja svijesti o važnosti očuvanja prirodnih resursa te jačanja povezanosti između identiteta zajednice i kvalitete života. Dugoročno, projekt stvara dodatnu vrijednost u destinacijskom brendiranju te doprinosi stvaranju atraktivnog i održivog turističkog proizvoda.
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	Projekt doprinosi svim društvenim i okolišnim pokazateljima održivosti razvoja turizma.
Nositelj provedbe projekta	Turistička zajednica Šibensko-kninske županije
Lokacija provedbe projekta (grad/općina)	Šibensko-kninska županija
Planirani početak provedbe projekta	2025. - kontinuirano
Planirani završetak provedbe projekta	
Ključne točke ostvarenja projekta	
Planirani rokovi postignuća ključnih točaka ostvarenja projekta	
Ukupno procijenjena vrijednost projekta	150.000,00 (u četiri godine)
Iznos vlastitog financiranja	

Ostali mogući izvori financiranja	Nacionalna sredstva: MINTS, HTZ
Imovinsko-pravni odnosi	Nije primjenjivo.
Osnova za raspolaganje nekretninama	Nije primjenjivo.
Status izrade potrebne studijske dokumentacije	
Status izvedbe potrebne projektne dokumentacije	

Naziv projekta	Hostel u Bogatićima Prominskim
Kratki opis predmeta projekta	Projekt obuhvaća obnovu i prenamjenu postojeće zgrade u Bogatićima Prominskim u moderan hostel s kapacitetom za smještaj posjetitelja, planinara i turista. Uređenje uključuje smještajne jedinice, zajedničke prostorije, sanitarne čvorove i osnovnu kuhinjsku infrastrukturu.
Kratki opis svrhe projekta	Svrha projekta je potaknuti razvoj ruralnog turizma na području Općine Promina, povećati broj posjetitelja i osigurati pristupačan smještaj za sve koji žele istražiti prirodne i kulturne resurse ovog kraja. Time se doprinosi lokalnom gospodarstvu i očuvanju zajednice.
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	Projekt će stvoriti preduvjete za povećanje turističkog prometa i produljenje boravka posjetitelja, što doprinosi gospodarskoj održivosti. Uključivanjem lokalnih dobavljača i promoviranjem lokalnih proizvoda potiče se održiv razvoj i jačanje lokalne ekonomije. Energetski učinkovita rješenja i racionalno korištenje resursa osiguravaju ekološku održivost.
Nositelj provedbe projekta	Općina Promina
Lokacija provedbe projekta (grad/općina)	Bogatić prominski, Šibensko-kninska županija
Planirani početak provedbe projekta	2027.
Planirani završetak provedbe projekta	2027.
Ključne točke ostvarenja projekta	<ul style="list-style-type: none"> • Građevinski radovi na rekonstrukciji ruševne zgrade i izgradnja hostel • Opremanje hostela namještajem i funkcionalnom opremom • Uspostava sustava za upravljanje rezervacijama i promociju hostela • Povezivanje s lokalnim turističkim i ugostiteljskim subjektima radi zajedničke promocije destinacije • Otvaranje hostela i početak rada
Planirani rokovi postignuća ključnih točaka ostvarenja projekta	
Ukupno procijenjena vrijednost projekta	332.000,00 eura
Iznos vlastitog financiranja	
Ostali mogući izvori financiranja	Sredstva općinskog proračuna i EU sredstva
Imovinsko-pravni odnosi	Riješeni.
Osnova za raspolaganje nekretninama	Nekretnina u vlasništvu općine Promina.
Status izrade potrebne studijske dokumentacije	N/A

Status izvedbe potrebne projektne dokumentacije	Izrađena projektna dokumentacija.
Naziv projekta Šetnica Nečven-Mratovo-Nečven	
Kratki opis predmeta projekta	Projekt se odnosi na dovršetak šetnice Nečven – Mratovo – Nečven, koja uključuje uređenje staza, mostića, klupa, rasvjete i informativnih ploča, čime se povezuje prirodna i kulturna baština područja.
Kratki opis svrhe projekta	Svrha projekta je omogućiti siguran i pristupačan prolazak šetnicom za lokalno stanovništvo i posjetitelje, potaknuti rekreaciju i turizam te očuvati kulturno-povijesne i prirodne vrijednosti.
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	Projekt doprinosi održivosti kroz dugoročno očuvanje šetnice i okoliša, uključivanje lokalne zajednice u korištenje i održavanje te poticanje ekoturizma i rekreacije.
Nositelj provedbe projekta	Općina Promina
Lokacija provedbe projekta (grad/općina)	Mratovo, Šibensko-kninska županija
Planirani početak provedbe projekta	2026.
Planirani završetak provedbe projekta	2026.
Ključne točke ostvarenja projekta	<ul style="list-style-type: none"> • Završetak preostalog dijela staza i pristupnih puteva • Postavljanje klupa, rasvjete i informativnih ploča • Uređenje okoliša i finalna inspekcija • Svečano otvorenje i uspostava plana redovnog održavanja
Planirani rokovi postignuća ključnih točaka ostvarenja projekta	
Ukupno procijenjena vrijednost projekta	70.000,00 €
Iznos vlastitog financiranja	
Ostali mogući izvori financiranja	Sredstva općinskog i državnog proračuna.
Imovinsko-pravni odnosi	Rješavanje u tijeku.
Osnova za raspolaganje nekretninama	N/A
Status izrade potrebne studijske dokumentacije	N/A
Status izvedbe potrebne projektne dokumentacije	Izrađena projektna dokumentacija.

9.2. Projekti od posebnog značaja za razvoj destinacije

Naziv projekta	Karavanskim putem kroz srednjovjekovnu prošlost Krke: revitalizacija riječnog prijelaza između utvrda Trošenj i Nečven*
Kratki opis predmeta projekta	Opća svrha projekta odnosi se na izgradnju visećeg pješačkog mosta kao posjetiteljske infrastrukture u funkciji valorizacije prirodne baštine destinacije čime se potiče regionalna diversifikacija i specijalizacija hrvatskog turizma.
Kratki opis svrhe projekta	Cilj je povećati raznovrsnost turističke ponude na području obuhvata te dodatno pozicionirati Nacionalni park Krku na domaćoj ali i međunarodnoj turističkoj karti, čime se će posredno doprinijeti gospodarskom oporavku i rastu te zapošljavanju stanovništva područja. Također, neizravan doprinos ogleda se i u jačanju prepoznatljivosti povijesno – kulturnih znamenitosti, utvrda Nečven i Trošenj koje se nalaze u neposrednoj blizini sidrišta obje strane budućeg pješačkog mosta.
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	Projektom se planira ulaganje u održivu mobilnost i to instalacijom punionice za električna vozila, stanice za bicikle s punionicom i alatima za popravke, solarnim modulima za opskrbu stanica s električnom energijom te električnim biciklima. Uvođenjem e-mobilnosti smanjuje se ugljični otisak te potiču posjetitelji na aktivan i zdrav život u prirodi. Također, na ovaj način posjetitelji će imati mogućnost obilaska većeg broja prirodnih i kulturnih znamenitosti mikrolokacije u jedinici vremena u odnosu na stanje prethodno provedbi projekta. Također će biti provedena aktivnost kojom se potiče digitalizacija projektne cjeline i to prije svega postavljanjem mobilnog repetitora za mobilni i internetski signal (koji predstavlja preduvjet za digitalizaciju) te uređaja za kontrolu ulaza na most (koji uključuje uslugu postavljanja routera, stupova za nosivost kamere te software-a za obradu podataka).
Nositelj provedbe projekta	Javna ustanova Nacionalni park Krka
Lokacija provedbe projekta (grad/općina)	Općina Promina i Kistanje
Planirani početak provedbe projekta	Ovisno o rješavanju imovinsko-pravnih odnosa
Planirani završetak provedbe projekta	Ovisno o početku provedbe projekta.
Ključne točke ostvarenja projekta	Rješavanje imovinsko - pravnih odnosa na strani općine Promina.
Planirani rokovi postignuća ključnih točaka ostvarenja projekta	
Ukupno procijenjena vrijednost projekta	5.379.732,44 eura
Iznos vlastitog financiranja	

Ostali mogući izvori financiranja	EU fondovi
Imovinsko-pravni odnosi	U postupku rješavanja.
Osnova za raspolaganje nekretninama	Nisu riješeni imovinsko-pravni odnosi.
Status izrade potrebne studijske dokumentacije	Profil projekta – da. Studija predizvodljivosti i/ili studija izvedivosti - da. CBA – da.
Status izvedbe potrebne projektne dokumentacije	Idejni projekt – da. Ishodovana lokacijska dozvola – da. Glavni projekt – da. Projekt se može graditi prema Pravilniku o jednostavnim i drugim građevinama i radovima – ne. Ishodovana građevinska dozvola – ne.

**Napomena: projekt najvećeg prioriteta u ovoj grupi projekata.*

Doprinos strateškom cilju	Projekt pridonosi povećanju turističke potrošnje i prihoda od turizma. Također je u funkciji unapređenja dosadašnjeg načina upravljanja turističkim razvojem, odnosno stvaranja preduvjeta za prostorno ravnomjerniji turistički razvoj.
Pozitivni financijski učinak na sektor turizma i povezane sektore	Pozitivan financijski učinak očituje se u poticanju poduzetništva u turistički manje razvijenim područjima Županije.
Minimalna studijska/projektna dokumentacija prema propisu kojim se regulira odobravanje investicijskih projekata za obveze koje preuzimaju proračunski korisnici jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)	Da.
Vrijednost prelazi 1.000.000,00 eura	Da.

Naziv projekta	Izrada projektne dokumentacije, rekonstrukcija i izgradnja ugostiteljsko-trgovačkog punkta Krka Village
Kratki opis predmeta projekta	Projektom se planira rekonstrukcija i proširenje postojeće infrastrukture na ulazu Lozovac kako bi se uspostavio funkcionalan, održiv ulazni punkt za prihvat posjetitelja NP Krka.
Kratki opis svrhe projekta	Svrha je omogućiti na glavnom kopnenom ulazu u Nacionalni park Krka dnevni prihvat velikog broja posjetitelja na kvalitetan i siguran način koji podupire očuvanje prirodne baštine, poboljšava iskustvo posjetitelja i smanjuje sezonski pritisak na najopterećenije lokalitete Parka.
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	Projektom se planira rekonstrukcija postojećeg objekta poštujući tradicionalni način gradnje, zapošljavanje lokalnog stanovništva, plasman proizvoda i usluga lokalnih proizvođača, omogućavajući posjetitelju edukaciju o važnosti očuvanja voda, bioraznolikosti, odvajanja otpada, sakupljanje oborinskih voda i navodnjavanje kišnicom, provođenje smjernica za smanjenje emisije CO2. Projekt uključuje mjere za smanjenje

	utjecaja na ekosustav, kao i poticanje održivog prometa i kružnog gospodarstva.
Nositelj provedbe projekta	Javna ustanova Nacionalni park Krka.
Lokacija provedbe projekta (grad/općina)	Grad Šibenik
Planirani početak provedbe projekta	Rujan 2025.
Planirani završetak provedbe projekta	2028.
Ključne točke ostvarenja projekta	Izrada idejnog rješenja, ishodovanje posebnih uvjeta javnopravnih tijela, izrada studije utjecaja na okoliš, ishodovanje lokacijske dozvole, izrada glavnog projekta, ishodovanje građevinske dozvole.
Planirani rokovi postignuća ključnih točaka ostvarenja projekta	
Ukupno procijenjena vrijednost projekta	8.000,000,00 eura
Iznos vlastitog financiranja	
Ostali mogući izvori financiranja	EU fondovi.
Imovinsko-pravni odnosi	Riješeni.
Osnova za raspolaganje nekretninama	Vlasništvo.
Status izrade potrebne studijske dokumentacije	Nije izrađena.
Status izvedbe potrebne projektne dokumentacije	Nije izrađena.

Doprinos strateškom cilju	Projekt doprinosi unapređenju dosadašnjeg načina upravljanja turističkim razvojem u smislu stvaranja preduvjeta za prostorno ravnomjerniji turistički razvoj.
Pozitivni financijski učinak na sektor turizma i povezane sektore	Pozitivan financijski učinak proizlazi iz poticanja poduzetništva i ravnomjerniji turistički razvoj.
Minimalna studijska/projektne dokumentacija prema propisu kojim se regulira odobravanje investicijskih projekata za obveze koje preuzimaju proračunski korisnici jedinice lokalne i područne (regionalne samouprave)	/
Vrijednost prelazi 1.000.000,00 eura	Da.

Naziv projekta	Izrada projektne dokumentacije i izgradnja receptivnog paviljona eko kampusa Krka u Puljanima
Kratki opis predmeta projekta	Opća svrha projekta odnosi se na projektiranje i izgradnju receptivnog djela za posjetitelje Eko kampusa Krka u Puljanima sadržaja: recepcija, sanitarni čvor, suvenirnica, restoran s ciljem osiguravanja prihvata posjetitelja na kvalitetan i siguran način.
Kratki opis svrhe projekta	Cilj je osigurati za sve posjetitelje Eko kampusa mogućnost konzumiranja hrane i pića, prostor za odmor i prostor za higijenske potrebe. Paviljon služi kao polazna točka u razgledavanju Eko kampusa Krka odnosno mjesto susreta za lokalnu zajednicu i dogovor za daljnje razgledavanje Nacionalnog parka Krka.
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	Projektom će se planirati tradicionalni način gradnje, zapošljavanje lokalnog stanovništva, plasman proizvoda i usluga lokalnih proizvođača, plasman ekološki prihvatljivih proizvoda. Projektom bi se prednost dala korištenju energije iz obnovljivih izvora, korištenju plastic free ambalaže, korištenju pitke vode iz javnog sustava te korištenje održivog prometa (eko vozila) unutar Eko kampusa Krka.
Nositelj provedbe projekta	Javna ustanova Nacionalni park Krka.
Lokacija provedbe projekta (grad/općina)	Općina Promina.
Planirani početak provedbe projekta	Nakon donošenja Prostornog plana JU NP Krka.
Planirani završetak provedbe projekta	Ovisno o početku provedbe projekta.
Ključne točke ostvarenja projekta	Izrada idejnog rješenja, ishodovanje posebnih uvjeta javnopravnih tijela, izrada studije utjecaja na okoliš, ishodovanje lokacijske dozvole, izrada glavnog projekta, ishodovanje građevinske dozvole.
Planirani rokovi postignuća ključnih točaka ostvarenja projekta	
Ukupno procijenjena vrijednost projekta	5.000.000,00
Iznos vlastitog financiranja	
Ostali mogući izvori financiranja	EU fondovi
Imovinsko-pravni odnosi	Riješeni.
Osnova za raspolaganje nekretninama	Vlasništvo.
Status izrade potrebne studijske dokumentacije	Ne.
Status izvedbe potrebne projektne dokumentacije	Ne.

Doprinos strateškom cilju	Projekt doprinosi povećanju turističke potrošnje i prihoda od turizma kroz stvaranje nove turističke ponude.
Pozitivni financijski učinak na sektor turizma i povezane sektora	Pozitivan financijski učinak očituje se u stvaranju nove ponude i poticanju potrošnje posjetitelja.
Minimalna studijska/projektna dokumentacija prema propisu kojim se regulira odobravanje investicijskih projekata za obveze koje preuzimaju proračunski korisnici jedinice lokalne i područne (regionalne samouprave)	Ne.
Vrijednost prelazi 1.000.000,00 eura	Da.

Naziv projekta	Izrada projektne dokumentacije alternativnog načina prijevoza posjetitelja na relaciji ulaz Lozovac – Skradinski Buk – izlaz Lozovac (pokretne trake/uspinjača/vučnica)
Kratki opis predmeta projekta	Predmet projekta je osigurati u Nacionalnom parku Krka na ulazu Lozovac alternativni način prijevoza posjetitelja na relaciji ulaza Lozovac-Skradinski buk-ulaz Lozovac. Projektom će se razmatrati jedan od oblika alternativnih način prijevoza pokretne trake ili uspinjača ili žičara. Alternativni način prijevoza posjetitelja (cca 7000 dnevno) bio bi zamjena dosadašnjem načinu - autobusnom prijevozu.
Kratki opis svrhe projekta	Svrha projekta j osigurati prihvat i prijevoz cca 7000 posjetitelja na siguran i brži način bez korištenja dosadašnjeg autobusnog (cestovnog 4 km) prijevoza po serpentinama do Skradinskog buka. Osim što je brži i sigurniji način, ovaj alternativni oblik prijevoza je ekološki prihvatljiviji.
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	Realizacijom ovog projekta napustilo bi se korištenje autobusa, smanjio bi se promet cestovnim pravcem do Skradinskog buka, smanjile bi se emisije CO 2 u prostoru Nacionalnog parka Krka.
Nositelj provedbe projekta	Javna ustanova Nacionalni park Krka
Lokacija provedbe projekta (grad/općina)	Grad Šibenik
Planirani početak provedbe projekta	Nakon donošenja Prostornog plana JU NP Krka.
Planirani završetak provedbe projekta	Ovisno o početku provedbe projekta.
Ključne točke ostvarenja projekta	Izrada idejnog rješenja, ishodovanje posebnih uvjeta javnopravnih tijela, izrada studije utjecaja na okoliš, ishodovanje lokacijske dozvole, izrada glavnog projekta, ishodovanje građevinske dozvole.
Planirani rokovi postignuća ključnih točaka ostvarenja projekta	

Ukupno procijenjena vrijednost projekta	4.000.000,00 eura
Iznos vlastitog financiranja	
Ostali mogući izvori financiranja	EU fondovi
Imovinsko-pravni odnosi	U postupku rješavanja.
Osnova za raspolaganje nekretninama	Ostalo.
Status izrade potrebne studijske dokumentacije	Nije izrađena.
Status izvedbe potrebne projektne dokumentacije	Nije izrađena.

Doprinos strateškom cilju	Projekt podrazumijeva povećanje ulaganja u javno-komunalnu infrastrukturu, odnosno, povećava dostupnost, pridonosi smanjivanju gužvi i povećanju sigurnosti u prometu.
Pozitivni financijski učinak na sektor turizma i povezane sektore	Pozitivan financijski učinak očituje se u povećanju turističke potražnje i potrošnje.
Minimalna studijska/projektna dokumentacija prema propisu kojim se regulira odobravanje investicijskih projekata za obveze koje preuzimaju proračunski korisnici jedinice lokalne i područne (regionalne samouprave)	Ne.
Vrijednost prelazi 1.000.000,00 eura	Da.

Naziv projekta	Razvoj cikloturizma na području Općine Kistanje – noćna staza
Kratki opis predmeta projekta	Projekt za glavni cilj ima razvoj javne turističke infrastrukture za potrebe razvoja cikloturizma, i to: <ul style="list-style-type: none"> - izgradnja kružne biciklističke staze dužine 15 km (makad/cesta) koja obuhvaća područja općine Kistanje - izgradnja i postavljanje vanjske rasvjete duž dijelova staze, prigodnih za noćnu vožnju (noćna staza) - izgradnja biciklističkih odmorišta - obnova lokvi i bunara kao točki od interesa na predviđenoj biciklističkoj ruti - obilježavanje biciklističke staze - postavljanje brojača biciklističkog prometa - marketing i promocija
Kratki opis svrhe projekta	Izgradnja javne turističke infrastrukture na području općine Kistanje, putem koje se turistu treba pružiti kvalitetna biciklistička infrastruktura, ali i dobra gastronomska ponuda, kvalitetan smještaj te prirodne, kulturne i druge

	znamenitosti. Razvoj aktivnog (rekreativnog) turizma temeljenog na prirodnim preduvjetima (rijeke Krka i Zrmanja). Razvoj seoskog agroturizam temeljen na poljoprivredi i kvalitetnim lokalnim proizvodima kao značajnom pokretaču njegova razvoja.
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	Iskazano zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom Iskazano zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom Destinacija je sigurna i pristupačna Projektom se potiče zaštita bioraznolikosti Izgradnjom solarnih sustava projektom se potiče održivo upravljanje energijom U destinaciji je pojačan je i povećan turistički promet Izgrađena je javna turistička infrastruktura Pojačano je poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu
Nositelj provedbe projekta	Općina Kistanje
Lokacija provedbe projekta (grad/općina)	Općina Kistanje
Planirani početak provedbe projekta	1. 2. 2026.
Planirani završetak provedbe projekta	1. 6. 2028.
Ključne točke ostvarenja projekta	<ul style="list-style-type: none"> - Izgrađena kružna biciklistička staza u dužini od 15 km - Dionice biciklističke staze osvijetljene za noćnu vožnju (izvedba solarne rasvjete) - Izgrađena 4 biciklistička odmorišta - Obnovljena 4 bunara i lokve duž staze - Označena biciklistička staza - Postavljena 4 brojača biciklističkog prometa (izvedba solarnog punjača) - Izrađena višejezična web prezentacija projekta s prikazom staze i točkama od interesa, te ponudom smještaja i gastro ponudom - Promocija cikloturističke ponude angažmanom digitalne agencije specijalizirane za oglašavanje
Planirani rokovi postignuća ključnih točaka ostvarenja projekta	<p>Izgrađena kružna biciklistička staza u dužini od 15 km - 01.02.2026.-01.10.2026.</p> <p>Dionice biciklističke staze osvijetljene za noćnu vožnju - 15.10.2026.-01.02.2027.</p> <p>Izgrađena 4 biciklistička odmorišta 15.02.2027.- 01.06.2027.</p> <p>Obnovljena 4 bunara i lokve duž staze 01.07.2027.- 01.10.2027.</p> <p>Označena biciklistička staza 15.10.2027.- 01.12.2027.</p> <p>Postavljena 4 brojača biciklističkog prometa 15.10.2027.- 01.12.2027.</p> <p>Izrađena višejezična web prezentacija projekta s prikazom staze i točkama od interesa, te ponudom smještaja i gastro ponudom 01.01.2028.-01.05.2028.</p> <p>Promocija cikloturističke ponude angažmanom digitalne agencije specijalizirane za oglašavanje 10.05.2028.-01.06.2028.</p>
Ukupno procijenjena vrijednost projekta	1.100.000,00 eura
Iznos vlastitog financiranja	150.000,00 eura
Ostali mogući izvori financiranja	Fond za razvoj turizma.

Imovinsko-pravni odnosi	Riješeni
Osnova za raspolaganje nekretninama	Ostalo.
Status izrade potrebne studijske dokumentacije	Profil projekta – da. Studija predizvodljivosti i/ili izvedivosti – da. CBA – da.
Status izvedbe potrebne projektne dokumentacije	Idejni projekt – da. Lokacijska dozvola – da. Mogućnost gradnje prema Pravilniku o jednostavnim i drugim građevinama i radovima – da.
Doprinos strateškom cilju	Projekt doprinosi povećanju ulaganja u javno-komunalnu infrastrukturu te stvaranju inovativnog turističkog proizvoda.
Pozitivni financijski učinak na sektor turizma i povezane sektore	Pozitivni financijski učinak očituje se u privlačenju većeg broja posjetitelja i povećanju potrošnje.
Minimalna studijska/projektna dokumentacija prema propisu kojim se regulira odobravanje investicijskih projekata za obveze koje preuzimaju proračunski korisnici jedinice lokalne i područne (regionalne samouprave)	Da.
Vrijednost prelazi 1.000.000,00 eura	Da.

Naziv projekta	Turistička valorizacija tvrđave sv. Nikola u kanalu sv. Ante
Kratki opis predmeta projekta	Ovaj projekt predviđa sanaciju tvrđave i njenu djelomičnu i obazrivu prilagodbu za prihvata posjetitelja i održavanje kulturno umjetničkih manifestacija. Osim, obnove tvrđave projektom su predviđeni i infrastrukturni zahvati na poboljšanju pristupačnosti te aktivnosti unaprjeđenja sadržaja i upravljanja tvrđavom, edukacije djelatnika kao i promidžbene aktivnosti. Projekt Turistička valorizacija tvrđave sv. Nikole u kanalu sv. Ante je Razvojnomostrategijom Šibensko-kninske županije definiran kao strateški projekt čija realizacija će znatno doprinijeti njenom cjelokupnom razvoju. Tvrđava je upisana u Registar kulturnih dobara RH kao pojedinačno zaštićeno nepokretno kulturno dobro (Z-6516), a od 9. srpnja 2017. tvrđava sv. Nikole upisana je na Popis svjetske baštine UNESCO-a u sklopu nominacije „Obrambeni sustavi Republike Venecije u razdoblju 16. i 17. stoljeća“.
Kratki opis svrhe projekta	Svrha ovog projekta je sačuvati tvrđavu sv. Nikole za buduće generacije jer je ona most između prošlosti i budućnosti, i svjedok prošlosti Šibenika i njegove povijesne uloge važnog središta hrvatske obale Jadrana, sastavni je dio obnovljene fortifikacijske baštine Šibenika te ujedno i svjetsko kulturno dobro. Podignuti turističku prepoznatljivost destinacije stvaranjem iznimne kulturne atrakcije na prostoru Grada Šibenika kroz obnovu i kreiranje jedinstvenih posjetiteljskih sadržaja na tvrđavi sv. Nikole.
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	<ul style="list-style-type: none"> • zaštita što se prvenstveno osigurava kroz obnovu tvrđave uz uvjet osiguranja ljudskih i financijskih resursa, • odgovorno korištenje što znači odgovornost kako za tvrđavu tako i za kontaktnu zonu, ali istovremeno i odgovornost prema lokalnoj zajednici koja očekuje da se tvrđava očuva za buduće generacije .To se postiže kroz aktivnosti edukacije, suradnje i podizanja vidljivosti tvrđave u međunarodnim okvirima. Sačuvati izvornost i minimalno je obnavljati i prilagođavati jer je sama po sebi kompletna i funkcionalna. Upravljanje tvrđavom tako da je ona u što većoj mjeri financijski samo-održiva. Samo-održivost osigurati kroz prihode od posjećivanja, a atraktivnost za posjetitelje kreativnim, inovativnim i raznovrsnim sadržajima. Primijeniti inovativna, kreativna rješenja u interpretaciji kao oglednom primjeru revitalizacije svjetskog kulturnog dobra.
Nositelj provedbe projekta	Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode Šibensko-kninske županije – Priroda.
Lokacija provedbe projekta (grad/općina)	Šibenik.
Planirani početak provedbe projekta	1. 1. 2026.
Planirani završetak provedbe projekta	1. 1. 2029.
Ključne točke ostvarenja projekta	Obnovljeno kulturno dobro upisano u Registar kulturnih dobara RH, omogućen kopneni pristup tvrđavi, uređen otočić Školjić u funkciji zadržavanja posjetitelja, Uređen i opremljen interijer tvrđave kako bi se što adekvatnije valorizirao čitav prostor uz primjenu novih tehnologija u interpretaciji kulturne baštine, Unaprjeđen sustav upravljanja sadržajima i posjetiteljima, kulturno-turistička atrakcija promovirana.
Planirani rokovi postignuća	1. 1. 2029.

ključnih točaka ostvarenja projekta	
Ukupno procijenjena vrijednost projekta	17.000.000,00 eura
Iznos vlastitog financiranja	1.000.000,00 eura
Ostali mogući izvori financiranja	Sredstva državnog proračuna i EU sredstva.
Imovinsko-pravni odnosi	Riješeni.
Osnova za raspolaganje nekretninama	Koncesija.
Status izrade potrebne studijske dokumentacije	Profil projekta – da. Studija predizvodljivosti i/ili studija izvedivosti – da. CBA – da.
Status izvedbe potrebne projektne dokumentacije	Idejni projekt – da. Glavni projekt – da. Mogućnost gradnje prema Pravilniku o jednostavnim i drugim građevinama i radovima – da.

Napomena: projekt je trenutno pripremljen za provedbu u dvije faze, a pokrenuta je priprema potrebne dokumentacije za podjelu projekta u 3 faze radi lakšeg financiranja i realizacije.

Doprinos strateškom cilju	Projekti doprinosi povećanju turističke potrošnje i prihodima od turizma.
Pozitivni financijski učinak na sektor turizma i povezane sektore	Pozitivan financijski učinak očituje se u stvaranju novih sadržaja za turiste i povećanju potrošnje.
Minimalna studijska/projektne dokumentacija prema propisu kojim se regulira odobravanje investicijskih projekata za obveze koje preuzimaju proračunski korisnici jedinice lokalne i područne (regionalne samouprave)	Da.
Vrijednost prelazi 1.000.000,00 eura	Da.

Naziv projekta	Revitalizacija utvrde Gradina
Kratki opis predmeta projekta	Projekt revitalizacije lokaliteta utvrde „Gradina“ ima za cilj dopunu kulturno-turističke ponude grada Drniša novim kvalitetnim kulturnim sadržajem – obnovljenim perivojem Gradina na tragu povijesne matrice i s uklopljenim novim sadržajem – scenskim prostorom. Ovim projektom osnovna namjena prostora i dalje ostaje perivoj, to jest javna zelena površina.
Kratki opis svrhe projekta	Svrha projekta je povećati privlačnost i atraktivnost slabije razvijene turističke destinacije grada Drniša u Dalmatinskoj zagori, kroz obnovu i razvoj javne turističke infrastrukture s naglaskom na važnost promicanja i očuvanja materijalne kulturne baštine – utvrde Gradina u Drnišu. Specifični ciljevi projekta su obnoviti i staviti u funkciju nove sadržaje utvrde Gradina u Drnišu te ih zajedno povezati u jedinstven turistički proizvod i tako stvoriti nove sadržaje kojima će se privlačiti posjetitelji u turistički manje razvijena područja Jadranske Hrvatske, poticati stvaranje novih lanaca vrijednosti u turizmu te imati povoljan utjecaj na lokalno gospodarstvo i stanovništvo. Ciljevi projekta su: <ul style="list-style-type: none"> - razvoj prepoznatljivog kulturno-turističkog proizvoda temeljenog na valorizaciji kulturne baštine - očuvanje i interpretacija materijalne kulturne baštine – utvrde Gradina - jačanje identiteta destinacije Drniš i zaleđa Šibensko-kninske županije - poticanje cjelogodišnjeg i održivog kulturnog turizma - stvaranje javnog prostora za kulturna i društvena događanja
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	Projekt doprinosi održivosti destinacije kroz obnovu i očuvanje kulturne baštine, razvoj javne turističke infrastrukture dostupne lokalnom stanovništvu i posjetiteljima, poticanje cjelogodišnjeg kulturnog turizma te disperziju turističkih tokova prema zaleđu Šibensko-kninske županije, čime se jača društvena, kulturna i gospodarska održivost lokalne zajednice.
Nositelj provedbe projekta	Grad Drniš, TZ Grada Drniša, Gradski muzej Drniš
Lokacija provedbe projekta (grad/općina)	Drniš, Šibensko-kninska županija
Planirani početak provedbe projekta	2026.
Planirani završetak provedbe projekta	2028.
Ključne točke ostvarenja projekta	<ul style="list-style-type: none"> - provedba postupaka javne nabave za izvođenje radova i opremanje - rekonstrukcija i unutarnje uređenje objekta - uspostava modela upravljanja promocija i uključivanje kompleksa u destinacijsku turističku ponudu
Planirani rokovi postignuća ključnih točaka ostvarenja projekta	<ul style="list-style-type: none"> - provedba postupaka javne nabave: 2026. - izvođenje građevinskih i obrtničkih radova: 2026. – 2028. - početak rada kompleksa Gradina
Ukupno procijenjena vrijednost projekta	2.300.000,00 eura
Iznos vlastitog financiranja	Vlastito financiranje Grada Drniša – iznos će se utvrditi sukladno uvjetima odabranog izvora sufinanciranja i proračunskim mogućnostima Grada.

Ostali mogući izvori financiranja	Nacionalni i EU izvori – npr. Fond za razvoj turizma i slično.
Imovinsko-pravni odnosi	Riješeni – vlasništvo Grada Drniša.
Osnova za raspolaganje nekretninama	Grad Drniš ima pravo raspolaganja nekretninom temeljem vlasništva.
Status izrade potrebne studijske dokumentacije	Profil projekta – Studija predizvodljivosti i/ili studija izvedivosti – DA CBA – NE
Status izvedbe potrebne projektne dokumentacije	Idejni projekt – DA Glavni projekt – DA Mogućnost gradnje prema Pravilniku o jednostavnim i drugim građevinama i radovima – NE Ishodovana građevinska dozvola - DA
Doprinos strateškom cilju	Projekti doprinosi strateškom cilju 2.: Povećanje prosječne potrošnje po danu boravka kao i godišnjih prihoda od turizma, kroz razvoj kulturno-turističke infrastrukture visoke dodane vrijednosti, jačanje atraktivnosti zaleđa te poticanje cjelogodišnje turističke potražnje.
Pozitivni financijski učinak na sektor turizma i povezane sektore	Pozitivni financijski učinak očituje se u stvaranju novih sadržaja za turiste i povećanju potrošnje.
Minimalna studijska/projektne dokumentacija prema propisu kojim se regulira odobravanje investicijskih projekata za obveze koje preuzimaju proračunski korisnici jedinice lokalne i područne (regionalne samouprave)	Da.
Vrijednost prelazi 1.000.000,00 eura	Da.

Naziv projekta	Rekonstrukcija i promjena namjene postojeće zgrade javne namjene u zgradu turističko-ugostiteljske namjene (hostel) Brištani, Brištani kod škole 4, Grad Drniš
Kratki opis predmeta projekta	Projekt obuhvaća rekonstrukciju i promjenu namjene postojeće zgrade javne namjene – stare škole u Brištanima – u objekt turističko-ugostiteljske namjene (hostel).
Kratki opis svrhe projekta	Projektom će se obnoviti zapuštena i devastirana građevina te prenamijeniti u hostel kapaciteta za smještaj posjetitelja, prvenstveno mladih, planinara, cikloturista i drugih gostiju zainteresiranih za boravak u ruralnom području uz Nacionalni park Krka, čime se jača turistička ponuda i revitalizira naselje Brištane. Ciljevi projekta su: <ul style="list-style-type: none"> - povećanje i unapređenje smještajnih kapaciteta u ruralnom području Grada Drniša - revitalizacija napuštene javne infrastrukture - poticanje razvoja ruralnog i aktivnog turizma - jačanje gospodarske aktivnosti i zapošljavanja u lokalnoj zajednici - povećanje atraktivnosti i vidljivosti zaleđa Šibensko-kninske županije
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	Projekt doprinosi održivom razvoju kroz prenamjenu postojeće građevine umjesto nove gradnje, korištenje obnovljivih izvora energije, smanjenje negativnog utjecaja na okoliš te poticanje cjelogodišnjeg turizma u ruralnom području. Razvojem hostelskog smještaja doprinosi se disperziji turističkih tokova, jačanju lokalnog gospodarstva i smanjenju depopulacije.
Nositelj provedbe projekta	Grad Drniš, TZ Grada Drniša, Gradski muzej Drniš
Lokacija provedbe projekta (grad/općina)	Brištane, Drniš, Šibensko-kninska županija
Planirani početak provedbe projekta	2026.
Planirani završetak provedbe projekta	2027.
Ključne točke ostvarenja projekta	<ul style="list-style-type: none"> - provedba postupka javne nabave - izvođenje građevinsko-obrtničkih i instalaterskih radova - opremanje hostela i uređenje okoliša - uspostava sustava upravljanja i početak rada hostela - uključivanje hostela u destinacijsku turističku ponudu
Planirani rokovi postignuća ključnih točaka ostvarenja projekta	<ul style="list-style-type: none"> - provedba nabave: 2026. - izvođenje radova i opremanje: 2026. – 2027. - početak rada hostela: 2027.
Ukupno procijenjena vrijednost projekta	1.267.760 eura
Iznos vlastitog financiranja	Vlastito financiranje Grada Drniša – iznos će se utvrditi sukladno uvjetima odabranog izvora sufinanciranja i proračunskim mogućnostima Grada.
Ostali mogući izvori financiranja	Nacionalni i EU izvori – npr. Fond za razvoj turizma i slično
Imovinsko-pravni odnosi	Riješeni – vlasništvo Grada Drniša

Osnova za raspolaganje nekretninama	Grad Drniš ima pravo raspolaganja nekretninom temeljem vlasništva.
Status izrade potrebne studijske dokumentacije	Profil projekta – Studija predizvodljivosti i/ili studija izvedivosti – NE CBA – NE
Status izvedbe potrebne projektne dokumentacije	Idejni projekt – NE Glavni projekt – DA Mogućnost gradnje prema Pravilniku o jednostavnim i drugim građevinama i radovima – NE Ishodovana građevinska dozvola - DA
Doprinos strateškom cilju	Projekt doprinosi strateškom cilju 2.: Povećanje prosječne potrošnje po danu boravka kao i godišnjih prihoda od turizma, kroz razvoj smještajnih kapaciteta u zaleđu, jačanje ruralnog i aktivnog turizma te ravnomjerniji regionalni turistički razvoj Šibensko-kninske županije.
Pozitivni financijski učinak na sektor turizma i povezane sektore	Pozitivan financijski učinak očituje se u stvaranju novih smještajnih objekata za turiste i povećanju potrošnje.
Minimalna studijska/projektne dokumentacija prema propisu kojim se regulira odobravanje investicijskih projekata za obveze koje preuzimaju proračunski korisnici jedinice lokalne i područne (regionalne samouprave)	Da.
Vrijednost prelazi 1.000.000,00 eura	Da.

Naziv projekta	Rekonstrukcija zgrade bivšeg Đačkog doma u Gradu Drnišu u hostel i caffe bar
Kratki opis predmeta projekta	Projekt obuhvaća rekonstrukciju zgrade bivšeg Đačkog doma u Gradu Drnišu u hostel i caffe bar, s funkcijom razvoja održivog turizma, kulturne baštine i lokalnog gospodarstva - Rekonstrukcija zgrade na k.č.br. *19/2 i 196/1 k.o. Drniš, zgrada A i B.
Kratki opis svrhe projekta	Svrha projekta je povećati broj posjetitelja i osigurati pristupačni smještaj za sve one koji žele istražiti prirodne, kulturne i gastronomske resurse ovog kraja. Time se doprinosi lokalnom gospodarstvu i predstavlja jedan od najbrže rastućih segmenata turističkog tržišta. Ciljevi projekta su: <ul style="list-style-type: none"> - poticanje cjelogodišnjeg i održivog turizma - razvoj prepoznatljivog destinacijskog proizvoda temeljenog na lokalnoj gastronomiji - očuvanje i interpretacija nematerijalne kulturne baštine - jačanje identiteta destinacije Drniš i zaleđa Šibensko-kninske županije - jačanje lokalnog gospodarstva i vidljivosti lokalnih proizvođača
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	Projekt doprinosi privlačenju većeg broja mladih posjetitelja koji svoje slobodno vrijeme provode putujući po svijetu, koji cijene kvalitetu usluge i smještaja destinacije kroz razvoj autentičnih i doživljajnih turističkih proizvoda lokalnih proizvođača, čime se potiče održiv razvoj lokalne ekonomije.
Nositelj provedbe projekta	Grad Drniš.
Lokacija provedbe projekta (grad/općina)	Drniš, Šibensko-kninska županija
Planirani početak provedbe projekta	2027.
Planirani završetak provedbe projekta	2028.
Ključne točke ostvarenja projekta	<ul style="list-style-type: none"> - Građevinski radovi na rekonstrukciji i prenamjeni zgrade u hostel - Opremanje hostela namještajem i funkcionalnom opremom - Uspostava sustava upravljanja rezervacijama i promocije - Povezivanje s lokalnim turističkim i ugostiteljskim subjektima - Otvaranje hostela i početak rada
Planirani rokovi postignuća ključnih točaka ostvarenja projekta	
Ukupno procijenjena vrijednost projekta	2.242.382,45 eura
Iznos vlastitog financiranja	
Ostali mogući izvori financiranja	Sredstva gradskog proračuna, nacionalni i EU izvori – npr. Fond za razvoj turizma i slično .

Imovinsko-pravni odnosi	Riješeni.
Osnova za raspolaganje nekretninama	Nekretnina u vlasništvu Grada Drniša.
Status izrade potrebne studijske dokumentacije	Profil projekta – Studija predizvodljivosti i/ili studija izvedivosti – DA CBA –
Status izvedbe potrebne projektne dokumentacije	Idejni projekt – DA Glavni projekt – DA Mogućnost gradnje prema Pravilniku o jednostavnim i drugim građevinama i radovima – NE Ishodovana građevinska dozvola - DA
Doprinos strateškom cilju	Projekt doprinosi strateškom cilju 2.: Povećanje prosječne potrošnje po danu boravka kao i godišnjih prihoda od turizma, kroz razvoj smještajne ponude, jačanje atraktivnosti zaleđa te poticanje cjelogodišnje turističke potražnje.
Pozitivni financijski učinak na sektor turizma i povezane sektore	Pozitivan financijski učinak očituje se u stvaranju novih sadržaja za turiste i povećanju potrošnje.
Minimalna studijska/projektna dokumentacija prema propisu kojim se regulira odobravanje investicijskih projekata za obveze koje preuzimaju proračunski korisnici jedinice lokalne i područne (regionalne samouprave)	Da.
Vrijednost prelazi 1.000.000,00 eura	Da.

Naziv projekta	Kuća ojkavice na Miljevcima
Kratki opis predmeta projekta	Projekt „Kuća ojkavice na Miljevcima“ zamišljen je kao inicijativa očuvanja, interpretacije i promocije ojkavice kao nematerijalne kulturne baštine drniškog i miljevačkog kraja. Projekt u ovoj fazi nema definiranu građevinsku lokaciju niti izrađenu projektnu dokumentaciju, već predstavlja programski i razvojni okvir s ciljem da se ojkavici – kao izričaju identiteta, jezika, pjesme i zajednice – osigura vidljivo, trajno mjesto u kulturnom i društvenom životu destinacije.
Kratki opis svrhe projekta	Svrha projekta je očuvanje i interpretacija ojkavice kao nematerijalne baštine. Ciljevi projekta su: <ul style="list-style-type: none"> - očuvanje ojkavice kao nematerijalne kulturne baštine i dijela identiteta lokalne zajednice - dokumentiranje, istraživanje i interpretacija ojkavice (jezik, pjevanje, običaji) - prijenos znanja i baštine na mlađe generacije - stvaranje temelja za budući interpretacijski ili kulturni centar - jačanje prepoznatljivosti Miljevaca i drniškog kraja kroz autentičnu baštinu
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	Projekt doprinosi održivosti kroz očuvanje nematerijalne kulturne baštine, jačanje društvene kohezije i identiteta lokalne zajednice te razvoj kulturnih sadržaja koji nisu prostorno i sezonski ograničeni. Ojkavica se valorizira kao živi oblik baštine, dostupan zajednici i posjetiteljima, uz minimalne infrastrukturne zahtjeve i snažan društveni učinak.
Nositelj provedbe projekta	Grad Drniš
Lokacija provedbe projekta (grad/općina)	Miljevci, Drniš, Šibensko-kninska županija
Planirani početak provedbe projekta	2026.
Planirani završetak provedbe projekta	2027.
Ključne točke ostvarenja projekta	<ul style="list-style-type: none"> - mapiranje i dokumentiranje nositelja ojkavice i tradicijskog izričaja - prikupljanje audio, video i pisanih zapisa - organizacija radionica, susreta i javnih događanja - razvoj programskog koncepta Kuće ojkavice - definiranje buduće lokacije i modela provedbe projekta
Planirani rokovi postignuća ključnih točaka ostvarenja projekta	<ul style="list-style-type: none"> - programsko osmišljavanje i prikupljanje građe: 2026. - provedba pilot-aktivnosti i javnih programa: 2026. – 2027. - definiranje sljedeće faze projekta (prostor i dokumentacija): 2027
Ukupno procijenjena vrijednost projekta	1.500.000,00 eura
Iznos vlastitog financiranja	Vlastito financiranje Grada Drniša – iznos će se utvrditi sukladno uvjetima odabranog izvora sufinansiranja i proračunskim mogućnostima Grada.
Ostali mogući izvori financiranja	Nacionalni i EU izvori – npr. Fond za razvoj turizma i slično.
Imovinsko-pravni odnosi	

Osnova za raspolaganje nekretninama	
Status izrade potrebne studijske dokumentacije	Nema dokumentacije.
Status izvedbe potrebne projektne dokumentacije	Nema dokumentacije.
Doprinos strateškom cilju	Projekt doprinosi strateškom cilju 2.: Povećanje prosječne potrošnje po danu boravka i godišnjih prihoda od turizma, kroz razvoj autentičnih kulturnih sadržaja i valorizaciju nematerijalne baštine, uz jačanje identiteta destinacije i društvene održivosti lokalne zajednice.
Pozitivni financijski učinak na sektor turizma i povezane sektore	Pozitivan financijski učinak očituje se u stvaranju novih sadržaja za turiste i povećanju potrošnje.
Minimalna studijska/projektna dokumentacija prema propisu kojim se regulira odobravanje investicijskih projekata za obveze koje preuzimaju proračunski korisnici jedinice lokalne i područne (regionalne samouprave)	Da.
Vrijednost prelazi 1.000.000,00 eura	Da.

Naziv projekta	Kuća drniškog pršuta – interpretacijski i edukativni centar gastronomske i kulturne baštine
Kratki opis predmeta projekta	Kuća drniškog pršuta – interpretacijski i edukativni centar gastronomske i kulturne baštine s funkcijom razvoja održivog turizma i lokalnog gospodarstva. Rekonstrukcija zgrade na k.č.br. *9/13 k.o. Drniš.
Kratki opis svrhe projekta	Kuća drniškog pršuta je interpretacijski i edukativni centar posvećen očuvanju, prezentaciji i valorizaciji drniškog pršuta kao autentičnog proizvoda nematerijalne kulturne baštine i ključnog elementa identiteta destinacije Drniš. Projekt objedinjuje kulturnu baštinu, gastronomiju i turizam kroz suvremene interpretacijske metode, edukativne programe i doživljajne sadržaje te djeluje kao cjelogodišnji turistički proizvod s naglaskom na održivi razvoj i lokalno gospodarstvo. Glavni ciljevi projekta su: <ul style="list-style-type: none"> - razvoj prepoznatljivog destinacijskog proizvoda temeljenog na lokalnoj gastronomiji - očuvanje i interpretacija nematerijalne kulturne baštine - jačanje identiteta destinacije Drniš i zaleđa Šibensko-kninske županije - poticanje cjelogodišnjeg i održivog turizma - jačanje lokalnog gospodarstva i vidljivosti lokalnih proizvođača
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	Projekt doprinosi održivosti destinacije kroz očuvanje kulturne baštine, razvoj autentičnih i doživljajnih turističkih proizvoda, uključivanje lokalnih proizvođača u turističku ponudu, poticanje kratkih lanaca vrijednosti te smanjenje sezonalnosti turizma. Kuća drniškog pršuta potiče disperziju turističkih tokova prema zaleđu i jača društvenu i gospodarsku održivost lokalne zajednice.
Nositelj provedbe projekta	Grad Drniš, Šibensko-kninska županija, Udruga proizvođača drniškog pršuta
Lokacija provedbe projekta (grad/općina)	Drniš, Šibensko-kninska županija
Planirani početak provedbe projekta	2026.
Planirani završetak provedbe projekta	2027.
Ključne točke ostvarenja projekta	<ul style="list-style-type: none"> - dovršetak idejnog i glavnog projekta te ishodačenje potrebnih izmjena dozvola - provedba postupaka javne nabave za izvođenje radova i opremanje - rekonstrukcija i unutarnje uređenje objekta - opremanje interpretacijskog i edukativnog centra (stalni postav, multimedija, edukativni sadržaji) - uspostava modela upravljanja i uključivanje lokalnih proizvođača - promocija i uključivanje centra u destinacijsku turističku ponudu
Planirani rokovi postignuća ključnih točaka ostvarenja projekta	<ul style="list-style-type: none"> - izrada idejnog i glavnog projekta: 2025. – početak 2026. - provedba postupaka javne nabave: 2026. - izvođenje građevinskih i obrtničkih radova: 2026. – 2027. - opremanje i postavljanje stalnog postava: 2027. - početak rada interpretacijskog centra: kraj 2027. godine

Ukupno procijenjena vrijednost projekta	2.865.491,47 eura
Iznos vlastitog financiranja	Vlastito financiranje Grada Drniša – iznos će se utvrditi sukladno uvjetima odabranog izvora sufinanciranja i proračunskim mogućnostima Grada.
Ostali mogući izvori financiranja	Nacionalni i EU izvori – npr. Fond za razvoj turizma i slično.
Imovinsko-pravni odnosi	Riješeni – vlasništvo Grada Drniša.
Osnova za raspolaganje nekretninama	Grad Drniš ima pravo raspolaganja nekretninom temeljem vlasništva.
Status izrade potrebne studijske dokumentacije	Profil projekta – Studija predizvodljivosti i/ili studija izvedivosti – DA CBA – DA
Status izvedbe potrebne projektne dokumentacije	Idejni projekt – u tijeku. Glavni projekt – DA Mogućnost gradnje prema Pravilniku o jednostavnim i drugim građevinama i radovima – NE Građevinska dozvola – DA.
Doprinos strateškom cilju	Projekt doprinosi strateškom cilju 2.: Povećanje prosječne potrošnje po danu boravka kao i godišnjih prihoda od turizma, kroz razvoj enogastronomskog turističkog proizvoda veće dodane vrijednosti, uključivanje lokalnih proizvođača u turistički lanac vrijednosti te poticanje cjelogodišnjeg turizma u zaleđu Šibensko-kninske županije.
Pozitivni financijski učinak na sektor turizma i povezane sektore	Pozitivan financijski učinak očituje se u stvaranju novih sadržaja za turiste i povećanju potrošnje.
Minimalna studijska/projektna dokumentacija prema propisu kojim se regulira odobravanje investicijskih projekata za obveze koje preuzimaju proračunski korisnici jedinice lokalne i područne (regionalne samouprave)	Da.
Vrijednost prelazi 1.000.000,00 eura	Da.

Naziv projekta	Uređenje i opremanje Muzeja rudarstva u Siveriću
Kratki opis predmeta projekta	Projekt obuhvaća uređenje i opremanje Muzeja rudarstva u Siveriću s ciljem očuvanja, interpretacije i prezentacije bogate rudarske baštine ovoga kraja.
Kratki opis svrhe projekta	Svrha projekta je kroz stalni postav, multimedijske i edukativne sadržaje prikazivati povijest rudarstva u Siveriću i njegov značaj za razvoj Drniša i šireg područja, te djelovati kao novi kulturno-turistički sadržaj u zaleđu Šibensko-kninske županije. Glavni ciljevi projekta su: <ul style="list-style-type: none"> - očuvanje i valorizacija industrijske i kulturne baštine rudarstva - razvoj novog kulturno-turističkog proizvoda u zaleđu - jačanje identiteta lokalne zajednice i povijesne svijesti - obogaćivanje cjelogodišnje turističke ponude grada Drniša - edukacija posjetitelja, djece i mladih o industrijskoj baštini
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	Projekt doprinosi održivom razvoju kroz obnovu i prenamjenu postojećeg objekta kulturne namjene, očuvanje industrijske baštine, poticanje cjelogodišnjeg kulturnog turizma te disperziju turističkih tokova prema zaleđu. Muzej rudarstva jača društvenu i kulturnu održivost lokalne zajednice te doprinosi raznolikosti turističke ponude destinacije.
Nositelj provedbe projekta	Grad Drniš, TZ Grada Drniša, Gradski muzej Drniš
Lokacija provedbe projekta (grad/općina)	Siverić, Drniš, Šibensko-kninska županija
Planirani početak provedbe projekta	2026.
Planirani završetak provedbe projekta	2027.
Ključne točke ostvarenja projekta	<ul style="list-style-type: none"> - provedba postupaka javne nabave - izvođenje građevinskih i konzervatorskih radova - unutarnje uređenje i opremanje muzeja - izrada i postavljanje stalnog muzejskog postava - razvoj edukativnih i interpretacijskih sadržaja - uključivanje muzeja u kulturno-turističku ponudu destinacije
Planirani rokovi postignuća ključnih točaka ostvarenja projekta	<ul style="list-style-type: none"> - provedba nabave: 2026. – 2027. - izvođenje radova i opremanje: 2026. – 2028. - postavljanje stalnog postava i početak rada muzeja: 2028.
Ukupno procijenjena vrijednost projekta	3.018.640,64 eura
Iznos vlastitog financiranja	Vlastito financiranje Grada Drniša – iznos će se utvrditi sukladno uvjetima odabranog izvora sufinanciranja i proračunskim mogućnostima Grada.
Ostali mogući izvori financiranja	Nacionalni i EU izvori – npr. Fond za razvoj turizma i slično.
Imovinsko-pravni odnosi	Riješeni.
Osnova za raspolaganje nekretninama	Grad Drniš ima pravo raspolaganja nekretninom temeljem vlasništva.

Status izrade potrebne studijske dokumentacije	Profil projekta – DA Studija predizvodljivosti i/ili studija izvedivosti – DA CBA – DA
Status izvedbe potrebne projektne dokumentacije	Idejni projekt – DA Glavni projekt – DA Mogućnost gradnje prema Pravilniku o jednostavnim i drugim građevinama i radovima – NE Ishodovana građevinska dozvola
Doprinos strateškom cilju	Projekt doprinosi strateškom cilju 2.: Povećanje prosječne potrošnje po danu boravka i godišnjih prihoda od turizma, kroz razvoj kulturno-turističkih proizvoda visoke dodane vrijednosti, valorizaciju industrijske baštine te jačanje atraktivnosti zaleđa Šibensko-kninske županije.
Pozitivni financijski učinak na sektor turizma i povezane sektore	Pozitivan financijski učinak očituje se u stvaranju novih sadržaja za turiste i povećanju potrošnje.
Minimalna studijska/projektna dokumentacija prema propisu kojim se regulira odobravanje investicijskih projekata za obveze koje preuzimaju proračunski korisnici jedinice lokalne i područne (regionalne samouprave)	Da.
Vrijednost prelazi 1.000.000,00 eura	Da.

Naziv projekta	Uređenje biciklističko-pješačke staze kroz Petrovo polje – „Putovima malog Meštra“
Kratki opis predmeta projekta	Projekt obuhvaća uređenje i označavanje biciklističko-pješačke staze koja povezuje Grad Drniš s lokalitetom Banovača, prolazeći zelenim i krajobrazno vrijednim područjem Petrova polja. Staza se razvija kao sigurna, atraktivna i cjelogodišnje dostupna ruta kroz vinograde i otvoreni krajolik, namijenjena rekreaciji, boravku u prirodi te upoznavanju kulturnog i prirodnog identiteta drniškog kraja.
Kratki opis svrhe projekta	Projekt stvara novu zelenu infrastrukturu i povezuje grad s ruralnim prostorom Petrova polja. Glavni ciljevi projekta su: <ul style="list-style-type: none"> - razvoj kvalitetne biciklističko-pješačke infrastrukture - poticanje aktivnog, rekreacijskog i održivog turizma - povezivanje grada Drniša s ruralnim područjem Petrova polja - valorizacija krajobraza, vinogorja i prirodnih vrijednosti - unapređenje kvalitete života lokalnog stanovništva i posjetitelja
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	Projekt doprinosi održivosti destinacije kroz razvoj zelene infrastrukture bez značajnih zahvata u prostor, poticanje nemotoriziranog kretanja, smanjenje emisija CO ₂ te promicanje zdravih stilova života. Uređenjem staze potiče se disperzija turističkih tokova iz urbanih i opterećenih područja prema zaleđu, uz očuvanje krajobraznih i prirodnih vrijednosti Petrova polja.
Nositelj provedbe projekta	Grad Drniš
Lokacija provedbe projekta (grad/općina)	Drniš, Šibensko-kninska županija
Planirani početak provedbe projekta	2026.
Planirani završetak provedbe projekta	2027.
Ključne točke ostvarenja projekta	<ul style="list-style-type: none"> - definiranje trase staze i konzultacije s dionicima - uređenje i sanacija postojeće trase - postavljanje signalizacije, odmorišta i interpretacijskih elemenata - promocija staze kao dijela destinacijske ponude - uključivanje staze u mrežu pješačkih i biciklističkih ruta
Planirani rokovi postignuća ključnih točaka ostvarenja projekta	<ul style="list-style-type: none"> - priprema i definiranje trase: 2026. - uređenje i opremanje staze: 2026. – 2027. - puštanje staze u korištenje: 2027.
Ukupno procijenjena vrijednost projekta	1.200.000,00 eura
Iznos vlastitog financiranja	Vlastito financiranje Grada Drniša – iznos će se utvrditi sukladno uvjetima odabranog izvora sufinansiranja i proračunskim mogućnostima Grada.
Ostali mogući izvori financiranja	Nacionalni i EU izvori – npr. Fond za razvoj turizma i slično.
Imovinsko-pravni odnosi	Riješeni.
Osnova za raspolaganje nekretninama	Grad Drniš ima pravo raspolaganja nekretninama temeljem vlasništva. Trasa staze prolazi dijelom javnim površinama i postojećim putovima u

vlasništvu ili na raspolaganju Gradu Drnišu, uz rješavanje eventualnih suglasnosti s vlasnicima zemljišta prema potrebi.	
Status izrade potrebne studijske dokumentacije	Nema dokumentacije.
Status izvedbe potrebne projektne dokumentacije	Nema dokumentacije.
Doprinos strateškom cilju	Projekt doprinosi strateškom cilju 2.: Povećanje prosječne potrošnje po danu boravka kao i godišnjih prihoda od turizma, kroz razvoj aktivnog i održivog turizma, valorizaciju krajobraza Petrova polja te stvaranje atraktivnih zelenih ruta u zaleđu Šibensko-kninske županije.
Pozitivni financijski učinak na sektor turizma i povezane sektore	Pozitivan financijski učinak očituje se u stvaranju novih sadržaja za turiste i povećanju potrošnje.
Minimalna studijska/projektna dokumentacija prema propisu kojim se regulira odobravanje investicijskih projekata za obveze koje preuzimaju proračunski korisnici jedinice lokalne i područne (regionalne samouprave)	Da.
Vrijednost prelazi 1.000.000,00 eura	Da.

10. MJERENJE NAPRETKA I IZVJEŠTAVANJE O PROVEDBI

Provedba Plana upravljanja destinacijom Šibensko-kninska županija temelji se na jasno definiranim prioritetima, mjerama i aktivnostima, a vodi se u skladu s Pravilnikom o metodologiji izrade plana upravljanja destinacijom (NN 112/2024). Operativni nositelji provedbe su Šibensko-kninska županija i Turistička zajednica Šibensko-kninske županije, u partnerstvu s jedinicama lokalne samouprave, lokalnim turističkim zajednicama te drugim relevantnim dionicima iz javnog i privatnog sektora. Podrška provedbi temelji se na redovnoj komunikaciji, operativnoj koordinaciji i praćenju aktivnosti, s ciljem osiguranja dosljednosti, učinkovitosti i pravovremene provedbe svih mjera i projekata koji su definirani u Planu upravljanja destinacijom Šibensko-kninska županija.

Turistička zajednica Šibensko-kninske županije vodi redovitu evidenciju provedenih aktivnosti i ostvarivanja ciljeva. Na godišnjoj razini izrađuje se godišnje izvješće o provedbi plana o kojem se izvještava predstavničko tijelo područne (regionalne) samouprave. Izvještaj treba sadržavati: sažetak plana upravljanja destinacijom, pregled napretka u protekloj godini – status provedenih aktivnosti i odnos realiziranog i planiranog, pregled planiranih aktivnosti za sljedeću godinu. U završnoj godini provedbe plana izrađuje se završno evaluacijsko izvješće u kojem se daje pregled ukupne realizacije, ocjena uspješnosti i preporuke za sljedeći planski ciklus.

Plan upravljanja destinacijom Šibensko-kninska županija predstavlja dokument koji će se provoditi u promjenjivim okolnostima s obzirom na kretanja na turističkom tržištu, kao i zbivanjima u društvu, okolišu, klimi, gospodarstvu i drugim aspektima koji utječu na turizam. U slučaju značajnijih promjena i nekih nepredvidivih okolnosti plan se može mijenjati i nadopunjavati. Izmjene i dopune provode se sukladno Pravilniku o metodologiji izrade plana upravljanja destinacijom (NN 112/2024), uz obvezno obrazloženje, analizu dosadašnje provedbe i prijedlog novih mjera. Proces uključuje konzultacije s dionicima i treba biti utemeljen na načelima transparentnosti i odgovornosti. Revizija osigurava da plan ostane relevantan, izvediv i usmjeren ka stvarnim potrebama destinacije.

Prilog 1. Zaštićena područja i popis kulturnih dobara u Šibensko-kninskoj županiji

Zašti ena područja po županijama

Šibensko-kninska

Površina županije	298342.756 ha	
Broj zašti enih područja	13	
Ukupna površina zaštite	85161.89 ha	28.545 %
Kopnena površina zaštite	60046.62 ha	20.127 %
Morska površina zaštite	25115.27 ha	8.418 %

Nacionalni park

Broj zašti enih područja: 2 - KRKA, KORNATI

	Apsolutna površina	Realna površina
Površina kopna:	16058.72 ha 5.383 %	7773.22 ha 2.605 %
Površina mora:	16566.31 ha 5.553 %	16471.58 ha 5.521 %
Ukupna površina:	32625.03 ha 10.935 %	24244.80 ha 8.126 %

Park prirode

Broj zaštite: 3 - DINARA, VELEBIT, VRANSKO JEZERO

	Apsolutna površina	Realna površina
Površina kopna:	272212.70 ha 91.242 %	245103.02 ha 82.155 %
Površina mora:	0.00 ha 0.000 %	-8.38 ha -0.003 %
Ukupna površina:	272212.70 ha 91.242 %	245094.64 ha 82.152 %

Spomenik prirode

Broj zaštite: 2 - STARA STRAŽA, VRELA CETINE

	Apsolutna površina	Realna površina
Površina kopna:	2.13 ha 0.001 %	2.13 ha 0.001 %
Površina mora:	0.00 ha 0.000 %	0.00 ha 0.000 %
Ukupna površina:	2.13 ha 0.001 %	2.13 ha 0.001 %

Značajni krajobraz

Broj zaštite: 6 - SITSKO-ŽUTSKA OTOČINA, KRKA - DONJI TOK, KRKA - GORNJI TOK, KANAL - LUKA, GVOZDENOVO - KAMENAR

	Apsolutna površina	Realna površina
Površina kopna:	11541.43 ha 3.869 %	11541.43 ha 3.869 %
Površina mora:	8592.48 ha 2.880 %	8592.48 ha 2.880 %
Ukupna površina:	20133.91 ha 6.749 %	20133.91 ha 6.749 %

*Napomena: Apsolutna površina je površina iz Upisnika zaštite prema aktu o proglašenju. Realna površina je površina kojom se upravlja na način propisan Zakonom o zaštiti prirode, a sukladno nacionalnoj kategoriji zaštite. Realna površina je rezultat preklapanja različitih nacionalnih kategorija zaštite.

Rbr.	egistarski broj	Naziv kulturnog dobra	Naselje	Vrsta	Pravni status
1	Z-53	Antički brodolom	Žirje	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
2	Z-238	Antički brodolom	Žirje	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
3	Z-239	Antički brodolom	Krapanj	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
4	Z-240	Antički brodolom	Žirje	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
5	Z-242	Antički brodolom	Zlarin	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
6	Z-51	Antički brodolom	Kornati	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
7	Z-52	Antički brodolom	Žirje	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
8	Z-2054	Antimalarična stanica	Otavice	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
9	RST-0512	Arheološka cjelina	Murter	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
10	Z-5036	Arheološka zona Bribirska glavica	Bribir	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
11	Z-3999	Arheološka zona Ivoševci	Ivoševci	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
12	Z-6223	Arheološka zona Šematorij	Danilo	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
13	Z-5322	Arheološko nalazište Biskupija	Vodice	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
14	Z-5347	Arheološko nalazište Copića njive	Pokrovnik	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
15	Z-4303	Arheološko nalazište crkve sv. Spasa	Cetina	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
16	Z-4302	Arheološko nalazište Crkvina	Biskupija	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
17	Z-7810	Arheološko nalazište Crkvina	Žažvić	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
18	Z-7752	Arheološko nalazište Crkvina u Otresu	Bribir	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
19	Z-2831	Arheološko nalazište Crkvina u Trbounju	Trbounje	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
20	Z-7634	Arheološko nalazište Crkvina u Uzdolju	Uzdolje	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
21	Z-3660	Arheološko nalazište Danilo Bitinj	Danilo Biranj	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
22	Z-5430	Arheološko nalazište Dedića Punta	Bilice	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
23	Z-7581	Arheološko nalazište Dolina	Orlić	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
24	Z-5703	Arheološko nalazište Ivinj s crkvom sv. Martina	Tisno	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
25	Z-4372	Arheološko nalazište Kapitul	Knin	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
26	Z-5684	Arheološko nalazište Kegljuša kod zaselka Sučevici	Mokro Polje	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
27	Z-5921	Arheološko nalazište Krstače	Kijevo	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
28	Z-4300	Arheološko nalazište Lopuška glavica	Biskupija	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
29	P-6396	Arheološko nalazište na brdu Spas u Kninu	Knin	Arheologija	Preventivno zaštićeno dobro
30	Z-5324	Arheološko nalazište Prižba	Srima	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
31	Z-4371	Arheološko nalazište Stupovi s crkvom sv. Cecilije	Biskupija	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
32	Z-3952	Arheološko nalazište Škarin samogred	Mirlović Zagora	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
33	Z-6504	Arheološko nalazište Velika Mrdakovica s rimskom	Vodice	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
34	RST-0668	Arheološko nalazište Vrbica	Piramatovci	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
35	RST-0587-1971.	Barišića mlinica "Donja mlinica"	Cetina	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
36	Z-2572	Barokna kuća	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro

Podaci na datum: 06.05.2025

Podaci nisu službeni i mogu se koristiti isključivo u informativne svrhe.

Rbr.	egistarski broj	Naziv kulturnog dobra	Naselje	Vrsta	Pravni status
37	Z-2020	Barokna palača	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
38	Z-2018	Biskupska palača	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
39	Z-75	Brodolom trgovačkog broda	Kornati	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
40	Z-3659	Bunje Rašinov stan u Okitu	Vodice	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
41	Z-5641	Cjelina arhivskih fondova i zbirki u posjedu Držav	Šibenik	Pokretna zbirka	Zaštićeno kulturno dobro
42	Z-5295	Crkva Blažene Djevice Marije	Tribunj	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
43	Z-3662	Crkva Bogorodičinog Pokrova	Kričke	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
44	Z-2824	Crkva Gospa od Gradine	Murter	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
45	Z-2061	Crkva Gospe Čatrnjske	Lukar	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
46	Z-2830	Crkva Gospe Karmelske	Pirovac	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
47	Z-2551	Crkva Gospe od Griblja	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
48	Z-2820	Crkva Gospe od Karavaja	Tisno	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
49	Z-3328	Crkva Gospe od Rašlje	Zlarin	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
50	Z-2047	Crkva Gospe od Ružarija	Drniš	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
51	Z-5429	Crkva Gospe od Vrpolja	Vrpolje	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
52	Z-2829	Crkva Gospe od Zdravlja	Jezera	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
53	Z-5507	Crkva Gospe Srimске	Zaton	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
54	Z-3326	Crkva Gospina Porođenja	Prvić Luka	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
55	Z-5619	Crkva i samostan Majke od Milosti na Visovcu	Brištani	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
56	Z-4376	Crkva i samostan sv. Ante	Knin	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
57	Z-2039	Crkva i samostan sv. Frane	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
58	Z-2038	Crkva i samostan sv. Lovre	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
59	Z-3192	Crkva i samostan sv. Marije od Milosti	Prvić Luka	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
60	Z-2057	Crkva Male Gospe	Gradac	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
61	Z-6302	Crkva Našašća sv. Križa	Vodice	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
62	Z-4419	Crkva Naše Gospe	Biskupija	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
63	Z-7138	Crkva Porođenja Blažene Djevice Marije sa zvonik	Skradin	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
64	Z-3661	Crkva Preobraženja Gospodinova	Baljci	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
65	Z-2056	Crkva Presvetog Otkupitelja (Mauzolej obitelji Me	Ružić	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
66	Z-2821	Crkva sv. Andrije	Tisno	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
67	Z-2014	Crkva sv. Ane i groblje	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
68	Z-2051	Crkva sv. Ante	Drniš	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
69	Z-2037	Crkva sv. Antuna opata (crkva sv. Krševana)	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
70	Z-2036	Crkva sv. Barbare	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
71	Z-6407	Crkva sv. Danijela	Danilo	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
72	Z-2035	Crkva sv. Dominika	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro

Rbr.	egistarski broj	Naziv kulturnog dobra	Naselje	Vrsta	Pravni status
73	Z-2034	Crkva sv. Duha	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
74	Z-2705	Crkva sv. Duha	Tisno	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
75	Z-2559	Crkva sv. Elizabete	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
76	Z-2701	Crkva sv. Frane	Betina	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
77	Z-6190	Crkva sv. Georgija	Plavno	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
78	Z-6039	Crkva sv. Georgija	Radučić	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
79	Z-2571	Crkva sv. Grgura	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
80	Z-2548	Crkva sv. Ilije	Parčić	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
81	Z-2032	Crkva sv. Ivana	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
82	RST-1398	Crkva sv. Ivana Krstitelja	Konjevrate	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
83	Z-5129	Crkva sv. Ivana Krstitelja	Vodice	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
84	Z-5019	Crkva sv. Ivana Trogirskog	Stivašnica	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
85	Z-2828	Crkva sv. Ivana Trogirskog	Jezera	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
86	Z-5131	Crkva sv. Jerolima	Široke	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
87	Z-4301	Crkva sv. Josipa	Knin	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
88	Z-6017	Crkva sv. Jovana Krstitelja	Strmica	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
89	Z-2033	Crkva sv. Julijana	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
90	Z-2703	Crkva sv. Jurja	Pirovac	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
91	Z-3760	Crkva sv. Jurja	Primošten	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
92	Z-4658	Crkva sv. Jurja	Čista Mala	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
93	Z-5519	Crkva sv. Jurja	Donje Polje	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
94	Z-6474	Crkva sv. Jurja	Danilo Biranj	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
95	Z-4377	Crkva sv. Jurja mučenika	Unešić	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
96	Z-5130	Crkva sv. Jurja u Prhovu	Primošten Burnji	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
97	Z-5128	Crkva sv. Katarine	Dubravice	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
98	Z-2827	Crkva sv. Konstancija	Jezera	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
99	Z-5201	Crkva sv. Križa	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
100	Z-4657	Crkva sv. Križa	Vodice	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
101	RST-0179-1964.	Crkva sv. Križa s franjevačkim samostanom	Krapanj	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
102	Z-7136	Crkva sv. Lovre i arheološko nalazište	Donje Polje	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
103	Z-3394	Crkva sv. Luke	Štikovo	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
104	Z-5959	Crkva sv. Luke	Mokro Polje	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
105	Z-2031	Crkva sv. Mare	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
106	Z-5618	Crkva sv. Margarete	Jadrtovac	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
107	Z-2546	Crkva sv. Marije	Kornati	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
108	Z-5617	Crkva sv. Marije i Petra	Grebaštica	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro

Podaci na datum: 06.05.2025

Podaci nisu službeni i mogu se koristiti isključivo u informativne svrhe.

Rbr.	egistarski broj	Naziv kulturnog dobra	Naselje	Vrsta	Pravni status
109	Z-2059	Crkva sv. Martina	Mratovo	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
110	Z-2060	Crkva sv. Mihovila	Okljaj	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
111	Z-5501	Crkva sv. Mihovila	Raslina	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
112	Z-2823	Crkva sv. Mihovila	Murter	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
113	Z-2826	Crkva sv. Nikole	Jezera	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
114	Z-5127	Crkva sv. Nikole	Rogoznica	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
115	Z-5202	Crkva sv. Nikole	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
116	Z-5368	Crkva sv. Nikole	Tribunj	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
117	Z-5020	Crkva sv. Nikole	Plastovo	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
118	Z-6132	Crkva sv. Nikole	Ervenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
119	Z-3027	Crkva sv. Petra	Danilo Biranj	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
120	Z-2560	Crkva sv. Petra s okolnim grobljem	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
121	Z-6141	Crkva sv. Proroka Ilije	Oton	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
122	Z-4589	Crkva sv. Roka	Drniš	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
123	Z-3350	Crkva sv. Roka	Zlarin	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
124	Z-2819	Crkva sv. Roka	Tisno	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
125	Z-2825	Crkva sv. Roka	Jezera	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
126	Z-2822	Crkva sv. Roka	Murter	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
127	Z-3663	Crkva sv. Roka	Primošten	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
128	Z-5506	Crkva sv. Silvestra	Donje Polje	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
129	Z-6811	Crkva sv. Spiridona (nova)	Skradin	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
130	Z-5951	Crkva sv. Stefana	Golubić	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
131	Z-3327	Crkva sv. Šimuna	Zlarin	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
132	Z-4299	Crkva sv. Trojice	Biskupija	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
133	Z-5836	Crkva sv. Vida	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
134	Z-2030	Crkva Svih Svetih	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
135	Z-2040	Crkva Uspenja Bogomateri	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
136	Z-3759	Crkva Uspenja Presvete Bogorodice	Drniš	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
137	Z-3193	Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije	Žirje	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
138	Z-5179	Crkva Uznesenja Marijina	Rogoznica	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
139	Z-6435	Crkva Uznesenja Marijina	Zlarin	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
140	Z-4067	Čorićev toranj	Vodice	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
141	Z-7305	Dolački bedem	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
142	Z-2568	Dvije kuće	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
143	Z-2025	Dvostruki bedem	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
144	P-6480	Episkopski dvor	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Preventivno zaštićeno dobro

Podaci na datum: 06.05.2025

Podaci nisu službeni i mogu se koristiti isključivo u informativne svrhe.

Rbr.	egistarski broj	Naziv kulturnog dobra	Naselje	Vrsta	Pravni status
145	Z-3620	Glagoljaško pjevanje		Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
146	Z-4234	Glazbeni izričaj otkanje s područja Dalmatinskog z		Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
147	Z-2547	Gospina crkva	Kornati	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
148	Z-2550	Gotička kuća	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
149	Z-2606	Gradina	Puljane	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
150	Z-6320	Gradina	Danilo	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
151	RST-0716-1973.	Gradina Dragišić	Čista Mala	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
152	Z-2026	Gradska vijećnica	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
153	Z-2017	Građevinski sklop Četiri bunara	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
154	P-6183	Grob u kamenom sanduku s usađenom krstačom	Ivoševci	Arheologija	Preventivno zaštićeno dobro
155	RST-0820	Hidroarheološko nalazište	Sonković	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
156	RST-0819	Hidroarheološko nalazište	Sonković	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
157	RST-0777	Hidroarheološko nalazište	Šibenik	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
158	Z-7864	Jadranska marijanska maritimna hodočašća	Kukljica;Murter;Nin;Rogoznica;Sali	Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
159	Z-3542	Jurlinovi dvori	Primošten Burnji	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
160	RST-1056-1980.	Kameni most	Golubić	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
161	RST-0984-1977.	Kasnoantička utvrda Gradina	Žirje	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
162	RST-0985-1977.	Kasnoantička utvrda Gustirna	Žirje	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
163	Z-2058	Kasnoarokna česma	Gradac	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
164	Z-2029;N-2	Katedrala sv. Jakova	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Kulturno dobro od nacionalnog
165	Z-2563	Kazalište	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
166	Z-6012	Keglevića utvrda	Mokro Polje	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
167	Z-3621	Klapsko pjevanje		Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
168	Z-2028	Knežev dvor	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
169	Z-3770	Kompleks bunja Stari stan	Žirje	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
170	RST-0717-1973.	Kompleks crkve sv. Bartula i ranokršćanske bazilike	Ždrapanj	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
171	Z-3349	Kompleks ljetnikovca Zuliani	Zlarin	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
172	Z-2024	Kuća	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
173	Z-2021	Kuća Berović	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
174	Z-2022	Kuća Chiabov	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
175	Z-2565	Kuća Čelar	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
176	Z-2558	Kuća Divnić	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
177	Z-2048	Kuća Divnić	Drniš	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
178	Z-2702	Kuća Draganić	Pirovac	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
179	Z-2549	Kuća Draganić-Marenci	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
180	Z-5017	Kuća Ferara	Tribunj	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro

Podaci na datum: 06.05.2025

Podaci nisu službeni i mogu se koristiti isključivo u informativne svrhe.

Rbr.	egistarski broj	Naziv kulturnog dobra	Naselje	Vrsta	Pravni status
181	Z-7255	Kuća glavnog inženjera tvornice SUFID	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
182	Z-2555	Kuća Gojanović	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
183	Z-2561	Kuća Iljadica-Grbešić	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
184	Z-5796	Kuća Jadronja	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
185	Z-2023	Kuća Ježina	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
186	Z-4374	Kuća Krvavica	Knin	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
187	Z-2050	Kuća Kulušić	Drniš	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
188	Z-4375	Kuća Lovrić	Knin	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
189	Z-2570	Kuća Matiazzi	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
190	Z-2010	Kuća Nikole Tomasea	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
191	Z-2704	Kuća obitelji Gelpi	Tisno	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
192	Z-2053	Kuća obitelji Meštrović	Otavice	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
193	Z-4373	Kuća Petkušić	Knin	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
194	Z-2573	Kuća Poletti-Deljac	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
195	Z-2569	Kuća Roberta Visianija	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
196	Z-2041	Kuća Rossini	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
197	Z-2567	Kuća s drvenim gotičkim gredama	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
198	Z-5018	Kuća s gotičkim prozorom	Tribunj	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
199	Z-6364	Kuća Skelin na Roškom slapu	Bogatić	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
200	Z-5782	Kuća Šare	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
201	RST-0572-1971.	Kuća Šižgorić	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
202	Z-2045	Kuća Štrkalj	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
203	Z-2042	Kuća Tambača	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
204	Z-2556	Kuća Žaja	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
205	Z-2566	Kuća Žaja-Cristofolo	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
206	Z-5379	Kultivirani krajolik Bucavac	Primošten	Kulturni krajolik	Zaštićeno kulturno dobro
207	Z-2909	Kulturno-povijesna cjelina Pirovac	Pirovac	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
208	Z-3421	Kulturno - povijesna cjelina Kaprije	Kaprije	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
209	Z-4185	Kulturno – povijesna cjelina Knina	Knin	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
210	Z-3541	Kulturno - povijesna cjelina Murtera	Murter	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
211	Z-3543	Kulturno - povijesna cjelina naselja Betina	Betina	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
212	Z-3658	Kulturno - povijesna cjelina otoka Zlarina	Zlarin	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
213	Z-3646	Kulturno - povijesna cjelina Primoštena	Primošten	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
214	Z-3647	Kulturno - povijesna cjelina Tribunj	Tribunj	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
215	Z-2609	Kulturno-povijesna cjelina Drniš	Drniš	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
216	Z-4184	Kulturnopovijesna cjelina naselja Skradin	Skradin	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro

Podaci na datum: 06.05.2025

Podaci nisu službeni i mogu se koristiti isključivo u informativne svrhe.

Rbr.	egistarski broj	Naziv kulturnog dobra	Naselje	Vrsta	Pravni status
217	Z-2456	Kulturno-povijesna cjelina otoka Prvića	Prvić Luka	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
218	RST-0858-1975.	Kulturno-povijesna cjelina Rogoznice	Rogoznica	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
219	Z-4298	Kulturno-povijesna cjelina Šibenika	Šibenik	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
220	Z-3028	Kulturno-povijesna cjelina Tisno	Tisno	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
221	Z-3029	Kulturno-povijesna cjelina Vodice	Vodice	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
222	Z-6983	Kupalište Jadrija	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
223	Z-3348	Ljetnikovac Draganić - Vrančić	Prvić Šepurine	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
224	Z-7686	Manastir sv. Arhandela Mihaila (Manastir Krka)	Kistanje	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
225	Z-7440	Mediteranska prehrana na hrvatskoj obali Jadrana		Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
226	Z-5545	Migalov most	Žitnić	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
227	Z-7838	Mjesta masovnih grobnica žrtava iz Domovinskog rata	Antin;Antunovac;Baćin;Badanj;Beli Manastir;Berak;Bilje;Bodegraj;Bogdanovci;Borojevići;Bunić;Cerić;Cerovljani	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
228	RST-0593-1971.	Mlinica "Đurićeva"	Polača	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
229	RST-0588-1971.	Mlinica "Gornja mlinica"	Cetina	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
230	Z-5763	Mlinica Kulušić na Roškom slapu	Bogatić	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
231	Z-5691	Mlinica na Roškom slapu	Bogatić	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
232	RST-0930-1976.	Mlinica Radljevac (Tintorov mlin)	Plavno	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
233	Z-5838	Mlinica Skelin na Roškom slapu	Bogatić	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
234	RST-0594-1971.	Mlinica u selu Krčić	Polača	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
235	RST-0591-1971.	Mlinica u zaseoku Kotluše	Civljane	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
236	Z-5431	Mlinice na Skradinskom buku	Lozovac	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
237	Z-4656	Most	Tribunj	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
238	Z-5665	Most kod Mrđenovih mlinica	Žitnić	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
239	Z-5837	Most na rijeci Butižnici	Golubić	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
240	Z-4236	Nijemo kolo s područja Dalmatinske zagore		Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
241	Z-2007	Nova crkva s dvoranom bratovštine	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
242	Z-234	Novovjekovni brodolom	Krapanj	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
243	Z-236	Novovjekovni brodolom	Kornati	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
244	Z-7441	Običaji jezerskog mornarskog bala uz izvedbu balade	Jezerca	Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
245	RST-0168-1964.	Obrambeni zid i ruševine crkve sv. Duha	Krapanj	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
246	Z-7582	Olupina aviona Ju 87 Stuka	Žirje	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
247	Z-7735	Olupina njemačkog torpednog čamca S-158	Šibenik	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
248	Z-243	Olupina potonulog broda "Francesca da Rimini"	Kaprije	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
249	Z-235	Ostaci antičkog naselja i luke	Murter	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
250	Z-6227	Ostaci kaštela i crkva sv. Ivana	Vrpolje	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro

Rbr.	egistarski broj	Naziv kulturnog dobra	Naselje	Vrsta	Pravni status
251	Z-2008	Ostaci palača	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
252	Z-2009	Ostaci palače	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
253	Z-237	Ostaci potopljene arhitekture	Kornati	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
254	Z-5516	Ostaci zgrade bivše hidrocentrale Krka	Skradin	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
255	Z-5021	Ostatak turskog minareta	Drniš	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
256	Z-6365	Ostatci kaštela	Skradin	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
257	Z-6293	Ostatci mlina vjetrenjače	Rogoznica	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
258	Z-2052	Ostatci tvrđave	Drniš	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
259	Z-2554	Palača	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
260	Z-2557	Palača Divnić	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
261	Z-2011	Palača Draganić	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
262	RST-0558-1971.	Palača Galbiani-Šižgorić	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
263	Z-2043	Palača Kožul	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
264	Z-5807	Palača Mattiazzi	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
265	Z-2027	Palača stare "Preture"	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
266	Z-2019	Park strijeljanih	Šibenik	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
267	Z-6154	Picigin-društvena igra loptom	;Split	Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
268	Z-5948	Podmorsko i kopneno arheološko nalazište Pačip	Betina	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
269	Z-3539	Pomorski svjetionik Blitvenica	Žirje	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
270	Z-3538	Pomorski svjetionik Jadrija	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
271	Z-3537	Pomorski svjetionik Mulo	Rogoznica	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
272	Z-3540	Pomorski svjetionik Prišnjak	Murter	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
273	RST-1072-1980.	Portal i ostaci sklopa Nakić-Vojnović	Drniš	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
274	Z-4247	Povijesno-memorijalna cjelina bivšeg koncentracijskog logora	Zlarin	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
275	Z-3481	Priprema sira iz mješine		Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
276	RST-1091-1982.	Ranokršćanska crkva	Biskupija	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
277	Z-6323	Rimska cesta od Bobodola do Vrbnika	Biskupija	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
278	RST-0546-1971.	Rimska villa rustica	Donje Polje	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
279	Z-6022	Rodini stanovi	Srima	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
280	Z-2044	Romanička kuća	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
281	Z-2552	Ruševine romaničko-gotičke kuće	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
282	Z-2564	Samostan i crkva sv. Luce	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
283	RST-0548-1971.	Seoska kuća (kuća Bajić)	Vrpolje	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
284	RST-1325	Sklop kuća Divnić	Drniš	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
285	Z-2553	Sklop kuća u Buti	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
286	Z-6812	Sklop nekadašnjega benediktinskog samostana sv. Marije	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro

Podaci na datum: 06.05.2025

Podaci nisu službeni i mogu se koristiti isključivo u informativne svrhe.

Rbr.	egistarski broj	Naziv kulturnog dobra	Naselje	Vrsta	Pravni status
287	Z-7256	Sklop željezničke postaje	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
288	RST-0464-1970.	Stara župna crkva	Tribunj	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
289	Z-7593	Starinsko pjevanje šibenskih otoka i primorja	Betina;Jezera;Pirovac;Zlarin	Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
290	RST-0880-1976.	Starohrvatska nekropola	Drniš	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
291	Z-4659	Starohrvatska nekropola Kosa	Donje Polje	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
292	RST-0597	Špilja	Zaton	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
293	Z-3771	Šuplja gomila	Bilice	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
294	Z-2545	Toreta	Kornati	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
295	Z-7472	Tradicije hrvatskog lovstva		Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
296	Z-6869	Tradicijske ribolovne vještine, običaji i vjerovanja		Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
297	Z-4235	Tradicijsko umijeće izrade čipke na području Prim		Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
298	P-6437	Transhumanca-praksa sezonske seobe stoke i paš		Nematerijalna	Preventivno zaštićeno dobro
299	Z-4590	Tvrđava	Knin	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
300	Z-2016	Tvrđava Barone ("Šubićevac")	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
301	Z-2062	Tvrđava Ključica	Ključ	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
302	Z-2015	Tvrđava sv. Ivana	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
303	Z-2013	Tvrđava sv. Mihovila	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
304	Z-6516	Tvrđava svetoga Nikole	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
305	Z-6236	Umijeće čitanja, pisanja i tiskanja glagoljice		Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
306	Z-6554	Umijeće gradnje betinske gajete	Betina	Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
307	Z-7747	Umijeće izrade bukare i suska		Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
308	Z-7434	Umijeće izrade jezerskih ogrica	Jezera	Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
309	Z-3809	Umijeće izrade šibenske kape		Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
310	Z-5652	Umijeće izrade ukrasnog veza građa/četverokuka		Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
311	Z-7630	Umijeće plovidbe latinskim i oglavnim jedrima du		Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
312	Z-6878	Umijeće suhozidne gradnje		Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
313	Z-2607	Utvrda Bogočin	Bogatić	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
314	Z-5910	Utvrda Glavaš	Kijevo	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
315	Z-2608	Utvrda Kamičak	Brištani	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
316	Z-2605	Utvrda Nečven	Puljane	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
317	Z-4338	Utvrda Trošenj	Kistanje	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
318	Z-2012	Varoška crkva	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
319	Z-2486	Vila Mazzura	Tisno	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
320	Z-7220	Vila Pasini	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
321	Z-7217	Vrelo pitke vode Pečina	Pokrovnik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
322	RST-0592-1971.	Vukovića mlinica	Cetina	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro

Rbr.	egistarski broj	Naziv kulturnog dobra	Naselje	Vrsta	Pravni status
323	RST-1064-1980.	Zelenbabin mlin	Golubić	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
324	Z-7238	Zgrada "Stare pošte"	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
325	Z-7467	Zgrada (bivše kino Biograd)	Drniš	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
326	Z-5800	Zgrada bivše Burze rada	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
327	Z-6186	Zgrada bivše vojarne u Mandalini	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
328	Z-7468	Zgrada bivšeg Doma kulture	Siverić	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
329	Z-3393	Zgrada bivšeg hotela "Krka"	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
330	Z-5762	Zgrada carinarnice	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
331	Z-5660	Zgrada gimnazije "Antuna Vrančića"	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
332	Z-7239	Zgrada Gradske knjižnice "Juraj Šižgorić"	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
333	Z-2049	Zgrada hotela "Danica"	Drniš	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
334	Z-2818	Zgrada općine	Tisno	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
335	Z-2055	Zgrada Osnovne škole "Ivan Meštrović"	Otavice	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
336	Z-2046	Zgrada Prve hrvatske općinske uprave	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
337	Z-2562	Zgrada suda sa zatvorom	Šibenik	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
338	Z-7412	Zlatna formula hrvatskoga jezika ča-kaj-što		Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
339	Z-2817	Župni dvor	Tisno	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro

Ukupno rezultata: 339